

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Saražev št. 7963,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Fašizem dozoreva

Ni slučajno, da so antifašisti v inozemstvu prav v zadnjem času razvili tako živahno akcijo. Fašizem v resnici preživlja težko krizo, iz katere se ne bo lahko izkopal. Z gotovostjo napovedovati razvoj političnih dogodkov ni lahko, bilo bi pa vsekakor še prezgodaj prerokovati dejanski polom fašizma v Italiji. Fašistični državni nauk, ako fašizmu, ki je le gol hipernacionalizem, sploh priznavamo kaj originalnega v tem pogledu, je doživel v svetu in tudi v Italiji poraz. Kaj je še ostalo od bombastičnega napovedovanja nove dobe, ki jo more prinesiti »moralno propadlemu ter politično in socialno razdrapanemu svetu edino univerzalni fašizem, ki naj ga zanese v svet drugi Napoleon — Mussolini, potem ko so vse politične doktrine odpovedale?« In kaj je ostalo od fašističnega nekako človeškega solidaritizma, ki si ga je sposodil Mussolini od večnega Rima, ga po svoje prekrasil ter skušal spojit s poganskim nacionalizmom, od tega solidarizma, za katerim je skrival svoje imperialistične namene? Poskus, dati fašizmu obeljezje splošno veljavne politične in državniške doktrine, spada že v zgodovino.

Toda v Italiji je trdno stoji ogródje fašizma. Težka gospodarska kriza mu je sicer snela kopreno sinjega rimskega imperija, ki si je fašizmu ni bilo težko nadejati pred sanjavi italijanskim življenjem. Vendar to okostje, čeprav golo, še trdno stoji. Nezadovoljstvo, ki ga je povzročilo znižanje plač med državnimi uradniki, je pričelo razjedati tudi že državno birokracijo, ob strani pa še vedno čuva milica in vojaštvo. Po pravici se je Mussolini, ko mu je kralj podpisal ukaz glede priznanja milice, zadovoljno oddahnil in dal duška svojemu zadovoljenju napram tedanjemu svojemu prijatelju C. Rossiju s prav drastičnimi besedami.

Ogródje stoji in vprašanje je, kje je tista sila, ki naj bi ga podrli.

Ako izvzamemo ljudi, ki žive od režima, danes v Italiji res ni več stanu, ki bi bil s fašizmom zadovoljen. Italijanska aristokracija je vselej gledala od zgoraj navzdol na fašistične »ariviste«. Višje pridobitne kroge, ki so fašizmu pripomogli na noge, si je Mussolini odtujil s svojo improvizirano gospodarsko politiko (prestižna revalutacija lire v l. 1927, znižanje najemnin) in z državnim kolektivizmom (omejevanje lastninske pravice »nemarnim« posestnikom). Delavstvo je povsem demoralizirala gospodarska kriza, aristokraciji sindikalni voditelji nimajo na njega nikakega vpliva več. Duhovščina se je, predvsem v zgornji Italiji, povsem odtujila fašizmu; po sklepu lateranske pogodbe se je zdelo, da bo fašizem lahko računal na oporo duhovščine, in tedaj je nastala prava zmeda v nje orientaciji. Sv. oče pa je s svojim odločnim odgovorom na Mussolinijeve samohvale razčistil ozračje in danes se umikajo tudi tisti cerkveni dostojanstveniki, ki so pričakovali od fašizma moralnega preropenja italijanskega naroda. Državno uradništvo je hudo zadelo znižanje plač.

Ta splošna nezadovoljnost prehaja tudi že do izraza. Tu pa tam majhna delavska stavka ali obhod po mestu, tam zopet naval na davčno iztirjevalnico. Toda to so vse le spontani izbruhi, ki se zaenkrat pojavljajo le v izredno težko prizadetih krajih. Danes v Italiji še ni organizirane opozicije, ki bi to silo splošnega nezadovoljstva izrabila in bi sistematično pripravila ugodna tla za splošen udar. Masa je nezadovoljna, a brez glave in brez moči, ki bi do skrajnosti individualistično orientirano italijansko maso fascinal in jo pognal v boj. Matteotija in Amendola ni več, drugi so po odhodu na Aventin zbežali. Tudi antifašisti nimajo v inozemstvu moči, ki bi s svojo osebnostjo lahko odločujoče vplival na razvoj dogodkov in bi imel pogum v odločilnem trenutku vzeti odgovornost nase. Don Sturzo je preveč stopil v ozadje in njegovi duhovski sukni bi se meč niti ne prilegal; priletni in skupulozni Filippo Turati pa vodi že ves povojni čas politiko neplodnega sentimentalizma. Ostane komunistem kot najbolj nevarnem sovražniku fašizma, ki skuša res sistematično minirati Mussolinijevo zgradbo in bo bržkone dedič fašizma. V trenutku zmede pridejo na površje ljudje, ki so pripravljeni na vse, ki se ne ustrašijo krvi. Verjetno je, da bodo tedaj mase italijanskih kolonov zasedle zemljo z vzkliki: »Živel Lenin!« Zaenkrat posluje še vedno izredno sodišče.

Drzno bi bilo računati na vojaški puč. Mussolini je prepletel vojsko z zanesljivimi elementi in tudi sporčki med miličniki in vojaškimi častniki ne vplivajo na duha v armadi. Vojaštvo je nacionalistično in režim, ki pridno gradi vojne ladje in naroča topove, ki je znižal vsem državnim nameščencem plače razen častnikom, je in bo pri generalih vselej priljubljen. Dogodki v Španiji svarijo krono pred kako akcijo. Po nepreviđenih izjavah antifašistov, da bodo obračunali tudi z monarhijo, mora ta hočeš nočeš deliti usodo s fašizmom.

Fašizem še ni dozorel; pomlad trka na vrata in prebil bo to trdo zimo, vendar pa že od l. 1929, ko je po rešitvi rimskega vprašanja dosegel vsaj za hip svoj višek, počasi dozoreva.

Položnice

so priložene celi današnji
poštni nakladi. Pozor nanje!

Trozveza ali samo brodovni sporazum?

Berlin, 28. febr. Tukajšnji politični krogi z veliko skrbjo zasledujejo razgovore, ki se vršijo v Rimu med Hendersonom in Mussolinijem v zadevi brodovnega sporazuma. Nemški politiki, ki so bili vznemirjeni že po ugodnem poteku razgovorov med Hendersonom in Briandom v Parizu, so danes naravnost konsternirani, ker tudi o pozitivnem rezultatu rimskih konferenc ni več nobenega dvoma. Vprašanje, ali Francija in Italija po medsebojnem sporazumu, pa po dogovoru z Anglijo pristopita k londonskemu brodovnemu paktu med Anglijo, Ameriko in Japonom, ne obstoja več: po podrobnih diskusijah tehničnih vprašanj in tozadevnih sklepih bo brodovni sporazum med temi petimi velesilami postal mednarodni fakt. Ostaja samo še ugibanje, kakšen bo njegov politični efekt, oziroma ali bo smatrati ta sporazum samo za gol dogovor o razmerju, ki naj vlada glede na tonažo vojnega brodovja teh velesil do leta 1936, ko se zopet sestane brodovna konferenca — ali pa ta dogovor bazira na načelnih in praktičnih sporazumih o skupnih smernicah mednarodne politike Anglije, Francije in Italije?

Ker celó fašistično časopisje, ki si sicer ne nalaga veliko rezerve, kadar gre za to, da se poudarjajo »neizpremenljiva« načela fašistične zunanje politike, v tem slučaju popolnoma molči o političnem značaju konferenc v Rimu in ker tudi francosko časopisje ničesar ne izda o konvencijah, ki so se vršile med Hendersonom in Briandom in ki so čisto gotovo tvorile podlago za diskusije v vili d'Este v Rimu, se mora nemška javnost zadovoljiti z izjavami londonskega tiska, da eventualni brodovni sporazum med Italijo in Francijo, oziroma Anglijo ne bo pomenil nobene preorientacije angleške politike glede na kontinent.

Ta zatrjevanja bi mogla za Nemčijo pomeniti neke vrste tolažbo, ako bi šlo zgolj za Anglijo, o kateri pač nihče ne dvomi, da ji gre za pristop Francije in Italije k brodovnemu sporazumu samo zato, da si prihrani ogromne stroške, ki bi bili potrebni, če bi Francija in Italija še nadalje skušali druga drugo prekašati v gradnji novih bojnih ladij. Za Anglijo pomeni brodovni sporazum med Francijo in Italijo poglavitno to, da Angliji ne bo treba povečevati ne svojega atlantiškega ne svojega sredozemskega brodovja, pa da bo labourska vlada lahko parlamentu pokazala velik političen uspeh, ki ga v sedanjih gospodarskih in imperijalni krizi zelo nujno potrebuje.

Drugače pa izgleda stvar, če se vprašamo, na kakšni podlagi sta se ali se bosta sporazumeli glede na medsebojno tonažo Francija in Italija, ki o tem diskutirata že od verzajskega miru dalje, ne da bi bili do nedavna prišli do najmanjšega rezultata? Čisto nemogoče je, da bi se ti dve državi mogli sporazumeti samo o številkah svojih tonaž, kakor hoče to publikli dopovedati »Giornale d'Italia«, ne da bi se obenem sporazumeli glede poglavitnih mednarodnih političnih načel in težnj, kojih popolna divergentnost je obe državi do danes tako ločila, da sploh ni bil mogoč noben dogovor v številkah njihovih morskih vojniš edinic. Že dejstvo, da se je rimskih konferenc najintenzivneje udeleževal osebnó Mussolini sam, pove vse, kajti če bi šlo samo za številke, bi bili to opravili eksperti sami. Ako pa sta Francija in Italija v politični bazi edini, potem tudi Anglija ne more imeti separatne politike, oziroma bo rekla k političnemu sporazumu med tema dvema velesilama svoj amen in to je zadosti: Koliko bo pri tem prizadeta Nemčija, bo pa pokazala že najbližnja prihodnost.

Nemški nacionalisti seveda že z vsemi silami trobijo alarm in vidijo v eventualnem rimskem sporazumu obnovo »kordijalne antante«, ki naj bi Nemčijo držala trajno v šahu. Tem bolj propagirajo alijanso z Rusijo, za kar jim daje povod tudi odpotovanje delegacije nemških industrijcev v Moskvo v svrhu gospodarskega sporazuma na široki bazi. Demokratsko in centumovo časopisje pa je rezervirano in noče delati prenapetih zaključkov, dokler se stvar čisto ne razjasni. Sporazum med zapadnimi velesilami nikakor ni treba da bi pomenil afront proti Nemčiji; Nemčija celó lahko svoj položaj na vsej črti izboljša, če se njegovi politiki odkritosrčno pridruži mesto da, kakor dosedaj, špekulira na račun sporov med zapadnimi velesilami ali pa ljubimkuje s sovjeti. V slučaju, da je sporazum London-Pariz-Rim res tako dalekosežen, kakor to Nemcem slikajo hitlerjevi, potem naj si ti zapomnijo, da so ravno njihove neprestane grožnje z alijanso med Berlinom in Moskvó k temu največ pripomogle.

Rim, 28. febr. kk. Čuje se, da so angleška prizadevanja, ki so tekem večerajšnjega dne precej zastala, prišla zopet v hitrejši tek po dolgem razgovoru med Hendersonom in Mussolinijem v angleškem poslanstvu v teku večerajšnje noči. Verjetno je, da so razgovori med Anglijo in Italijo za sodelovanje v Evropi dovedli do takega rezultata, ki so dali Italiji možnost, da preneha s svojo dosedanjó intransigenco v mornariškem vprašanju. »Giornale d'Italia« ugotavlja, da se že danes lahko reče, da so razgovori v Rimu pripomogli do tradicionalne politike prijateljstva in sodelovanja med Italijo in Anglijo. »Lavoro fascista« podčrtuje, da bodo odslej Italija, Francija in Anglija lahko skupno nastopale v vprašanjih, o katerih je bil govor v Locarnu in ki se tičejo miru v Evropi in razorožitve. — Na italijanski borzi je prišlo danes po uspešnem zaključku konferenc do velikega dviga cen.

Porba za evropski mir

(Od našega londonskega dopisnika)

London, 26. februarja.

Z ozirom na razorožitveno konferenco, ki se ima vršiti prihodnje leto, se je pričela angleška javnost prav živo gibat. Razna verska, politična, gospodarska, pacifistična društva prirejajo javna predavanja in neštete sestanke, ki imajo namen mobilizirati celokupen moralni narod v enotno fronto v boju za razorožitev ter utrditev svetovnega mira.

Podpisi, ki se pobirajo od poedincev, bodo kmalu preseglí milijone ter me živo spominjajo na podpise za majsko deklaracijo.

V svesti si namreč na ogromne žrtve in težke posledice svetovne vojne, so narodi proglasili vojno kot nečloveško sredstvo za poravnavanje meddržavnih sporov ter obsojajo oboroževalno politiko, ki naravnost z mrzlično naglostjo napreduje. Saj vidijo, da vodi oboroževanje v nove vojne in da pomenjajo bodoče vojne uničitev človeštva ven grose.

Zasledujoč postaviti čim najtrdnjše temelje svetovnega mira, pa gredo nekateri precej nazaj, obsojajo nekatere mirovne pogodbe, ker vidijo v njih kali nove vojne, odnosno notranjih prevratov.

Za obstoj našega kmela

Lepa bilanca naše Agrarne banke — Uspeh pariških posvetovanj
Zmaga francoskega predloga

Belgrad, 28. febr. l. Te dni bo objavljena bilanca agrarne banke. Iz te bilance je razvidno, da so dela in uspehi agrarne banke zadovoljivi tako glede dohodkov kakor glede ostalega bančnega poslovanja. Dividende so precej visoke, vendar višina še ni končnoveljavno določena. Dolej so znane samo številke posojil, ki jih je privilegirana agrarna banka izdala do 1. januarja 1931.

Skupno je bilo odobrenih 105.685 posojil v znesku 787.982.000 Din. Okrog 150 milijonov odobrenih posojil ni bilo porabljenih. Zanimiva je razdelitev posojil po pokrajinah. Stanje je tole:

Srbija 51.155 posojil v znesku 270.600.000 Din, Južna Srbija 10.909 posojil v znesku 43.200.000 D., Črna Gora 2637 posojil v znesku 14.500.000 Din, Bosna in Hercegovina 15.987 posojil v znesku Din, 96.400.000, Vojvodina in Srem 10.673 posojil v znesku 267.000.000 Din, Hrvatska in Slavonija 8606 posojil v znesku 56.700.000 Din, Dalmacija 5258 posojil v znesku 38.500.000 Din, Slovenija samo 50 posojil v znesku 700.000 Din. Skupno 105.685 posojil v znesku 787.982.000 Din.

Od odobrenih posojil je 14.000 hipotekarnih posojil v znesku 449.000.000 Din, 62.000 zadružnih posojil v znesku 214.000.000 Din, 167 meničnih posojil v znesku nad 3.000.000 Din itd. Slovenija konec 1930 ni imela odobrenega nobenega zadružnega posojila, ker ga ni niti zahtevala. Slovensko zadružništvo je namreč najmočnejše. Hipotekarnih posojil je imela Slovenija 22 v znesku nad 500.000 Din.

Tu so samo odobreni krediti, ki se niso vel izrabili. PAB ima še okrog 80.000.000 Din na razpolago. Poleg tega so ji Narodna banka, Državna hipotekarna banka in Poštna hranilnica odobrile

Sir Jan Hamilton, ki je razmotrival vprašanje evropskega mira na nekem sestanku, je obsodil versailleski mir, imenujoč ga: politično rablodo, češ, da je bila Evropa razdeljena z njim v dve skupini: bogate in oblastne, na drugi strani pa revne in podvržene države, ki so morale storiti vse, karkoli se jim je ukazalo, ne da bi imele najmanjše sredstvo za resistenco.

Države prihajajo sedaj do spoznanja, da so reparacije prav tako škodljive za one, ki jih prejema, kakor za one, ki jih dajejo, kar dokazujejo obstoječe gospodarske neprilike.

In prav nič ne dvomimo o tem, da bi bil evropski položaj v vsakem pogledu boljši, ako bi poslani delegatje na raznih konferencah ne zastopali (reprezentirali) zgolj sebe, pač pa voljo onih, ki jih zastopajo. Zakaj volja zastopanih je: imeti mir, da lahko razvijajo svoje sposobnosti na verskem, humanitarnem, kulturnem, gospodarskem itd. polju; njih volja pa je, dati tudi drugim, ki niso zastopani (mišljene so narodne manjšine), vse tiste predpogoje, da se čutiljo tudi v njim tuji narodni državi — na svojih tleh, uživajoč v najvišji meri človečanske pravice.

Dr. V.J.

Dr. Korošec prične predavati na belgrajski univerzi

Belgrad, 28. febr. m. Bivši ministrski predavnik dr. Anton Korošec je prejel kraljevi ukaz, s katerim se postavlja za honorarnega profesorja za združništvo na belgrajski kmetijski fakulteti. S svojimi predavanji bo začel v ponedeljek.

Upokojitve

Belgrad, 28. febr. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja so upokojili uradniki III/1 železniške direkcije v Ljubljani: Franc Loboda, Alojz Picel, Josip Ilincik, Friderik Kunst, Karel Hoge, Ivan Zakotnik, Karel Cerkovnik, V. Slajner, Franjo Malenšek, Avgust Pegan, Franc Dobovec, Franjo Brađač, Fran Paul, Vekoslav Medvedšek.

Banski proračuni znižani

Belgrad, 28. februarja. m. Banovinski proračuni se bodo znižali za 15 do 25%.

Kam gre naše vino

Belgrad, 28. februarja. AA. Na zahtevo kmetijskega ministra je poslala kontrolna in vzorna postaja v Mariboru ministrstvu poročilo o izvozu vina od 1. avgusta 1930 do 1. januarja 1931. Največji konsument vina iz Dravske banovine je Avstrija. Tjakaj se je izvozilo v omenjenem roku 530.000 litrov vina, od tega 370.000 vina, 160.000 l. mošta. Na Holandsko se je izvozilo 6000 l vina, na Češkoslovaško pa 3000 l vina.

Belgrad, 28. februarja. AA. Glavna zveza vinogradnikov in sadjarjev naše kraljevine je poslala vlogo ministrstvu za kmetijstvo, v kateri prosi, da ministrstvo intervenira pri francoski vladi za nacionalizacijo naših vin, ker bi tako poraba našega vina v Franciji znatno narasla.

Split, 28. febr. ž. V splitskem pristanišču so natovorili francosko ladjo s 400 velikimi sodi dal matinskega vina.

Ceški sladkor za Vatikan

Praga, 28. febr. Iz industrijskih krogov doznajajo, da so se te dni predstavniki Vatikanskega mesta zanimali za češkoslovaški sladkor. V najkasnejšem času se pričakuje iz Vatikana večje naročilo sladkorja v kristalih.

13.686 km so dolge čsl. železnice

Praga, 28. febr. Po najnovejših podatkih znaša dolžina češkoslovaških železnic 13.686 km. S svojim železniškim omrežjem zavzema Češkoslovaška peto mesto v Evropi in sicer za Francijo, Nemčijo, Italijo in Poljsko. Vsa Evropa ima 251.387 km železnic.

Aretacije komunistov v CSR

Praga, 28. febr. V zadnjem času je policija aretirala mnogo komunističnih agitatorjev in komunistov sploh, ki so agitirali med delavstvom za »rdeči dan«. Število aretiranih znaša baje 600. V Brnu je policija vdrila v komunistično čitalnico »Universum« in tam aretirala 24 dijakov nemške tehnike. Po večini so bili to tuji. V zaporu so ostali le dva dneva, nakar jih je policija spustila na svobodo. V čitalnici je izvedla tudi preiskavo in našla mnogo komunističnega štiva. Aretirani dijaki so bili izgnani iz Češkoslovaške, a so proti odloku takoj vložili rekurs.

Naval inoz. inženerjev na Rusijo

Moskva, 28. febr. AA. Po ugotovitvi moskovskih »izvestij« je zdaj v Rusiji okrog 4000 inozemskih inženerjev, obratovodij in delavcev s posebnimi nalogi, predvsem v premogovni, tekstilni in kovinski industriji. Razen tega delajo v Rusiji nastavljeni 124 velikih inozemskih tvrdk, ki jim je sovjetska Unija dala velika naročila. Največ strokovnjakov je iz Nemčije in iz Združenih držav. Iste vir poroča, da bo letos zaposlenih še kakih 13.000 novih inozemskih strokovnjakov.

Pretekli teden

Po vsem katoliškem svetu bo odjeknil poziv predsednika konference jugoslovanskega episkopata zagrebskega nadškofa dr. Ante Bauerja, ki je v soglasju z vsemi jugoslovanskimi škofi predpisal na praznik sv. Jožefa, dne 19. marca 1931

JAVNE MOLITVE

po vseh katoliških cerkvah za preganjane Hrvate in Slovence v Italiji. Ne samo mi, ki smo ž njimi vezani po krvi in po jeziku, ampak ves katoliški svet se bo ta dan združil, da moli za ljudstvo, kateremu ne dovolijo, da bi svojega Boga častilo v svojem jeziku. Ni še dolgo tega, kar so bile predpisane javne molitve za preganjane katoličane v Mehiki, ni še dolgo tega, kar je vesoljna katoliška Cerkva molila za preganjane kristjane v Rusiji. Sedaj bodo stopili pred krščansko mislečo vesoljno javnost naši preganjani bratje po krvi in po veri. Preganjanje je hudo, če prihaja od brezvercev, a krvoločno postane, kadar ga vršijo v Kristusovi veri krščeni nad svojimi verskimi sobratji. Mi moramo na to dejstvo posebej opozoriti, ker pomenijo javne molitve nesporoditen dokaz za solidarnost vesoljne katoliške Cerkve v obrambi božjih in naravnih pravic proti vsakomur in navzlic vsakomur. Opozorjati na političen pomen koraka jugoslovanskih škofov ni treba, ker političnih ciljev škofove tudi niso imeli. Če bi pa molitvena ofenziva jugoslovanskih katolikov, kateri se bodo pridružili tudi katoliki ostalega sveta, imela dobre politične posledice in prinesla olajšav zatiranim bratom, tem bolj za nje in za one, ki so si pred vsem kulturnim svetom nakopali nase sramoto verskih preganjalcev v sferi civilizirane Evrope.

SOCIALNI POLOŽAJ

v naši domovini pokazuje vedno bolj svoje ostrine. Brezposelska konferenca, ki se je ta teden vršila pod predsedstvom ministra za socialno politiko, je dognala, da je v naši državi prijavljenih 100.000 brezposelnikov. To število seveda ni popolno, ker borze dela ne funkcionirajo po vsej državi enako brezhibno in ker je mnogo brezposelnikov, ki se nikjer niso prijavili. Kdo recimo more povedati, koliko je ljudi brez dela v bivši Dalmaciji ali v bivši Črni gori. Tako se polagoma vzgaja tudi pri nas novi stan, četrti stan brezposelnikov, ki bo zapustil svoj pečat v našem socialnem in gospodarskem življenju. Prištetih jim moramo še naše izseljence, katerim grozi s pogonom v domovino. Spritno tega žalostnega pojava pa ne smemo pozabiti, da je zgoraj imenovana konferenca tudi ugotovila, da leži po naših bankah dve in pol milijardi dinarjev neizkoriščenega denarja, ki bi marsikateremu pripomogel do dela in do kruha, če bi se investirali v domačo industrijo, predvsem pa v notranjo kolonizacijo; naš kapital mora postati patrijotičen v najširšem pomenu besede. Spritno delanskega položaja, kakor ga je odkrila belgrajska konferenca, ne bo odveč, če se bodo vsa naša društva z vso vnamo oprijela prosvetnega in strokovnega delovanja med delujočim ljudstvom, da odpomagajo

trpečim in da preprečijo, da se socialno najbolj udarjenih ne polasti nevarno razpoloženje oziroma, da se jih ne polaste razne revolucionarne struje in jih uporabijo v svoje svrhe. Naše stoletje bo socialno stoletje. Zakaj še čakamo, da bi to tudi v dejanju pokazali.

ALBANSKI KRALJ

je bil na zdravljenju na Dunaju. Ko je odhajal od operne predstave, so ga napadli njegovi sorojaki z revolverjskimi strelji in ker je njegovo veličanstvo, sledeč tradicijam svoje dežele, takoj segel v žep po svoj revolver in začel odgovarjati, so je pred opero razvila prava revolverjska bitka, ki je povzročila paniko med mirnoljubnimi Dunajčani. Kralj, kateremu so bile krogle namenjene, je ostal nedotaknjen, samo en pobočnik je plačal kraljevo zdravljenje na Dunaju s svojim mladim življenjem. Vsi evropski vladarji, med njimi tudi naš kralj, so poslali albanskemu kralju čestitke, da je ušel zločinski roki. Veliko razburjenje vlada seveda v Italiji, ki je pokroviteljica albanskega kraljestva.

ZA MIROM

stremijo evropski narodi. Nov dokaz za to je prizadevanje angleške vlade, da bi odstranila vsa naprotstva med Italijo in med Francijo, ki se vlečejo že več let in ki povzročajo neprestane sunki na mednarodno političnem polju. Angleški ministri so prišli osebno v Pariz, nato nadaljevali potovanje v Rim in vse priča, da bo sporazum končno le dosežen. V Italiji dozorevajo dogodki, ki narekujejo vladi pametno in previdno politiko. Zato je razumljiva italijanska popustljivost, ki je v kričnem nesoglasju z bojevitimi govori Mussolinija lanskega leta. Mi smo pa prepričani, da je Italo-francosko-angleški sporazum dosežen na široki bazi in da bo imel čisto dolocene vplive na nadaljnji razvoj evropske politike. Nemčija je nervozna. To je znamenje za smer, katero zavzemajo rimska pogajanja. Važna pogajanja so se vršila ta teden tudi o vprašanju

AGRARNE KRIZE

in sicer v Parizu. Nasproti si stojita dve tezi: prva jugoslovanska, katero zagovarjajo tudi Romunija, Nemčija, Avstrija in deloma tudi Poljska in Madžarska in ki želi, da se ustvari posebne gospodarske zveze med poljedelskimi in industrijskimi državami na osnovi medsebojnega izmenjavanja blaga. Temu nasproti pa stoji francoski predlog, kateremu so se pridružile ostale države, med njimi tudi Českoslovaška in ki zamerja posebne gospodarske zveze, češ, kriza je evropska in se more ozdraviti le z evropskimi sredstvi. Zato predvideva francoski predlog obsežno denarno pomoč našemu poljedelstvu. Zdi se, da je francosko mnenje v Parizu odneslo lavorov venec, vendar ni izključeno, da bodo bodoča trgovinska pogajanja med našo državo in Avstrijo ter Nemčijo pokazala, da še nismo opustili stališča, ki je iz gospodarskega stališča pravilno. Naše poljedelstvo zasluje dogodke z velikim zanimanjem.

Prometne razmere v Rusiji

Moskva, februarja.

V zadnjem dopisu sem Vam poročal o jarkem optimizmu, ki je izžvenel iz programatičnega govora Stalina na zadnji industrijski konferenci v Moskvi. Stalin je napovedal, da bo petletni načrt v glavnih industrijskih panogah izveden že tekom letošnjega leta. Torej petletni načrt v treh letih. Prihaja nova doba — je razvijal sovjetski diktator, — ko ne bo več brezposelnosti, večnih gospodarskih kriz in revščine. Inozemstvo, ki posluša Stalinove govore, mora dobiti vtis, da se pod sovjetski listi sedaj zdi mleko in med, čeprav »Večernaja Moskva« od 6. februarja piše, da že od oktobra dalje dobiva Moskva le 22% potrebnega mleka in da je tozadnja preskrba Moskve z mlečnimi produkti popolnoma odpovedala.

Toda, da se ne bo zdelo, da pospicujem, se omejim le na položaj, kakršen vlada na železnih. Hočem navesti le to, kar pišejo sovjetski listi. Od nekdanj so bila transportna sredstva v Rusiji slaba. Vojna je uničila veliko transportnega materiala, drugo je pa propadlo zaradi lahkomiselnosti in nemarnosti osebja. Velike lakote, ki je divjala v Rusiji v letih 1921. in 1922., je v precejšnji meri bila kriva okoliščina, da so prometna sredstva skoraj docela odpovedala. Pozneje se je stanje zboljšalo. V zadnjem času se pa množe nove tožbe, in sicer ponajveč zaradi nezanesljivosti in nemarnosti osebja. Veliko nesreč zakrivi pijanost službojočega uradništva in delavstva, tako da je vlada bila prisiljena ustanoviti posebne državne tožilce, oziroma državna sodišča za prestopke prometnega osebja.

Glasilo železničarjev »Gudok« piše 15. januarja 1931: »Novo nastavljeni državni tožilci so prišli z energično akcijo, da ohranijo delavsko disciplino in da strogo kaznujejo vse tiste, ki se samovoljno ne drže voznega reda, ki ne izvršujejo vestno popravil, proti železničarskim tatovom, proti nevestnim uradnikom, skratka proti vsem, ki so nedredni in nezvestni v službi. Iz nadaljnjih poročil je razvidno, da sojetom zelo manjka sposobnega prometnega osebja. V »Izvestijih« je izšel dekret delovnega komisarja 18. januarja 1931, ki ukazuje: »Vsem delazmožnim osebom, ki so bile kdaj prej v službi pri železnici, se pod kaznijo zapoveduje, da se vrnejo nazaj v službo. Kdor bi bil še železničarje zaposlil v kakšni drugi stroki, bo kaznovan.« Istega dne je v istem listu izšel ukaz, ki prepoveduje postajenačelnikom, njihovim pomočnikom, strojnikom, ključavničarjem in drugim železničarjem uhajati k železničarskim konzumnim organizacijam. Pri skoraj rednem pomanjkanju živill se namreč konzumno osebje čuti še najbolj preskrbljeno. Je mnogo slučajev, da stoji za puftom kolodvorske okrepčevalnice postaven bivši strojevodja ali kak drugi železničarski poduradnik in da tehnik ter inženjerji sede na varnih mestih v gospodarskih organizacijah, kjer so bolj preskrbljeni in bolje plačani, medtem ko pri prometu manjka usposobljenih ljudi. Samo v permskem ravnateljstvu je v zadnjem času zapustilo prometno službo 180 inženjerjev.

Se več kot veliki oficilozni listi pišejo o prometnih težavah manjši listi. Tako piše »Rabocha Gazeta« od 20. januarja 1931: »Na transkavkaskih

železnicah, ki so podrejene železniškemu ravnateljstvu v Baku, vsak mesec bo. »Naraščajo železniške nesreče. Začetkom lanskega leta jih je prišlo približno 100 na mesec, v decembru pa že skoraj 200. O kakih delavski disciplini sploh ni govora. Povsod vlada vodka. Vodka v delavnicah, vodka na vlakih, vodka na lokomotivah. Spretno osebje vlakov je tako udano pijančevanju, da se vlaki na mnogih postajah sploh več ne ustavljajo. Vozijo kar mirno mimo svarilnih signalov in niti ne ustavijo vlaka na znamenje »stop«. Decembra meseca so se nekega dne na postaji Gernan tako napili, in sicer vse železničarske osebje, da je bilo treba poslati v Baku brzojavko, glasečo se: »Vsi smo pijani. Pošljite izmeno.« »Pravda«, glavno glasilo komunistične stranke pa piše 20. januarja: »Važno železniško križišče Zarizin je postalo v poslednjem času središče neprestanih železniških nesreč. Samo v enem tednu so morali iz prometa vzeti 20 lokomotiv. Toda to se dogaja dnevno. Pravijo, da lokomotive »zgorele«. Tako sta 3. januarja t. l. »zgorele« dve lokomotivi.«

Lahko bi navedel še več drugih slučajev. A že iz navedenega je razvidno, da je prometna kriza v sovjetski Rusiji zelo aktualna in da prizdeva mnogo skrbi sovjetskimi mogotcem.

Dunajska vremenska napoved: Večnoma oblačno s padavinami. Začasno topleje. Od časa do časa viharji, zapadni do severozapadni vetrovi. Nadaljnja vremenska napoved še negotova.

Francosko-ital. sporazum sklenjen

Pariz, 28. februarja, kk. Kakor piše »Liberte«, obsega kompromis, sklenjen v Rimu, naslednje točke:

1. Številna določitev razmerja moči med francoskim in italijanskim brodomem. 2. Sporazum o mornariškem gradbenem programu obeh držav do leta 1936. 3. Dovoljenje Italije Franciji za premoč v nekaterih ladijskih kategorijah. 4. Dogovor, da sklenjeni sporazum nima značaj pogodbe, temveč da služi samo za podlago za istočasni pristop Francije in Italije k londonski razorožitveni pogodbi od 22. aprila 1910.

Dasi še ni nobenih komentarjev, dokazujejo senzacionalni nadpisi v listih, kakor n. pr. »Historični datum«, kakšen pomen pripisujejo v Pa izu doseženemu rezultatu. Italijansko-francoska pomorska rivaliteta, ki je spadala med najtežja bremenjena v odnosajih med obema državama, pripada

od danes dalje preteklosti. S tem je odstranjena tudi glavna ovira za prijateljsko rešitev neresenih vprašanih politične narave. Med neposredne kompenzacije, ki jih ima Italija pričakovati od svojega pristanka k pomorskemu kompromisu, bo najbrže angleško-francoska kreditna pomoč, za katere so se v Rimu dolgo časa trudili zman. Za poseben kuriozum se oz. ačuje vjudnostni obisk nemškega poslanika von Schuberta pri angleškem zunanjem ministru v Rimu, ka'erega je del francoskih listov interpretiral kot poskus metati polena pred sporazum med pomorskimi vesilami. Celot »Temps« pa izjavlja, da ta verzija ni mnogo verjetna, že zato ne, ker sporazum med Francijo, Anglijo in Italijo nikakor ni naperen proti tretjim državam in Nemčija zato nima nobenega povoda za bojazen, da bo na mednarodni razorožitveni konferenci izolirana.

Dve Brüningovi izjavi

Avstrijsko nemški odnošaji — O reparacijski politiki

Dunaj, 29. febr. Po prvotnem dogovoru med avstrijsko in nemško vlado bi bil moral prihodnji terek prispeti na Dunaj nemški kancler Brüning v spremstvu zunanjega ministra Curtiusa. Dr. Brüning pa je svoj obisk opustil, tako da pride na Dunaj samo zunanji minister Curtius v spremstvu kanclerjevega podtajnika dr. Pünderja in drugih delegatov, in uradno zatrjujejo, da je dr. Brüninga zadržalo nujno delo, ki ga ima z državnim proračunom in ga abstinenca hitlerjancev od parlamentarne razprave še otežkoča. Dr. Brüning je podal časnikiarjem v tem pogledu naslednjo izjavo: Spritno izredno pristranih odnošajev med Nemčijo in Avstrijo je samo po sebi razumljivo, da ne pomeni obisk nemških državnikov nikake dogovorjene diplomatske akcije, ampak da je samo fin iskrenega prijateljstva. Prav radi tega mu je silno težko, da se poseta ne more udeležiti. Radi nujnega dela se ni mogel odzvati vabilu avstrijskega kanclerja, ki ga je zelo razveselilo. Obžaluje, da ne more priti v stik z avstrijskimi državniki in se z njimi pogovoriti o velikih in manj važnih vprašanjih, ki zadevajo obe državi. Čeprav ne

obstojijo med Nemčijo in Avstrijo nikake sporne točke, ki naj bi jih poravnali, vendar je stiska v obeh državah tako velika, da je na vsak način potrebna proučitev poti, ki bi mogla državi popeljati iz sedanje krize. Na koncu je dr. Brüning izrazil upanje, da bodo Avstrijci videli v obisku dr. Curtiusa dokaz pristranih odnošajev med nemško in avstrijsko vlado ter med obema narodoma.

Berlin, 28. februarja, kk. Nemški državni kancler dr. Brüning je imel p. e. d kratkim govor o reparacijski politiki. Za ta govor je javnost zvedela šele danes. Izjavil je: »Prepričan sem, da reparacijska plačila plačujemo iz lastnih sredstev šele zadnje leto, dočim so se prejšnja plačila vršila samo na podlagi prihajanja izozemskih kreditov. Sedaj, ko plačujemo iz lastnih sredstev, je jasno tudi upniški državam, da se more o ta plačila vršiti samo s presežkom izvoza. Čim bolj se to priznava, tem bolj je računati s tem, da smo na križišču novega pojmovanja o učinkovanju teh plačil.« Na koncu je izjavil: Kljub vsemu odporu ne bo ponovil napake iz leta 1928., da bi delal popolarno politiko, zato pa sprejel svari, ki so mnogo slabše kakor ono, kar je imela Nemčija prej.

Kongres P. E. E. v Bukarešti

Prijave se podaljšajo do torka 3. marca do 6 zvečer. Vsak se mora lastnoročno podpisati na skupno prijavo do omenjenega časa. Tisti, ki nečije potovati s skupnim potnim listom, morajo imeti svoj vizum, ki stane 200 Din. Zato je priporočati, da potujejo na skupni potni listi.

Tajnik ZSAU.

Naši prijatelji Čehoslovaki

Praga, 28. februarja, AA. Jugoslovanski poslanik dr. Albert Kramer je priredil večeraj popoldne v salonu poslaništva čajanko na čast predstavnikov čehoslovaškega tiska. Poleg predstavnikov ČTK so se udeležili čajanke vsi glavni uredniki praških listov in številni sodrujniki provincialnih listov. Gosp. dr. Kramer je s kratkim govorom pozdravil predstavnike čehoslovaškega tiska. Naglasil je zasluge čehoslovaškega tiska za prijateljske odnošaje med obema državama.

Finančni diktator v Avstriji

Dunaj, 28. febr. Ž. V političnih krogih se čuje, da je vlada sklenila imenovati posebnega finančnega diktatorja, ki bi imel polnomočje diktatorja za izvedbo varčevanja v Avstriji in za revizijo vse avstrijske uprave. Kot oseba, ki bi prišla v poštev, se imenuje prezidialni šef v pravosodnem ministstvu dr. Loebl.

Belgija Jugoslovija

Bruselj, 28. februarja, AA. List »Soir« prireča pod naslovom »Jugoslavija—Belgija« članek, v katerem govori o predavanjih v Belgiji v poslednjem času o Jugoslaviji ter razvoju trgovskih odnošajev med Belgijo in Jugoslavijo. List se bavi posebno z vlogo Jugoslavije v gospodarskem življenju Evrope.

Pred novimi političnimi dogodki v Romuniji

Bukarešta, 28. febr. Ž. Listi poročajo, da je Mironescov govor v parlamentu velikega pomena za notranje prilike. Radi tega je položaj Mironescove vlade uvrščen. Listi podčrtavajo, da je Mironescu pripravil vrnitev kralja Karla. Dalje podčrtavajo listi, da bo pomenila Manijeva vrnitev novo epoko v gospodarsko političnem življenju Romunije. Pričakuje se, da se bo Maniu vrnil v Bukarešto v prvi polovici marca. Vrnitvi se pripisuje velika važnost, ker se bivši notranji minister v Manijevi vlati, Vojvod, ki je dosedaj živel na kmetih, vrača v ponedeljek v Bukarešto.

Pred velikim mezdanim bojem v Avstriji

Dunaj, 28. februarja, kk. Videti je, da je priča v Avstriji novega meznega boja največjega obsega.

»Oseba«, ki pripadajo zvezi jeklene industrije, so obvestile strokovne organizacije delavcev, da bodo dne 2. marca znižale akordne merze za 12% do 48%.

Delavstvo je zaradi tega silno razburjeno. Strokovne organizacije delavcev so sklenile, da bodo pripravile vse, kar je potrebno za obrambo delavskih pravic.

Po umoru V. Begovića

Belgrad, 28. febr. AA. O sojenju proti Vasil Begoviću in tovarišem nam javljajo tele podrobnosti: Razprava proti vsem štirim obtožencem se je začela večeraj, in to zaradi tiskanja prepovedanih brošur. Vaso Begović je bil obtožen kot izdajatelj, Ilija Barbir kot tiskar, Rot kot založnik, Mijo Bušić pa kot pomočnik tiskarja. Zagovorniki se zahtevali oprostitve obtoženih ali pa, da se čim mileje kaznujejo, ker so osebe, ki so nanje delovale, druge. Medtem ko so vsi obtoženci sprejeli zagovor branilcev, je Vaso Begović naglasil, da te zanje ne velja, ker sta kriva le Stojan Pribečević in on.

Mednarodna ponarejevalna tolpa

Berlin, 28. febr. AA. Oddelek berlinske kriminalne policije proti ponarejevanju denarja je odkril delavnico, kjer so ponarejali razen nemške tudi druge bankovce. Kakor so pri natančni preiskavi odkrili, gre za člane mednarodne ponarejevalske tolpe, ki je imela svoje pomagale v vseh glavnih mestih sveta. Niti vodijo k mednarodnemu ponarejevalcu denarja Mamonovu, ki so ga ne švedskem prišli. V kratkem ga izroče Nemčiji.

Bomba v avtu ital. poslanika

Pariz, 28. februarja, AA. O priliki vesti, da so našli bombo v avtomobilu italijanskega veleposlanika, uradno ugotavljajo, da gre za prazno granato v avtomobilu neke francoske osebe, ki je bila na obisku pri italijanskem veleposlaniku.

Drobne vesti

Ljubljana, 28. febr. AA. Ministrstvo za zunanje posle je izdalo ekskvatur g. Ginu Romici podkzulu kraljevine Italije na Sušaku.

Zgibeb, 28. februarja, Ž. Večeraj se je nadaljevala razprava o uporabi plina, ki prihaja iz zemlje v Bujevici, za zgraditev velike elektrarne centrale. Vprašanje je prišlo v zaključno fazo. Izvolil se je petčlanski odbor, ki bo napravil sporazum o izrabi tega plina.

Belgrad, 28. febr. I. Snoči je bil v nemškem poslanstvu dobro uspel sprejem. Najpreje je znanl nemški kritik imel predavanje o moderni nemški drami. Tega sprejema so se udeležili najuglednejši bivši politiki, zastopniki vlade, ves diplomatski zbor in povabljeni gostje iz višjih belgrajskih krogov.

Belgrad, 28. februarja, m. V Belgradu se vršijo pogajanja za uctanovitev jugoslovanske ameriške zbornice. Ker se je opazilo znatno zvišanje izvoza lesa in cementa v srednjeameriške države.

Belgrad, 28. febr. AA. Danes opoldne je državno sodišče za zaščito države izreklo sodbo v procesu proti Vasi Begoviću in tovarišem. Vasa Begović je obsojen na leto dni strogega zapor, Mijo Bušić na 6 mesecev, Ilija Barbir na 6 mesecev, Miloš Miroslav Rot na 9 mesecev ječe. Vsem se šteje preiskovalni zapor.

Belgrad, 28. febr. AA. Minister za promet je podpisal pravilnik o upravljanju in nadziranju bolniškega fonda osebja prometnega ministrstva.

Berlin, 28. febr. AA. Byrdovo ekspedicijo na Severni tečaj bo spremljal kot zdravnik profesor Bernhard Willinger, ki se je že večkrat udeležil slinčnih ekspedicij. Byrd odputuje na Severni tečaj s podmornico meseca julija.

Rim, 28. febr. AA. Gabriele d'Annunzio je obolel na influenci ter leži v svoji vili v Gardone.

Berlin, 28. febr. AA. Po dosedanem programu bo v juniju in juliju napravil zrakoplov »Graf Zeppelin« dva poleta na sever in sicer prvič na Irsko, drugič pa Svereni rt. Razen tega ima v načrtu še en polet proti Sredozemskemu morju, po črne pa dva leta v Južno Ameriko v zvezi z »Lufthansco«.

Potrli neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, brat in stric, gospod

Stanko Hauptman

posestnik, župan itd.

v Rošpohu dne 28. februarja 1931 ob 3 zjutraj po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, v 35. letu svoje dobe bogu vdano umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, dne 2. marca 1931 ob 9 dopoldne iz hiše žalosti na pokopališče pri Sv. Urbanu pri Mariboru.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 2. marca 1931 ob 11 v cerkvi podružnice sv. Urbana pri Mariboru.

Rošpoh, dne 28. februarja 1931.

Žalujoča žena

Franciška Hauptman roj. Košir, in ostali sorodniki.

Porok v boju s smrekami

Zadeva iz prijaznih koroških Kotelj

Kotlje, 26. februarja.

Kotlje so za tiste, ki jih ne poznajo, majhna lepa vas, stisnjena med podnožje Urške gore in venec zelenih hribov in brd v jugoslovanski Koroški. Le malo so dostopna in to je škoda. O lepoti Kotelj bi govorila vsa Slovenija, če bi bila pota, ki vodijo ven v ostali svet, bolj prikladna in bi preveč ne spominjala na posebnosti cest, ki v ljudskem pregovoru vodijo v raj. S tem pa ne očitamo nič »naprejštevostim« običnim očetom, ki, kakor povsod drugod, pridno pobirajo cestni davek. Kotlje imajo svojega župnika, svojega župana, svojo šolo, honorarno pošto, gasilsko društvo, zmerno število gostilen, samo notarja še nimajo in sodnije. To jih jezi. Pa se delajo in obnašajo, kakor da bi imeli oboje. Brez sodnih organov ni popolne samostojnosti. Kdo naj pa rešuje sporne zadeve, ki se pojavljajo med ljudstvom? Drugam hoditi po nasvet pa ne marajo Kotelji. To je preveč poniževalno. Kotelje ne kloni. Če mu država ne prizna pravice do sodnije, dobro, bo pa sam sodil! In tako se je tudi zgodilo pretekli ponedeljek in torek, dne 23. februarja, ko so Kotelji izvršili na sijajen način konkurzno postopanje brez gospodov od sodnije in brez paragrafov.

V Kotljah je svoje dni živel sin revnih staršev, kateremu je ljubezen prinesla za dobo eno največjih gozdnih posestev naše neodvisne države. Pravijo, da je prišel od nekod s Štajerskega. Mlad gospod se je z veliko verno spravil na deviške gozdove in vozil dan za dnem les po rajski poti ven v svet. Z izkupičkom je kupil še druga posestva, tako da smo ga krstili za brdinskega grofa. Vse ga je imelo rado. Med tem pa so cene padle in tako se je brdinski grof zadolžil. Iskal je posojila in našel med svojimi prijatelji dobrih porokov, ki so bili pripravljeni prijatelju v zadregi priskočiti na pomoč.

Dolgo pa se kar niso hoteli zmanjšati in glavne poroka izpod Urške gore se je polotil strah. Sklenil je izvršiti konkurzno postopanje po

proceduri, katero so baje iznašli tam daleč nekje in ki se je njemu zdela pravilna. Zadolženi prijatelj je še imel kos nedotaknjenega gozda, vključnega na ime njegove žene, tam na brdih okrog Jošta. V noči od nedelje na ponedeljek je poduršelski porok poklical na kuluk okrog sto samih lesnih delavcev. Ob rani zori se je ta mala armada, oborožena s sekirami in žagami, zapodila v gozd pri Joštu in brez usmiljenja sekala in žagala in podirala in lomila kakor ruski tlačani v gozdovih na murmanskem obali. Vsako minuto je padlo po deset smrek in danes izgleda tam, kakor da bi bil pustošil potres. Ko je lastnik zvedel za dogodke, je prišel reševati in braniti, toda kulukarji so ga napadli s sekirami. Nazadnje ni kazalo drugega, kakor poklicati orožništvo na pomoč, korak, katerega Kotelji store samo v najskrajnejši sili. Dokler so bili orožniki v gozdu, so sekire iz splošovanja počivale, toda zapele so s tem večjim navdušenjem, ko so se možje postave odstranili. — Končno je drugi dan prišel šumarski referent, ki je napravil konec temu zanimivemu konkurznemu postopku. Baje je vzela zadevo v roke sodnija, v gozdu pa leži vse vprek in nihče si ne upa začeti čistiti. To je storila o samolastnem konkurznem postopku v občini Kotlje, sodni okraj Prevalje, dravska banovina.

Naši Kotelji mnogo čitajo, zato je neizbežno, da pride po časopisih, ki vedo mnogo povedati o razmerah v sovjetski Rusiji, včasih tudi kakšna novica o lesni industriji tamkaj. Čtivo je poučno in nemara je ravno to povzročilo ta pohod nad gozdove. Trajal je samo dva dni, kar bi dokazovalo, da je bila organizacija nepopolna in da še ni vladala prava disciplina med »gozdnim sovjeto«. Čuti se res, da njihovega voditelja, ki je nedavno moral čez mejo, ni več tukaj, da bi spravil red v vrste našega sovjeta. Sedaj so tudi naši občinski očetje zaenkrat odpovedali in stvar bodo morali poravnati bolj učeni gospodje. Oškodovanemu kmetu iz Brd pa želimo, da bi se kmalu izkopal iz teh sitnosti.

Velike elementarne nesreče po vsem svetu

Te dni je divjal strahovit vihar nad otočjem Fidži, ki se v Pacifiškem oceanu razprostira med Melanezijsko in Polinezijsko severno od Novega Zelandca. Ciklon je bil tako silen, da prebivalci tega otočja ne pomnijo enakega. Otočje je bilo zaradi viharja šest dni odrezano od ostalega sveta, kajti ciklon je uničil vse prometne zveze. Opustošena so polja, gozdovi razirani, vasi porušene. Pri Bautoki je ciklon prevrnil cel vlak. Zahteval je tudi nad 200 človeških žrtev. Ljudje so zaradi odrezanosti od sveta cel teden pogrešali ne samo živeža, ampak tudi vode. Iz Avstralije in Novega Zelandca so odšle na Fidži-otoke številne ladje z živežem in zdravili. Med domačini je izbruhnila epidemija.

Dne 26. februarja je divjal strašen vihar na grškem otoku Leukas. Nebo so naenkrat pokrili temni oblaki, tako da je otok pokrila popolna noč. Obenem se je razbesnelo morje in ogromni valovi so navlili na obal, ki se je začela pogrezati. Ob-

reže se je pogreznilo v dolžini pol kilometra in v širini enega kilometra. Obal pa se pogreza še dalje. Radi nepopisnega bučanja viharja in valov ter pokanja pogrezojoče se obali vlada med prebivalstvom ogromna panika.

Istega dne se poroča iz severne Bolivije, da je radi hudega dežja in viharja, najbrž pa tudi zaradi vulkaničnega udara zemlje izstopila reka, ki teče skozi pragozdove v okraju Riveralta. Divje živali, ki v teh krajih v velikem številu bivajo v praušmah, so v groznem strahu zbežale in navale na istoimenski kraj Riveraltskega okraja. Prebivalstvo je zbudilo ponoči strahovito rjovenje in ko so šli gledat, kaj se je zgodilo, so videli veliko število šakalov, panterjev in jaguarov ter drugih živali, ki so bile vdrlje v dvorišča in klate govejo živino, pa tudi matke in pse. Može se se seveda hitro oborožili in uprizarili na nevarne živali lov. Veliko so jih pobili, še več pa jih je zbežalo.

Neprestano oboroževanje

v etru se nadaljuje. Oddajne postaje tekmujejo med seboj v povečevanju svoje energije

sedemelektronski aparati „Ingelen Ultra dyne“ U 7

Potreba po zelo selektivnih aparatih postaja čim dalje večja. Popolnoma selektivni so izborni

za katere Vam stavimo sledečo izredno ponudbo:

Sedemelektronski aparat U 7, z okvirno anteno, anodnim aparatom „Ingelen“ za električni tok, akumulatorjem 36 ah ter zvočnikom „Ingelen-Bled“

Din 5.200.-

Plačljivo tudi v mesečnih obrokih. — Zahtevajte takoj opis aparata

LJUBLJANA

RADIO LJUBLJANA

MARIBOR

Miklošičeva cesta 5

Aleksandrova cesta 44.

Strašen konec 74 letnega samomorilca

Iz Novega Vrbasa poročajo naslednjo strašno zgodbo, kako grozovite smrti je umrl 74 letni starček Matija Schuler, ki si je hotel sam končati življenje. Moč je bil čuvaj v vinogradu ter je stanoval v mali koči. V torek so ljudje opazili, da se iz koče strašno kadi. Prihiti so, vdrli in bajto in zagledali naslednji grozni prizor:

Sredi sobe je bila napravljena majhna grmada. Izpod stropa pa je visel obešen za vrv, ki je bil zanj privezan na dva prsta mrtvi M. Schuler, strašno ožgan. Drobno je viselo iz zgorele trebušne votline in ležalo po tleh, prsi in vse telo je bila ena sama rana. Kmalu je prišla na lice mesta policija ter je ugotovila sledeče:

Matija Schuler, ki je bil prej zelo pijan, se je najbrže hotel usmrtiti. Zato je na stropnik privezal vrv, da bi se nanjo obesil. Da bo pa smrt bolj gotova in da bo vse skupaj z njim zgorelo, je spodaj napravil še malo grmado in jo zažgal. Nato je zlezal pod strop, si hotel oviti zanjko okoli vratu in se obesiti. Pri tem mu je najbrže zanjka zdrknila z vratu ter zgrabila roko, s katero si je nadeval vrv na vrat. Tako je obvisel pod stropom, ne da bi si bil mogel pomagati. Med tem je grmada zagorela in začela žgati moža pri živem telesu. Tako je mož, ki si je hotel sam končati življenje, umrl strašno smrti: zgorel je, obešen za roko, pri živem telesu. Ko so truplo našli, so ogenj ugasili, moža pa v četrtek pokopali.

V šali zabodel brata

M. Sobota, 27. februarja.

Pri Majdičevih v Iljaševcih se je zgodila večeraj zjutraj krvava igra. Osemnajstletni sin je rezal šibe za košare. Med delom se mu je približal za dve leti starejši brat Franc. Začel se je šaliti. V šali se je dotaknil bratovega hrbta. Brat je nekaj časa prenašal Francovo nagajivost. Hipoma pa je skočil pokonci in zamahnil z nožem, ne da bi pogledal, kje Franc stoji. V naslednjem trenutku je otrpnil od groze. Zaslišal je krič in ko se je ozrl nazaj, je videl, da nož tiči v Francovo preih. Naglo ga je izdrl. Iz rane je brizgnila kri. Franc je obledel in omahnil na tla. Na kraj nesreče so kmalu prihiti drugi. Vsi so se ustrašili. Ko so se otresli prvega strahu, so priskočili ranjencu na pomoč. Rano so mu za silo obvezali, potem pa so hiteli z njim k zdravniku. Ranjenec leži sedaj v tukajšnji bolnišnici. Rana je smrtonosna in je zelo malo upanja, da bi fant ostal pri življenju.

Izvirne francoske pastilje

„VALDA“

zoper zlorabo, hripavost, prehlad, nahod, akutno in kronično bronhito, katarje, gripo, influenco, nadušje, zasoplost. Prodajajo vse lekarne in drogerije.

Marec:

Ponedeljek

2

Torek

3

Sreda

4

Četrtek

5

Petek

6

Sobota

7

Izrežite!

6 cenenih dni za naše gospe!

Modni čevlji na zapono

z usnjeno ali franc. peto Din **145.-** Din **95.-**

Nogavice

v vseh modnih barvah!

Prosimo Vas, da ta kupon izrežete ter ga oddaste pri nas, kadar kupite čevlje. Dovoljujemo Vam zanj 25% popusta pri nakupu nogavic.

Kupon — serija 107.

25% popust na normalne cene nogavic.

Velja samo pri nakupu »Humanik« čevljev od 2.—7. III. 1931.

HUMANIK

„PETOVIA“ LJUBLJANA, Dunajska cesta 1a. — MARIBOR, Gosposka ulica 17. — CELJE, Aleksandrova cesta št. 1.

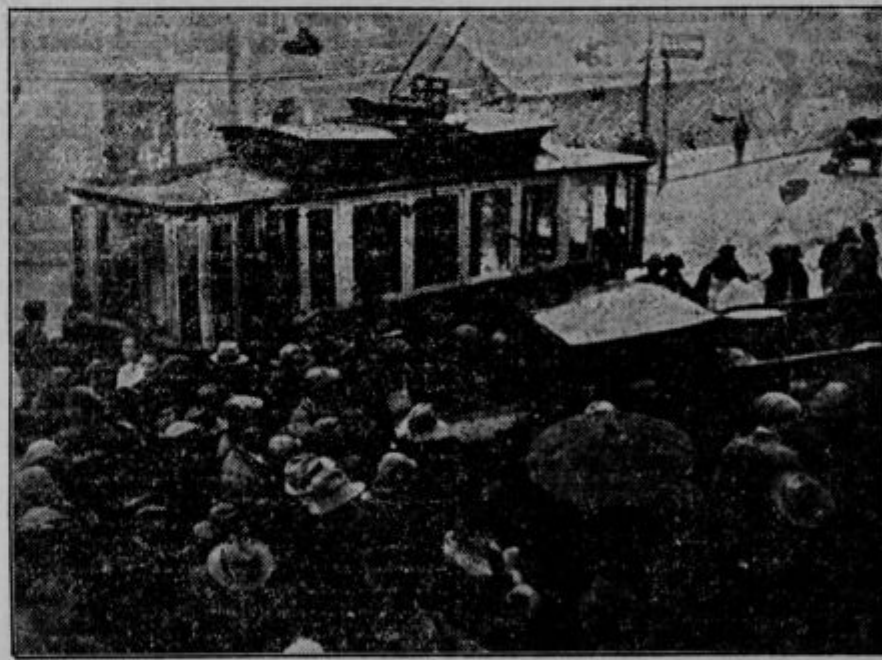
Automobil zadel v tramvaj

Ljubljana, 28. februarja.

Danes popoldne se je zgodil resen karambol avtomobila z vozom cestne električne železnice na Krekovem trgu. Malo pred tritret na 4 je odpeljal šofer trgovine A. Kinsky na Krekovem trgu tovrstni avtomobil št. 2 678 izpred trgovine ob Mestnem domu in zavil po cesti, ki veže konec Strel-

leto. Avto pa je zadel udarec hujše. Zvit in stri ima desni blatnik, zvito prednjo os in pogonsko zobčasto kolesje se je ob udarcu strlo.

Na truš, ki ga je povzročil karambol, so prihiti radovedneži, da pomagajo in rešujejo. Očividci pripovedujejo, da sta dajala oba voza signale. Občinstvo je potisnilo avto malo nazaj, nakar so

ške ulice ob Mestnem domu s križiščem Poljanske ceste in Kopitarjeve ulice. Ta cesta seka v tako ostrem kotu Poljansko cesto, da se je zgodilo na tem križišču že več nesreč, zlasti se zato, ker stoji vogalna hiša tako tik od obeh cestah. V trenutku, ko je hotel presekati avto Poljansko cesto, se je prikazal izza vogala tramvaj št. 6. Voza sta bila že tako blizu skupaj, da nesreče ni bilo več mogoče preprečiti.

Kljub temu, da je voznik tramvaja voz takoj ustavil in da je isto skušal šofer, je vendar zadel avto v tramvaj z izredno silo. Sila udarca je bila tako močna, da je vrgla prednji del 5000 kg težkega tramvaja s tračnic, tako da so stala prednja kolesa približno pol metra od tračnic. Sreča v vsej nesreči pa je bila gotovo v tem, da nihče od vozečih se potnikov in osebja na tramvaju, niti šofer in njegov drug niso dobili nikakih poškodb. Strašni udarec sta prenesla oba voza. Tramvaj je poleg odrtin odnesel dve zbiti krajini šipi in vpognjeno ogrado je na nastavku, ki ga je voz dobil šele lanske

ga kmalu potegnili proti Vodnikovemu trgu, zakaj križišče je bilo radi karambola popolnoma zaprto in vsak promet ustavljen. S tem, da se je umaknil avto, je bila cesta vsaj za silo zopet odprta. Tramvajski promet se je začel vršiti s prestopanjem, vendar je že po preteku desetih minut prišel iz remize na pomoč tehnični voz z osebjem, ki je skušalo spraviti iztirjeni voz nazaj na tir. Najprej so priklopili tehnični voz na iztirjenega in skušali potegniti voz naprej po Poljanski cesti, v nadi, da bo zadnji iztirjeni del skočil sam v tir. Vendar se to ni posrečilo, pač pa sta skočili še ostali dve kolesi s tira na drugo stran. Zato je tehnično osebje z dvigalnimi napravami dvignilo voz, tako da je moglo podložiti močno pločevino, po kateri sta zdrseli prednji dve kolesi kakor tudi zadnji dve nazaj v tir. Ura je kazala 10 minut čez štiri, ko je bila tudi ta zadnja prometna ovira odstranjena, s čimer se je tramvajski promet zopet v red vršil. Odrgnjeni voz z zbitimi šipami pa je odpeljal nazaj v remizo v popravilo.

Zenski v boju z roparjem

Mitrovica, 26. februarja.

Doslej neznan ropar je med Martinci in Kukujevi v Sremu v sredo zvečer napadel dve kmetici ter ju oropal. Kmetici Marija Zagorjanska in Jovanka Brkić sta s svoje kmetije hoteli v Martince, ko se je že mračilo. Blizu vasi jima je nenadoma zastavil pot neznan možak z nožem v roki. Zenski sta hoteli zbežati, toda ropar je zgrabil Zagorjansko ter ji strgal z vratu obesek, na katerem je bilo 30 cekinov, potem ji je izpraznil žepe in ji vzel še sto dinarjev. Ker se je ženska obupno branila, jo je večkrat sunil z nožem, da se je zgrudila in omedlela.

Brkićeva, ki je tudi bežala, se je vrnila sosedu na pomoč, planila v roparja in ga dobro spraskala po obrazu. Pri tem pa je neprestano klicala na pomoč. To je roparja razkačilo, da je še njo sunil z nožem tako zelo, da je padla.

Med tem pa so že prihiti iz vasi možje in ropar je ušel v noč. Zenski so pripeljali v bolnico v Mitrovico, ker sta obe resno poškodovani. Roparja zasledujejo.

Radi redukcije v smrti

Rajhenburg, 27. febr.

V presledku enega tedna sta si vzela življenje dva mlada reducirana rudarja eden iz Stolovnika, drugi iz Senovega. Oba sta bila potrjena k vojakom, torej v najlepši mladeniški dobi. Blazno dejanje teh dveh nesrečencev se različno komentira. Kot neposredni vzrok se navaja, ker sta bila pri rudniku reducirana ter sta bila vsled tega zadnji čas zamišljena in potrta. Najprej sta iskala utuhe v vinu, končno pa v nesrečni smrti na žalost staršev in sorodnikov.

So pa taki slučajji pretresljiva slika, kako v mladini peša živa vera v Boga; kako mladino vsak tresljaj življenja vrže iz ravnotežja, in je prešlaba pogledati trdotam življenja v obraz. Ali ni to dovolj glasen memento vsem, v kakšno smer je treba kreniti pri vzgoji mladine, da bo dovolj močna kljubovati viharjem življenja.

To ni zločin posameznika, ampak zločin družbe, v kateri je zrasel, ker ubija čut vesti in odgovornosti pred Bogom in pred ljudmi.

Kaj pravite?

Imamo zagaranirane izjave, da v Jugoslaviji »Slovenci ostanemo Slovenci, Hrvatje Hrvatje, Srbi Srbi, vsi pa dobri Jugoslavlani«. Te izjave dokazujejo, da ti odgovorni mošje pravilno pojmujejo jugoslovanstvo.

Zato se nam čudne zde okrožnice nekaterih državnih oblasti. Tako je n. pr. železniško ravnanje v Ljubljani v začetku decembra razglasilo, da morajo slovenski železniški uradniki pri dopisovanju s hrvatskimi in srbskimi uradi uporabljati samo srbohrvatske uradne nazive. In tako bodo naši železnižari mesto, da bi uporabljali lepe slovenske izraze, katere je z velikim trudom poiskali in priradili strokovnjak dr. Breznik, govorili o »konduktorima, kontrolorima, klacijama in direkcijama«¹ itd. Okrožnica nas ne zadovoljuje, ker posredno omalovažuje slovensko kol neuporabno.

Toda gode se še druge stvari. Zadnji čas trdijo dijaki višjih razredov srednjih šol, da bodo morali v bodoče vsako drugo slovensko nalogo pisati v cirilici. Ne trdim, da cirilica nima častiljive zgodovine, mislim pa, da bi se nam danes ves svet smejal, če bi bila ta odredba resnična. Že proti koncu 1. 1929. so doma kakor v tujini pisali časopisi, da se s 1. 1. 1930 vpelje v vse državne uradne latinice, kakor so to storile druge kulturne države: Japonska, Turčija, Albanija itd. Ker nam priča zgodovina, da ni nihče silil naših prednikov, naj pišejo svoje knjige v nemški gotici, upamo, da bodo tudi naše prosvetne oblasti popravile svojo napako in stvar uredile, če je seveda govorica resnična. Zlasti nas v tem pričevanju potrjuje dejstvo, da vsako tako nepotrebno izigravanje dihal pomeni igralkanje in zapravljanje dragocenega časa.

G. dekan Kette zopet na Vrhniki

Vrhnika, 28. februarja.

G. dekan vrhniški, Janez Kete, se je danes vrnil iz Leonišča domov na Vrhniko. Iz dveh tednov, kakor se je splošno mislilo, da bo trajalo zdravljenje, jih je naraslo 10. In g. dekan še vedno ni popolnoma dober. Glavo ima še vedno povezano. Rane so bile strašne in trpljenje hudo. Le malo je manjkalo, pa bi bile rane same prinesle smrt. Zanimivo je to, da se gospod prav nič ne zaveda, kaj se je z njim zgodilo v usodnem avtu, niti prvega sunka niti da je gorel v avtu. Se le ko je prišel v bližino hiše, je prišel k zavesti. Tako učinkujejo nenadni hudi pretresljaji.

G. dekan se je pripeljal s privatnim avtom g. Hočevarja.

Kakor kaže, se še ni ustrašil avta. K sreči je to pot šlo bolj gladko. Zelimo, da bi mu odslej šlo vedno gladko po nevarnih potih življenja!

„Kedaj bo sv. maša“?

Prva skrb admirala Guepratta.

Belgrad, 27. februarja.

Te dni je bil v Belgradu slovesno sprejet francoski admiral Guepratte. Srbi so temu možu po pravici zelo hvaležni, ker je srbskim vojakom, ko so se skozi Albanijo umikali na Jadransko morje, storil mnogo dobrega in mnogo Srbov rešil smrti. S svojimi ladjami je izmučene srbske vojaške in civiliste, mlado in staro, skrbno prepeljal v francosko Bizerto v Afriki, kjer so si opomogli od preostanih naporov in trpljenja. Zato ni čudno, če so ga na belgrajski postaji sprejele številne deputacije najrazličnejših srbskih društev ter zastopniki dvora in najvišjih civilnih in vojaških oblasti. Sprejem admirala Guepratta v Belgradu je bil triumfalen.

Zgodilo pa se je, da je admiral Guepratte, stoječ sredi množice najvišjih dostojanstvenikov, opazil tam pri strani dva duhovnika, ki sta zastopala katoliško župnijo Matere božje v Belgradu. Brž ko ju je admiral zapazil, je stopil k njima, ju pozdravil in nato vprašal, kje in kedaj so v Belgradu sv. maše, da bo v nedeljo mogel priti k maši. To je značilno pojmovanje katoliške prakse s strani admirala, ki sredi triumfalnega sprejema ni pozabil na to, da je njegova dolžnost, najprvo poizvedeti, kje bo drugi dan lahko opravil svojo versko dolžnost kot katoliški kristjan.

— Pri ljudeh, ki so pobiti, utrjeni, nespodobni za delo, povzroči naravna »Franz-Josef«² grenčica prosto kroženje krvi in zviša zmoglost za misli in delo. Vodišni kliniki dokazujejo kot sredstvo za odprtje črev pri duševnih delavcih, slabozivčnih in ženskah. »Franz-Josef«² grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Štiri resne nesreče

Ljubljana, 28. febr.

V bolnišnico so danes pripeljali štiri ponesrečence, ki so se prav resno ponesrečili.

Prvi ponesrečenec je 59letni Franc Jamnik, hlapec z Jesenic. Temu so se na Jesenicah včeraj splašili v voz vpreženi konji, tako da je Jamnik padel pod voz, ki je šel čezenj. Jamnik je dobil hude notranje poškodbe.

Drugi ponesrečenec, ki je še težje poškodovan kakor prvi, je 19letni Stefan Brvar, posestnik sin iz Zagorja. Ta je včeraj v gozdu sekal hraste. En hrast pa je padel tako, da se mu ni mogel Brvar več izogniti. Hrast je zlomil Brvarju levo roko, poškodoval pa ga je tudi po glavi in tetesu. Njegovo stanje je zelo resno.

Danes se je na Crnučah prav resno ponesrečil 73letni Ivan Mavrič, posestnik z Crnuč. V gozdu ob cesti je nakladal hlode, pri tem pa zašel preblizu cestne škarpe in se prevrnil navzdol. Padel je 8 m globoko. Dobil je hude notranje poškodbe, tako da je le malo upanja, da bi okrevaj.

Četrta ponesrečenka je 10letna Marija Zgajnar, posestnikova hči iz Zdenske vasi. Ta je včeraj popoldne padla na domačem pragu in si zlomila desno roko.

Ljubljana Začetek del za novi tramvaj

Ljubljana, 28. februarja.

Čez zimo so tramvajski dela napredovala počasi in brez hrupa, tako da je le malokdo opazil veliki napredek na progi v Šiško. Sedaj stoji že vsi drogovi, prav tako so napete vse prečne žice in tudi debeli bakreni tokovod nad progo je že napet. Od pivovarne »Union«, od koder gre enotna proga do Zgornje Šiške, so tokovod napeli že pred nekaj tedni. V zadnjih dnevih pa so napeli tokovod še na Gosposvetski cesti od kavarne Evrope do pivovarne Union. Proga bi bila s tem gotova. Treba je počakati le še na nove vozove, na dograditev napajalne postaje na Bleiweisovi cesti in na novo remizo, ki bo stala približno 600 m naprej od konca sedanje šišenske proge.

Prvi vozovi bodo dokončani v prvi polovici meseca marca v tovarni v Brodu na Savi. Napajalna postaja na Bleiweisovi cesti je v gradbenih delih v glavnem dovršena. Prihodnji teden bodo začeli z montažo. Približno v 3 tednih pa bodo prispeli jekleni usmerjevalci, s čimer bo napajalna postaja kmalu gotova. Novi vozovi po stari progi ne bodo mogli voziti, ker ima preslabo tračnice

in jih zato preje ne bo mogoče rabiti, dokler ne bo stala nova remiza v Zgornji Šiški, kjer bodo vsaj pod streho. Novo remizo bo gradilo gradbeno podjetje ing. Tavčar in bo začelo z deli že v ponedeljek.

Gradbena dela na viški progi se bodo pa nadaljevala, če bo vreme kolikaj primerno, čez 14 dni. Viške proge so že v jeseni dogradili približno 200 m na Viču, ker so pa čez zimo navozili na ceste, po kateri bo vozila električna železnica, potrebni gradbeni materiali, bo šlo delo letos hitreje izpod rok, ker ne bo nikdar zaostajalo radi pomanjkanja materiala. Ob novi viški progi so čez zimo navozili nad 1000 kub. metrov kamena in 500 kubičnih m gramoza. Ves ta material leži sedaj v velikih kupih ob cestah in čaka pridnih rok, ki ga bodo porabile za temelj progi. Okrog 500 kub. metrov kamena in 200 kub. metrov gramoza pa bodo dobavili še med delom. Viška proga bo otvorena najkasneje do konca junija, šišenska proga pa bo izročena prometu zagotovo že koncem aprila.

Odhod polkovnika Mihaila Nedića

Ljubljana, 28. febr.

27. t. m. ob 18.30 so oficirji ljubljanske garnizije priredili poslovilni večer dolgoletnemu komandantu ljubljanskega vojnega okrožja peh. polkovniku g. Mihailu Nediću.

Od polkovnika Nedića so se poslovili vsi njegovi prijatelji in starešine — višji oficirji — z komandantom divizije divizijskim generalom gosp. Bogoljubom Iličem in njegovim štabom na čelu. Polkovnik Nedić tesno zvezan z našo vojaško zgodovino se pojavlja v nji kakor svetla točka. Njegovo vojaško življenje je del slavne zgodovine Srbije, a isto tako borec za našo Jugoslavijo.

Rodil se je v sru Sumadije, pod Rudnikom, v mestu, kjer je počila prva puška za osvoboditev, slavnega vojvode Karađordja. Ves prepojen z junakiškim duhom, je stopil 1. 1891. v vojaško službo. Vedno miren, skromen in delaven se je posvetil delu, napredku in pouku mlajše vojaške generacije. Leta 1912. je stopil v red borec kakor komandir čete 16. peh. polka, primer hrabrosti in požrtvovalnosti v borbah s Turki. L. 1913 je bil komandant 3. bataljona III. peh. polka na Grlenskoj postojanki. L. 1914 je bil komandant bataljona v 10. peh. polku II. poziva v borbi z Bolgari. Leta 1916 je imenovan za kapitana II. peh. polka II. poziva. Vodil je svoj polk v borbah z Bolgari najuspešneje. V teh borbah je tudi 2 krat ranjen in sicer 15. novembra 1914. in 5. novembra 1915.

S svojim 11. polkom II. poziva je izvršil golgotski umik skozi Albanijo. Za časa ofenziv 1. 1916. — na bitolski fronti — se je pokazal nadvse hrabrega. Pri predoru solunske fronte je polkovnik Nedić s svojim hrabrim polkom gonil sovražnika od Soluna do Subotice, kjer je obstal na demarkacijski črti in se postavil v bran proti Madjarom, a l. 1919. je zopet s svojimi junaki zaznamoval v koroški ofenzivi pri Celovcu meje Jugoslavije. Po vojni je postal komandant III. mejnega pododseka. L. 1922. je bil imenovan za komandanta ljubljanskega vojnega okrožja. Tu je ostal polnih osem let.

Iz tega kratkega opisa vojaškega življenja polkovnika g. Mihaila Nedića vidimo njegovo delo za ustvarjanje naše domovine, ki je svetel zgled mlajši generaciji.

Polkovnik g. Nedić je pri odhodu v pokoj na lastno prošnjo lahko popolnoma zadovoljen in ponosen na svojo vojaško karijero in zasluge, napravljene našemu vrhovnemu poglavarju in domovini, za kar mu je vidno priznано odlikovanje z mnogimi odličji. Bil je vedno eden redkih naših častnikov, kateri poleg drugih odlikovanj nosi edini tri Karađordjeve zvezde IV. reda z meči, — najvišje vojno odlikovanje. Krono priznanja za delo je dobil pri upokojitvi, ko je odlikovan tudi z redom Jugoslovanske krone III. reda.

Povišanje cen kruha pred sodiščem

Ljubljana, 28. februarja.

18. februarja se je na veliko žalost velike večine ljubljanskega prebivalstva podražil kruh, in sicer beli iz moke št. 0 od 4 na 4.50 Din za kg, črni in rženi pa od 3.50 Din na 3.75 Din za kg. Zadruga pekov je sklenila ta povisek cen, ne da bi obvestila mestni tržni urad in banksko upravo, ki je na poziv ministrstva notranjih zadev sklicala še lansko leto dolgotrajno anketo, katere so se udeležili vsi zainteresirani krogi, tako tudi peki. Rezultat tedanje ankete je bila odredba, da beli kruh iz moke št. 0 ne sme biti dražji kot 4 Din za kg, rženi in črni pa ne dražji kot 3.50 Din za kilogram. Ta naredba, ki je bila sklenjena že 23. decembra 1930, je stopila v veljavo 7. jan. 1931 in 8. jan. 1931 so se te, od banske uprave določene cene tudi uveljavile v vseh pekarnah.

Šest tednov zatem pa so peki povišali cene popolnoma samovoljno in mestno načelstvo je šele

Pri zimskem sportu in ostrih dneh

NIVEA-CREME

in sicer preje nadrgniti, predno greste na oster zrak. Nivea Creme se uleže v kožo ne da bi zapustila kak blek in jo naredi odporno vetru in slabemu vremenu. Nivea Creme zabrani da koža ne razpoka in da ni hrapava. Nadrgniti si vsak večer predno greste spat obraz in roke temeljito z Nivea Creme. Z veseljem boste mogli potem ugotoviti, kako mehka in prožna se občuti Vaša koža, ter kako zdravi in mladostni izgledate. Navedeni Nivea Creme ne morete, kajti druge kožne kreme ki bi vsebovala Eucerin, sploh ni.

Doze po 5, 10 in 22 Din; tube po 9 in 14 Din.

Dobavitelj v Jugoslaviji: Jugoslov. P. Beiersdorf & Co., d. s. o. j., Maribor, Gregorčičeva ulica 24.

21. februarja prejelo obvestilo zadruga o povišku cen, tržno nadzorstvo pa 23. februarja.

Mestno tržno nadzorstvo stoji na stališču: S tem postopkom pa peki niso prekršili le odredbe banske uprave, ampak so se pregrešili tudi proti zakonu o pobijanju draginje. Zakaj cene moke se pri prodaji na drobno v tem času niso še prav nič dvignile in je cena za kg bele moke prav tako 3.75 Din kakor je bila tedaj, ko se je vršila anketa, na podlagi katere so se določile cene kruhu že meseca decembra. Zdi se, da so se peki naslanjali na povišek carine za 100% na žito in moko iz inozemskih trgov. S tem so hoteli prepričati javnost, da je povišanje cen upravičeno. Temu dejstvu pa stoji nasproti drugo, da namreč peki vedno, kadar jih pristojna oblast pritiska, da znižajo cene kruhu, svoje višje cene utemeljujejo s tem, da cen kruhu zato ne morejo znižati, ker imajo še stare zaloge in nabavne sklepe po višjih cenah. In vendar dokazujejo cene na našem domačem žitnem trgu, da imamo žita in moko po nižjih cenah v izobilju, saj so padle cene žitu v zadnji polovici l. 1930 za celih 11%, cene kruhu seveda na kvečjemu za 1 do 3 odstotke.

Mestno tržno nadzorstvo je zato z vso naglico ukrenilo potrebne korake, da zaščiti konsumente, in je izročilo vseh 34 ljubljanskih pekov radi navijanja cen državnemu pravdnistvu.

Jutri, v nedeljo, bodo nekateri ljubljanski peki prodajali kruh zopet po starih, nižjih cenah. Ta odločitev nekaterih ljubljanskih pekov pa da slutiti, da pri vsej zadrugi pekov vpliva na vse člane le nekaj ljudi in da jih nekaj ni bilo popolnoma solidarnih s poviškom cen, ki ga je sklenila zadruga. Poleg ovadne na državno pravdnistvo pa bo tržno nadzorstvo še posebej postopalo na obrtnem redu proti načelstvu zadruga, ki je izdalo novi cenik kruhu, ne da bi bilo o tem obvestilo oblasti in predložilo cenik v uradno potrditve, dočim je na ceniku pripomba, da bodo kršile kaznovani. Tržno nadzorstvo stoji na stališču, da je treba za vsak povišek cen odločiti na posebni seji, banska uprava pa je že z odlokom meseca decembra dala na anketi odločilno besedo na poziv ministrstva notranjih zadev.

Zadevo ima sedaj v rokah sodišče.

MED. UNIV.

Dr. LIUDEVIT MERČUN

specialist za notranje bolezni ordinira

od 11.—12. dop. in 1/2.—3. pop.

Ljubljana

Miklošičeva cesta 28./I.

Kaj bo danes

Drama: Ob 3 popoldne: Princezna in pastirček. Ljudska predstava po znanih cenah. — Ob 8 zvečer: Trije vaški svetniki. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Opera: Ob 3 pop.: Tosca. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 8 zvečer: Dijak prosi. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Rokodelski dom: Ob 7 zvečer: Roza Jeldvorska. Delavska zbornica: Ob 8 zvečer: RUR. Hotel Union: Otvoritev kulturne razstave. Ob 10 popoldne.

Sluškinje, ob 5 popoldne na predavanje k Jerneju Govoričju, Anica Lebarjeva.

V delavski zbornici: R. U. R. (Rossum's Universal Robots) ob osmih zvečer.

Ljudski kino Glince: Ob 4, 6 in 8 vefilm Kirchfeldski župnik.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in mr. Hočevar, Ljubljana VII, Celovška cesta 34.

KAJ BO JUTRI?

Drama: Glembejvi. Red C.

Opera: Zaprt.

Šišenska Prosveta: predavanje dr. Rožiča o razvoju prometa na suhem, vodi in v zraku. Ob osmih.

Nočno službo imata lekarni: mr. Sušnik, Marjini trg 5 in mr. Kural, Gosposvetska cesta 10.

© Sodaliteta Ssmi Cordis za ljubljansko mesto bo imela svoj sestanek jutri, 2. marca, ob petih popoldne v semeniški dvorani. Poročal bo g. dr. J. Ahčin o brezposelnosti kot dušno-pastirskem problemu.

© P. H. Sattner »Oljke«. Spomladi l. 1914 je dovršil p. H. Hugolin Sattner novo kantato za soli, zbor in orkester, ki jo je komponiral na Gregorčičevo besedilo »Oljke«. Trikrat zaporedoma jo je izvajal potem meseca aprila 1914, t. j. 22., 23. in 26. aprila pevski zbor »Gl. Matice«³ ljubljanske v nabito polni dvorani hotela Union. Letošnje leto slavi odlični skladatelj svojo 80-letnico in pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske bo v avtorjevo počastitev ponovno izvajal »Oljke«³ v četrtek, dne 12. marca pod taktirko ravnatelja Poliča. Opozarjamo že danes na ta koncert.

© 18. marca 1931 — »Vnebovstje«.

© Rokodelski dom. Drevi ob 7 uprizore igralci Rokodel. doma »Roza Jeldovskoe«. Drama je pred nekaj leti ponovno napolnila dvorano Ljudskega doma v Ljubljani do zadnjega kotička. To dejstvo dovolj jasno priča o lepoti imenovane igrice, zato opozarjamo vse, ki si žele ogledati predstavo, da si nabavijo vstopnice že v predprodaji, ki je danes od 10 do 12 v društveni sobi Rokodelskega doma, Komenškega ulica 12.

© Zahvala. Ob priliki moje sedemdesetletnice mi je došlo toliko čestitk, da se mi ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti, ker me pri tem ovira očesna bolezen. Prosim, sprejmite vsi, ki ste se me spomnili, tem potom moje najiskrenejše zahvale. Vsi dokazi ljubezni so me prav srčno razveselili in mojemu sru dobro deli. Bog plačaji! — Julija Borowsky, upok. učit. I. dekl. osn. šole.

© Mestna plinarna priredi danes poskusno kuho na plinu, zvezano s predavanjem za kuharice in kuharske pomočnice. Predavanje se vrši v šentjakovski šoli (vhod iz Florijanske ulice) ob 4 popoldne. Vstop prost!

© Tretji ciklus predavanj podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani se prične v ponedeljek, 2. marca ob 19 v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi, kjer bodo ob tej uri vsak večer naslednja predavanja, in sicer: v ponedeljek predava nadzornik Jos. Strekelj o lončnicah s posebnim ozirom na sobne rastline, v torek govori g. ravnatelj Lap o siljenju zgodnje zeljenjave, kar je posebno poučno in koristno za naše Trnovčane in Krakovčane. V sredo predava Ante Gaber o okraševanju oken in balkonov. V četrtek govori nadsvetnik Bukovec o paradiznikih. V petek zvečer pa zaključni ciklus vseuč. prof. dr. Fran Jesenko z zanimivim predavanjem o najnujnejših potrebah vseh rastlin. Vstop tudi za nečlane prost. — Tajnik A. Gaber.

© Družabni večer Šentpeterskega prosv. društva spojen s proslavo 60-letnice pisatelja F. S. Finžgarja se vrši danes ob osmih zvečer v prostorih prosvete. Na sporedu je med drugimi tudi pešje, igrice in deklamacija. Vsi člani in prijatelji našega društva ste prijazno vabljeni.

© Umrlj v Ljubljani. V času od 21. do 28. februarja 1931 so umrli v Ljubljani: Spindler Franc, 53 let, bančni poduradnik, Poljanska cesta 23; Sirk Ana, roj. Podboršek, 78 let, vdova mesarja, Poljanska cesta 64; Stare Ivan, 16 let, zasebnik, Zaloška cesta 13; Vadenjak Anton, 77 let, progovni nadzornik v pok. Celovška cesta 32; Suhadolnik Anton, 21 let, pleskar, baraka pri mestni klavnic; Horšk Jan, 45 let, trgovec, Miklošičeva cesta 34. — V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Erzlin Ivan Ladišlav, 1 dan, sin narednika, Jenkova ulica 13; Mihelčič Kališa, 2 meseca, hči brezposelnega delavca; Srakar Martin, 43 let, posestnik, Tomaševce; Muha Frančiška, 68 let, vdova posestnika, Večna pot 3; Havliček Jože, 1/2 ure, sin bančnega sluga, Galjevec; Martinček Zora, 8 let, hči kretnika drž. žel., Kresnice; Bergant Danilo, pol leta, sin mizarskega pomočnika, Kamnik; Tome Jožef, 62 let, uradnik OUZD v p., Zrinskega cesta 5; Jurkovič Anton, 62 let, ključavničar drž. žel. v p., Knezova ulica 100.

© Drevi v Ljudski dom v Moste! Tam bo akademija v proslavo 10letnice pevskega društva »Zvezda«⁴ Na svidenje!

© Zatriranje gosonice in drugega škodljivca mrčesa. Mestno načelstvo ljubljansko opozarja posestnike in najemnike zemljišč na tozadevni razglas, ki je nabit po mestu.

© Mestna ljudska kopel v Kolodvorski ulici bo radi snaženja v torek, sredo, četrtek, to je 3., 4. in 5. marca 1931 zaprta.

© Iz policijske torbe. Policiji sta bili prijavljeni dve tatvini, iz čakalnice zadržavara dr. Josipa Jakše v Tatvni ulici 1 je neznan tat izmaknil črno moško suknjo, vredno 2000 Din. — Drug neznan tat je ukradel iz drvarnice hiše št. 19 smučke, vredne 600 Din.

© Bogat berač. Med nešteti ljudmi, ki danes žive izključno le od prosjačenja, je mnogo takih, ki niso vredni milodarov. Mnogo sumljivcev berači samo navidežno, v resnici pa išče prilik, kje bi se dalo kaj izmakniti. Tako je bil te dni aretiran v Židovski ulici zaradi beračenja neki 50letni Alojzij Škerl iz Zgornje Kašlja. Ta je beračil po Starem trgu in Cankarjevem nabrežju, ni bil pa pri beračenju prav nič vljuden, ter je kar zahteval od strank denar in sploh nastopal vse prej kakor ponižno. Ena teh strank, ki ji ni ugajalo beračeve vedenje, je opozorila na tega čudnega berača stražnika. Oseba preiskava je imela nepričakovan uspeh. Policija je našla v Škerlovih žepih nič manj kakor 2130 Din, 2 srebrna goldinarja in eno srebrno krono. To se pravi, našla je pri tem beraču 5 stotakov, 108 kovačev stare vrste in 55 kovačev nove vrste. Denar je bil lepo zložen, bankovci po 10 Din pa so bili nekoliko obrabljeni in je zelo verjetno, da je Škerl ta denar kje ukradel. Škerl ima dolge lase, sega obdo do tilnika, ter brado. Obklečen pa je zelo slabo. Komur bi bil ta denar ukraden, naj se zgasi na policiji.

© Zanimiva tatinska trojica. Poročali smo že o dogodku v Novakovi gostilni »Pod lipov«⁵ v Mostah, kjer je gostilničarka zasledila pod posteljo nekega tatu. Aretiran je bil neki Marij C. Malo kasneje pa je bil aretiran tudi njegov tovariš, 22letni mehanik Ernest B. Ernest je pri vojakih, v Ljubljani pa se je nabajal na kratkem dopustu. Svoj dopust je izrabil na ta način, da si je nekje preskrbel civilno obleko ter kradel po mestu. Pri njem je policija dobila črno zimsko suknjo in 2 zimska vrhnja suknjica, od katerih je bil eden že pomošen in rjave barve, drugi pa je bil tudi rjave barve, vendar pa povsem nov in z usnatimi gumbi. Pri njem so našli tudi vitril in diamant za rezanje stekla. Policija domneva, da je ta B. izvršil tudi pred kratkim vlom v trnovsko župnišče, vendar pa je tega vloma sumljiv tudi vlomlec Ivan Lakner, s katerim pa B. nima, kakor je do sedaj preiskava dognala, nobene zveze. S tema dvema tatovoma pa sta bila aretirana še neki Karel Č. in Bruno P. Vsi štirje mladi fantje so po rodu Tržančani ter so imeli v Ljubljani pravo zadrugo za izvrševanje tatvin.

© Konec trpljenja bo, če greste takoj v kopalnico Hotel Slon, porezati kurja očesa in v meso vžraščene nohte. Vsa procedura stane samo 8 Din.

© Ovratnike higienično pere, svetlo lika, komično čisti obleke; Šimenc, Kolodvorska 8.

RAFINERIJA DRAGIH KOVIN

Prodajamo: vse potrebščine iz dragih kovin za zobarje in zlatarje (tanec inne stitine zlata in platine), kate in 1/2 skleno z alo, bo o zlato, ter vse vrste starih lovor, pr ovršen amilgan na vago, srebrne loze za t. bniške svrhe, srebrne žice za »elektrolihtike, Argentum nitricum.

Kupujemo: staro in kovano zlato in srebro, kakor tudi vse druge, drage kovine vsebujoče predmete,

Pr-delavamo: vse drage kovine vsebujoče odpadke na čiste kovine in njih zlitine.

LJUBLJANA, Mirska ul. 36 — Telef. 23-60 Interurban

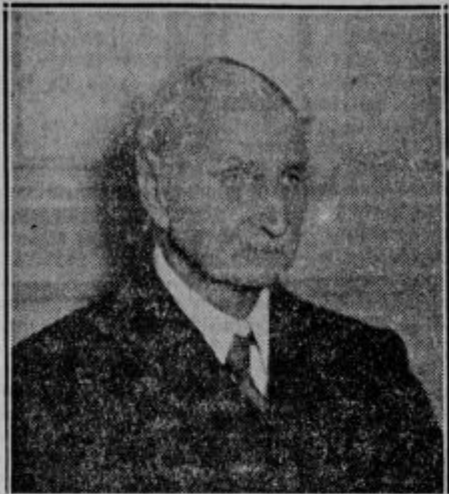
Priče slovenske davnine

Štirje starčki pripovedujejo zgodbe treh rodov

Devica Marija v Polju, 28. febr.

V naši občini žive štirje starčki, ki so vsi stari več kot 90 let, eden pa bo prihodnje leto osorej stopil v stoto leto. Obiskal sem jih zadnjič in se z njimi pogovoril ter jih povprašal, da bi mi povedali kaj zanimivih stvari iz svojega življenja, saj njihove izkušnje in dogodki življenja segajo tri rodove nazaj. Ti razgovori so živa kronika zadnjih sto let življenja našega ljudstva in zato ne bo odveč, če na kratko opišem, kaj so mi povedale te štiri priče življenja in trpljenja treh slovenskih rodov.

V stoletje gleda

Najstarejši mož v naši občini je Janez Retnik, bivši posestnik in gostilničar v Rajhenburgu, ki pa že mnogo let prebiva pri omoženi hčeri v Zalogu. Mož, o katerem je »Slovenec« že obširno poročal lansko leto, je še vedno izredno dovtipen in pripoveduje svoje veselo in žalostno doživljanje, ki jih je za debelo knjigo. Mož se še vedno skrbno napravlja, kakor ga nam kaže slika, bere iz mašnih knjig pobožna premišljevanja, potem vzame v roke »Slovenec« in nato gre malo na sprehod. Njegova edina želja je, da bi v krogu svojih domačih dočakal svojo stoletnico. Bog mu jo daj dočakati!

Gortnarjeva mama

V devetdeseto leto roma Gantar Marija, ki ji Poljci pravimo Gortnarjeva mama. Njen mož, ki je umrl 1.1917, je bil namreč 60 let vrtnar pri Graščini Fužine. Imela sta v srečnem zakonu deset otrok. Najstarejši je učitelj v poklju (20 let je služboval v št. Jerneju na Dolenjskem). S ponosom in hvaležnostjo pripoveduje mama, kako rad

jo sin podpira in ji lajša življenje. Vsa srečna je, ko vsako nedeljo more k njemu na obisk. Za svoja leta je še čila in živahna. V hoji se še danes ne ustraši nobene ženice srednjih let. Vidi še brez očal.

Mislil sem, da bo morda bolj slabo slišala, pa sem jo bolj glasno ogovoril, in mi je odgovorila: »O, slišim pa še tako dobro, da bi čula še miško teči.«

Vsi domači poznajo Gortnarjevo mamo. Posebno starejši je ne bodo pozabili. Saj je ona bila v fari edina, kjer se je vedno dobil šopek svežih nagljev ali vrtnic poleti ali pozimi. Za vsako slavnost, god, poroko, krst so hodili ljudje k njej po cvetje. Po zelenjavo iz njenega vrta pa so hodili celo Ljubljanci. Ko nanese pogovor na rajnega moža, se ji vedno zasolzi oko. Tako zvesta zakonca sta si bila! Pri njem se je izučila umetnega vrtnarstva in je po močevi smrti sama vrtnarila nekaj časa. V srednjih letih je bila mama spretna šivilja, ki ni šivala samo za svojo družino, ampak tudi drugi so ji radi dajali delat. Graščina ji daje še vedno v graščinski hiši prosto stanovanje, v graščini pa dobiva vsak drugi dan liter mleka in kosilo.

»No mamica, sedaj vas bomo pa še slikali za »Slovenec«.

»O, tisto pa že ne, kaj bodo pa ljudje rekli, kaj si bo pa sin mislil!«

No, pa se je le dala pregovoriti. Ker se je mračilo, je bilo treba svetlobnega bliska. Tega se je pa mama tako ustrašila, da je kar odskočila in jo je bilo treba še enkrat slikati.

Z željo, da bi dočakala še mnogo zadovoljnih let, sva se poslovila z dobro Gortnarjevo mamo.

Meksikajnar

»Meksikajnarje« so imenovali tiste prstovoljce, ki so se 1. 1864 prostovoljno javili, da pojdejo z meksikanskim cesarjem Maksimilijanom v Mehiko. Nekateri so res odšli, drugi so pa ostali rajši doma. Tako je storil tudi naš očanec France Grum, po domače Kravar s Studenca. »Kravar« mu pravijo zato, ker je kupil sedanje posestvo od nekdanjega grajskega kravarja. Tako je hiša dobila ime. Rojen je bil 1. 1840 v Slapah.

Hodi ob palici, ker ga noge ne drže več. Najrajši sedi ob gorki peči, kjer mu hčeri ljubozno strežeta, pa tudi z zetom in vnučki se dobro razume. Pijan ni bil nikdar. Tudi kadil je malo. Žena mu je umrla pred dvajsetimi leti.

»Oče, povejte mi no kaj iz svojega življenja.«

»I, kaj bi. Rajnki župnik Pažk me je naučil krščanske nauka. To je glavna stvar. Potem so me pa starši dali v Ljubljano učiti se mizarstva in sodarstva. Tedaj je bilo v Ljubljani fletno. Ljubljanska gospoda je nas mlade otročaje in fantaline vsako leto na velikonočni ponedeljek povabila v veliko jamo za Sv. Krištofom, kjer so nam metali pomaranče. Kdor je bil bolj uren, si jih je nabral kar celo košaro. To je bila današnja Zelena jama, ki je v tistih časih segala od Sv. Krištofa do Most. Izkopali so jo pa tedaj, ko so gradili južno železnico. Ko sem se učil v Ljubljani, sem šel gledat, ko je pripeljal prvi vlak v Ljubljano. Vse črno ljudi je prišlo gledat železno kačo. Ko sem se izučil, doma ni bilo zaslužka, sem šel delat v graščino Fužine. Tiste čase jih je mnogo šlo tudi k železnici proti Trstu. Iz moje rojstne vasi so pozneje naredili kar tri vasi. Pri nas je bila nekoč podružnična cerkev sv. Jakoba, ki je spadala pod faro Sv. Petra v Ljubljani. Ko sem bil še mašček, so iz podrte cerkve vozili kamen za druge hiše. Tista Balantova in Aurova hiša sta zidani iz tega cerkvenega kamna. V graščini se mi je dobro godilo. Ko smo želi, so prišle pomagat tudi delavke iz vevške papirnice, ki smo jo tedaj imenovali »Cujnkunja«.

»Kako pa je bilo tedaj, ko ste bili Meksikajnar?«

»To je bilo pa takot 1. 1862 so me za štiri leta vzeli k vojakom. Ampak tedaj so navadno služili osem do dvanajst let ali pa še več. 1. 1863 sem se javil prostovoljno, da pojdem z Maksimilijanom v Mehiko. Pa do tega ni prišlo. Tam v »sukrfabrik« so se vojaki spuntali s stari orožjem, pa so jih v »sukrfabrik« zaprli. Veliko nas je pobegnilo. Kar čez Ljubljano so skakali. — Ampak 1. 1866 je bilo pa treba iti na Laha. Šest mesecev sem bil tam. Najhujše je bilo pri Veroni. Tam so s »štuki« streljali na neko graščino in smo vse Lahe polovili. V Benetkah smo se pa dobro imeli, ampak vročina je bila huda. Kar čepali smo. In mnogo jih je od vročine celo pomrlo. Vsak dan smo dobili polič vina. V Veroni sem tudi jaz zbolel in dobil grižo. Zato so me jeseni

poslali domov. Drugače pa nisem bil nikoli bolan. Ko je bila pa vojska v Bosni, sem bil že prestar za vojake. Rad sem hodil na njivo ob železnici gledat, kako so vozili vojake v Bosno, ranjene pa nazaj. Ko sem prišel od vojakov, sem hodil mizarit v sedanjo norišnico. Tam je bilo v tistem času veliko posestvo g. Krisperja iz Ljubljane. Po potresu sem pomagal mizarit pri zgradbi sedanje župne cerkve.«

»Pa še o nemškutarjih kaj povejte in pa o janškem puntu.«

»To pa to, saj sem bil na znamenitem vižmarskem taboru, ki so se nanj pripeljali ljudje iz cele kranjske dožele. Tisti janški punt, dobro se ga spominjam. Tudi pri nas so orožniki in vojniki iskali in lovili ljudi. Kar en vever vina so nemškutarji peljali tod mimo na Janče, da bi s turnarji in v vinom premetili hribovce. Pa so jih kmetje dobro nabunkali. V Vevčah, v vevži tiste rumene hiše so suštarjevega iz Fužin z bajonetom prebodli. Tudi iz Polja so jih precej zaprli, ker so bili tudi tako hudi na nemškutarje.«

»Pa kakšni so bili drugič časi?«

»O, zime so bile včasih hujše, ko so zdaj. V kožuhih smo morali hoditi. Jaz ga imam še, pa so mi ga vaški otroci že skoraj vsega raztrgali, ko se gredo parkeljne. No ja, ni čudno, saj bo že skoro osemdeset let star. Včasih je sneg tako visoko zapadel, da nismo mogli v cerkev in tudi k sosedu ne.«

Tako se je končal razgovor s častitljivim možakom, ki ga pri nas vsi poznajo, saj je do zadnjih let popravil vodnake Bog ve kolikim.

Ko so še ladje vozile in so rokovnjače lovili

V 91. leto leze naš Jernej Blažič iz Zaloga. Obiskal sem ga, ga prosil, če ga smemo fotografirati za »Slovenec« in pa: »Povejte kaj, kako je bilo včasih?«

»Ko bi me videli pred par leti, kako sem še podiral otavo. Še mladega zeta se nisem ustrašil. Rojen sem bil 1. 1840 v Vodicah nad Ljubljano. Na tem posestvu pa delam že čez petdeset let. »Pri Parklju« pravijo. To ime je imel že moj prednik in se je tudi mene obdržalo. Žena mi je pred nekaj leti umrla. Imam pa tri hčere: Ivana je doma poročena in njeni trije otroci bi najraje vedno pri meni tičali. Poleti hodim z njimi v gozd ali pa na njivo. In še kak pridelek pripeljem domov. Zadnja štiri leta ne kadim in ne pijem. Zelo rad bi kedaj šel v cerkev, pa je predalec za moje kosti.«

Kako pa je to, da ste tako starost dočakali?«

»Delati je treba in za potrebo tudi kakšen kozarek izpiti. Nikdar pa ne toliko, da bi bil človek pijan.«

In se očanec zamisli, zamahne z roko, gre z njo po čelu:

»Dolga je moja pot, dolga! Moj oče je hodil na tlako v smledniško graščino. Ko sem bil še otrok, me je včasih s seboj vzel. Hudo so se kmetje jezili na tlako v največjem domačem delu so morali tlačiti graščini. No, čez nekaj let pa je tlaka minila. Doma smo posejali 8 do 10 mernikov lanenega semena. Platno za domačo potrebo in za prodaj smo sami pridelali in delali. Tedaj smo nosili še kamižole in hlače iz irhovine do kolen, za delavnik pa devlje na kvader. Šole tedaj ni bilo. Ampak naš kaplan me je naučil brati in pisati. Župnik me je pa učil krščanskega nauka in me pripravil za birmo in za obhajilo. Pa ministriral sem hodil na Smarno goro in križev pot sem nosil na goro. Pa zvonove sem domagal voziti.«

»Očka, ste bili kaj pri vojakihi?«

»Nisem bil, nak! Potrdili so me, pa me je oče dal za prvega hlapca k rihtarju (županu), ki me je »srajale«. Veste, rihtarji so imeli tedaj veliko moč. Tedaj jih je še gosposka nastavljala, pa so se branili, prevzeti to službo. Šele pozneje so jih kmetje volili.«

»Kaj pa rokovnjače, se še kaj spominjate?«

»Se jih že, toda rokovnjači so tedaj že precej izginili. Dobro pa se še spominjam iz otročjih let, kako je sem pa tja kateri strahoval vso vas. Kmetje so mu pa slanino in žito dajali. Taki so bili tudi vojaški begunci. Nekeč so take tri rokovnjače kmetje kar sami ubili in jih mrtve na vozu peljali k rihtarju. Ta pa je ukazal, naj jih odpeljejo k nadrihtarju, ki je bil obenem sodnik. Kri je kar lila z voza. Tedaj še nismo imeli orožnikov. Pri teh rokovnjačih so dobili tudi veliko »evancare« in »tolarjev«.

»Ali še kaj veste, oče, kako so po Savi do Zaloga z ladjami vozili, ko še ni bilo železnice?«

»Kajpa, saj je moj prednik še vozil s tako ladjo. Le pogledite tiste le kole v vodi (njegova hiša stoji tik nad vodnim bregom). Tam so ladje privezovali. Tista-le kovačnica je bila pa »magacin« za žito, ona na drugi strani ceste pa za vino. Na ladjah so imeli take »lajte«, v njih pa vino ali žito. Iz Zaloga so bili trije, ki so imeli ladje. Skoro vsi vaščani so imeli živino in so žito in vino, ki so ga pripeljale ladje, vozili v Ljubljano. Kranj ali pa tudi v Trst. Tisto znamenje na bregu je postavil nek brodnik. Kupil ga je v Križankah in pripeljal domov ter postavil, tako da Kristus gleda na ladje in jih varuje. Ob bregu je pot, po kateri so volji vlekli ladjo od Litijske gori. Sam sem večkrat z živino šel brodnikom nasproti. Ko so Založani zagledali ladje, da prihajajo, je bilo vse pokoncu in vpilo: »Vadje gredo, vadje! Mica, soli den v usta, da boš lože pival« Tedaj so namreč imeli vsi zaslužek in dosti pijače. Ker so doma ostajale skoro same ženske, je bilo polje seveda slabo obdelano. Možaki so tovorili po ladjah in z vozi. Za enkratno vožnjo v Ljubljano je zaslužil 24 grošev. Če je peljal »lajto« vina ali žita v Trst, ga po več tednov ni bilo domov. Enkrat se je zgodilo, da je nekdo na poti celo vole zapil. Ladje so imele od Litijske postaje še v Klečah, zadnja pa je bila v Zalogu. Tam ob cesti, kjer je kužno znamenje, je tedaj bila »hranga«. Včasih smo imeli v Zalogu tudi semenj. Jaz sem redil vole in jih na domačih sejmihi prodal. Le škoda, da so nam semenj vzeli.«

»Kako pa drugače kaj?«

»1. 1919 sem dobil zeta v hišo. Ta je že vse gospodarsko poslojpe na novo pozidal, hišo misli pa drugo leto popraviti.«

Ko sem ga prosil, če ga smemo slikati, je dejal: »Nikoli se še nisem dal.« Bil pa je prav vesel, ko je slišal, da ga bo slikal »Slovenec« fotograf. Smeje mi je krepko stisnil roko, želeč, da se še vidimo, kar Bog daj.

Srčne, živčne in ženske bolezni se uspešno zdravijo v DOBRNI

Do 15. junija kompletno 20 dnevno zdravljenje (avto, stanovanje, hrana, kopeli in zdravnik) za 1200 Din. — Prospekti zastoni.

30 letnica zvestega služabnika

Danes obhaja v tistem Gornjem gradu pri svojem prevzu gospodaru, nadškofu dr. Jegliču, gospod Jožef Zupančič 30 letnico, odkar je nastopil službo pri njem.

Če je za katerega služabnika primerno, da se ga javnost ob taki priliki spomni, je gotovo primerno, da se spomni tega zvestega, postnega, treznega in delavnega služabnika Trideset let je levo število let, ki jih je naš jubilar dopolnil v službi pri enem gospodaru. Vso skrb je imel le, da je vestno in točno vsa dela ob pravem času izvršil v zadovoljstvo gospodarja in okolice, koder je s prevzvišenim hodom ob kanoničnih vizitacijah in birmah po obširni ljubljanski škofiji, katero sta skupaj obšla šestkrat, obiskala vse župne cerkve in večinoma tudi podružnice. Bil je vedno neutrudljiv pri pripravah za sveta opravila, ki jih je prevzvišeni imel. Skrbno je gledal, da je bilo vse do najmanjše stvari pripravljeno in po končanem opravilu zopet vse v najlepšem redu spravljeno.

Kot strežnik pri mizi prevzvišenega je ljubozno stregel gospodarja in gostom. Neizrečeno je bil zadovoljen in veselje mu je sijalo z obraza, če je videl goste veselo in zadovoljne. Na birmah je marsikateri gospodinj po župniških pomagal z dobrim nasvetom, bodisi glede priprav v kuhinji, bodisi glede drugih priprav itd.

Na stanovanje prevzvišenega je imel veliko paznjo, da ni bilo nikdar nikjer opaziti prahu, na okna, da so bila vedno čista in na kljuke pri vratih, da so bile svetle kot zlato. Na večjo skrb pa je posvečal domači kapeli, da je tudi Gospod vseh gospodov imel vedno Njega dostojno in vredno prebivališče. Z otroškim vtisem je krasil oltar, pri katerem je stregel vsak dan prevzvišenemu pri daritvi sv. maše in tu večkrat prejel sv. obhajilo. S svojim vzglednim življenjem je vplival tudi na druge in priporočal vsem, posebno pa še svojim sotočarjem, bogoljubno in trezno življenje.

Če je bil prevzvišeni kdaj prehlajen ali bolan, kako je bil v skrbah zanj, kako je storil vse in mu sam kuhal in nosil razne čaje, da ga je zopet ozdravil; neizrečeno pa je bil žalosten, če je katerikrat visoki pacient njegova zdravila odklonil. Prav po materinsko je skrbel, če je njegov gospodar šel od doma brez njega, da mu je vse potrebščine pripravil in mu naročal, naj pazi na svoje stvari.

Tako je živel g. Jožef Zupančič vseh trideset let le za Boga in za svojega gospodarja.

Tudi sedaj v Gornjem gradu v svo vdanostjo in veselostjo služi svojemu prevzvišenemu gospodarju ter budno pazi nanj, da bi mu na ta način še podaljšal dragoceno življenje.

Za njegov jubilejni dan mu želimo, da bi še dolgo let v najboljšem zdravju neumorno, kakor doslej zvesto stregel svojemu gospodarju, kar Bog daj!

30 let v službi cerkve

Ljutomerski cerkovnik g. Tomažič odhaja v zaslužni pokoj.

Ljutomer, 27. februarja.

Malokomu je znano, kako imenitnega cerkovnika smo imeli v Ljutomeru. Anton Tomažič, ki se te dni poslavlja iz Ljutomera, je namreč brat mariborskega pomožnega škofa g. Tomažiča. Svet

Miklavž pri Ormožu je domovinska fara g. Tomažiča. Ze pri domači farni cerkvi je g. Tomažič izvrševal skozi 10 let službo cerkovnika. Dne 25. avgusta 1. 1905 je pa nastopil službo cerkovnika v Ljutomeru, katero je vestno izvrševal do danes, torej skozi dobrih 25 let. Bil je natančen v svoji službi. Skrbel je za red in snago v cerkvi, vestno je izvrševal vsa cerkvena opravila. Samo enkrat v 25 letih je zaspal jutraj, da ni zvonil jutranjice, pa še takrat ga je eden bližnjih meščanov podregal, rekoč: »Danes si pa zaspal.« Kolikim je odzvonil v slovo na zadnjo pot? Kolikim je asistiral ob krstu? Dva dekana je preživel, zadnjih 6 let je zvesto služil tretjemu šetu, g. msgr. Adr. Lovrecu, 16 kaplanov je v teku njegovega cerkovništva službovalo v Ljutomeru. Prijateljev si je pridobil po vsej fari, v Ljutomeru, na Podgradju, v Grezovčaku, v Radomerju in na Krapju. G. Rakovec ga bo težko pogrešal v svoji družbi. Te dni se poslavlja g. Tomažič iz Ljutomera. Z njim se poslavlja tudi njegova pridna hčerka Ljotika, desna roka svojemu očetu v skrbi za cerkev. Oba odhajata k svojemu sinu ozioroma bratu, ki je župnik v Žičah pri Konjicah. G. Tomažič, ki je sedaj star 66 let, bo po 35 letni cerkveni službi mirno užival svoj pokoj pri svojem sinu-župniku. Z zahvalo za vse zvesto opravljeno bogoslužno delo združimo željo: še mnogo srečnih in veselih dni v Žičah.

Službo cerkovnika v Ljutomeru prevzame s 1. marcem g. organizator in tajnik Okrajne posojilnice Peter Potočnik.

Preseljevanje

TELEFON 1527

SLOVENIA-TRANSPORT LJUBLJANA MIKLOŠIČEVA 21

Dnevna kronika

Koledar

Nedelja, 1. marca (2. postna nedelja): Albin (Belko), škof; Anton. Dan je danes dolg 10 ur in 59 minut in zraste ta mesec za 1 uro in 46 minut. Ponedeljek, 2. marca: Simplici, papež; Neža (Janja).

Novi grobovi

† V Idriji je dne 27. februarja umrla g. Ivana Poljanec, mnogim, zlasti duhovnikom znana gospodinja pri beneficijatu Francu Oswaldu. Služila je pri njem od 9. septembra 1895 do smrti. Bila je med romarji v Rimu, Lourdu in Jeruzalemu. Naj v miru počiva!

Pazite na rob našega blaga, ker brez znaka „Dagmar jugočka“ ni prava Dagmar svila. jugočka Kranj.

Osebnosti

— **Odlikovanje.** Dne 27. februarja 1931 je bil odlikovan dr. Hans Högl ml., sia prikljubljene ljubljanskega zdravnika dr. Iv. Höglja, asistent ginekološke klinike prof. Kermaunerja na Dunaju, z redom Sv. Save IV. razreda za zasluge v korist jugoslovanskih državljanov v inozemstvu. Na našem poslanstvu je izročil kr. poslanik minister Angelinović g. dr. Höglju odlikovanje. Iskreno čestitamo!

— **Odlikovan** je bil v smislu razpisa ministra notranjih del z dne 17. novembra 1929 III. štev. 39.254 glasom sporočila okrajnega načelstva v Kočevju z dne 20. marca 1930 št. 215 pov. gosp. Anton Pogorelec, župan v Strugah na Dolenjskem z redom zlate medalje za državljanske zasluge.

— **Razrešen** je bil od kraljevske banske uprave v Ljubljani od županskega mesta in mesar občinskega odbornika z odlokom II. št. 1470-2 od 16. februarja 1931 glasom dopisa okrajnega načelstva v Kočevju z dne 21. februarja 1931 št. 1937 g. Anton Pogorelec, župan v Strugah na Dolenjskem. Z istim odlokom je banska uprava postavila za župana v Strugah g. Franceta Hočevčarja, voditelja bivše SKS v Strugah. Večina občinskih odborikov v Strugah je prostovoljno položila svoje mandate.

— **Iz železniške službe.** Premeščena sta zvanika I. kategorije: Čehovin Josip, pregledovalec voz, kurilnica Postojna v kurilnico Ljubljana I glav. kol.; Tomec Ivan, pregledovalec voz, kurilnica Ljubljana I glav. kol. v kurilnico Postojna. — Upokojeni so zvaniki I/1: Dobnik Ivan, vlakovodja, Ljubljana glav. kol.; Kočevar Ivan, postajni naznik, Stara Cerkev pri Kočevju; Vivot Anton, skladiščnik, Pragersko; Mave Franc, vlakovodja, Ljubljana glav. kol.; Krainz Franc, administr. zvarnik, Maribor glav. kol.; zvarnik I/1: Prelog Anton, premikar, Maribor glav. kol.; Kert Jakob, pisarn. zvarnik, Maribor glav. kol.; Zupanc Franc, kretnik, Laško; Skerget Leopold, kretnik, Hrastnik; Kržič Franc, sprevodnik, Ljubljana glav. kol.; Počučnik Janez, kretnik, Črnomelj; hante Ivan, kretnik, Mirna peč. — Stalnost je priznana uradnikom II/5: Benedičič Valentin, prometnik, Ljubljana gor. kol.; Gregorčič Boris, tehnični uradnik, ku in ca Ljubljana II gor. kol.; Perkavec Albin, prometnik, Ljubljana glav. kol.; uradni om III/4: Gošić Iozalija, administr. uradnica, oddelek II; Pöschl Rudolf, nadzornik brzojava, signalna sekcija Ljubljana; Trojar Francisek, prometnik, Gradac v Beli Krajini; zvaniki II/2: Kerle Jožef, kurjač, kurilnica Maribor. — Sprejeta sta dnevničarja: Rustja Alojzij v Sevnico in Seibitz Viljem v Rimske toplice.

— **V imerik zdravniške zbornice za Dravsko banovino** je vpisan dr. Pucelj Franc, sek. zdravnik celjski bolnišnici.

Ostale vesti

— **V založbi ljubljanskega škofiškega ordinariata** je izšla knjiga: Janko Milakar, Katoški verouk za četrti razred srednjih in meštanskih šol. V smislu objave v »Vzajemnosti« leta 1931., str. 28 bi se mogla rabiti tudi za ponavljalne in nadaljevalne šole. Cena 20 Din. Dobi se pri založniku in v knjigarnah.

— **V »Službenem listu«** kraljevske banske uprave Dravske banovine št. 15 od 28. februarja t. l. je objavljen »Pravilnik o zdravniških pregledih učiteljev in učencev narodnih in srednjih šol in »Objave banske uprave o občinskih trošarinah, ki jih bodo pobirale občine v letu 1931.

— **Reklama na pisemskih ovitkih.** Glede reklame na pisemskih ovitkih je pošto ravnateljstvo prejelo od ministrstva nov odlok, ki pravi, da ministrstvo dovoljuje pisemske ovitke z reklamo do 15. aprila t. l., tako da se tvrdkam da možnost porabiti svoje zaloge. Po 15. aprila t. l. pa pošte pošiljk v ovitkih, kateri bi ne ustrezali predpisom, ne bodo smele več prejemati. Ministrstvo daje tole pojasnilo: Na pisemskem ovitku se sme na področju gornjem delu naslovne strani nahajati samo ime in poklic pošiljatelja, a na levi četrtini naslovne strani od zgoraj navzdol pa slike, podobe in najkrajši opis, ki se nanaša na v isto posla, ki ga pošiljatelj opravlja. Ostali del naslovne strani ovitka mora ostati prazen in se sme porabiti samo za naslov naslovnika. Prepovedano je na ovitku oglašati posamezne predmete z označbo njih cene.

— **Mednarodni nakazniški promet z Bolgarsko.** Po ministrskem odloku se je s 1. marcem 1931 otvoril mednarodni nakazniški promet z Bolgarsko. Zneski na nakaznicah morajo biti napisani v levih in stotinkah. Najvišji znesek ene nakaznice za našo državo je 3000 Din oziroma 7200 levov za Bolgarsko.

— **Licitacija gramoza.** Druga ustmena licitacija za dobavo gramoza za drž. ceste v obmoju tehničnega razdelka okrajnega načelstva v Kranju se bo vršila 20. marca 1931 ob 9 za sledeče ceste: proge: 1. med km 642—663.5; 2. med km 663.5—664.5; 3. med km 664.5—694.5; 4. med km 707 do 709.909. Popolen razglas je v »Jugoslovanu« od 25. januarja 1931 stran 14. Prva licitacija se je namreč izvršila le v delnem obsegu. — V pisarni okrajnega cestnega odbora v Kranju v hotelu »Nova pošta« bo dne 9. marca 1931 javna ustmena (manjševalna) dražba za dobavo gramoza in sicer: a) za delno cesto Kranj—Bitnje—Škofja Loka; b) za delno cesto Kranj—Bescica; c) za dovozno cesto k postaji Kranj. Istega dne bodo istotam dražba gramoza: a) za delno cesto Kranj—Goriče; b) za delno cesto Naklo—Kokrica—Predolje—Šenčur in c) za dovozno cesto Kokrica—Predvor. Podrobni pogoji dražbe so na razpolago pri načelniku cestnega odbora gosp. Cirilu Pircu v pisarni na »Novi pošti«.

— **Po nesrečnem naključju usmrtil svojo teto.** Dne 1. nov. lanskega leta je šel delavec Stefan

Dominko iz Nedelice k svoji teti na obisk. Tamkaj se je vsedel za mizo in začel nekaj preizkušati na samokresu, ki ga je bil prinesel s seboj. Nena-doma je počil strel in par minut kasneje je teta Urša Hojzani, ki se je bila medtem ravno pri peči preoblačila, preminula na posledica smrtonosne krogle, ki ji je prestrčila pljuča. Včeraj se je Dominko zagovarjal pred mariborskim sodiščem. — Obsojen je bil na 1 mesec zapore, pogojno na eno leto.

— **Za kazen: roko na žerjavico.** 8 letni Jacek Zavec je ukradel svoji materi Ani Zavec, vinčarki v Vareji, 100 Din. Mati je bila radi tega tako ogorčena, da je zgrabila sina za roko ter jo pritiskala na žerjavico. Opekline na roki so bile tolikšne, da je oblast posegla vmes, ker se je takšna kazen smatrala kot prekrščenje materine pravice kaznovanja otroka. Včeraj se je Zavečeva zagovarjala pred mariborskim sodiščem. Izpovedala je, da si ni vedela drugače pomagati, ker ji je otrok že večkrat kaj vzel. — Obtoženka je bila obsojena na 1 mesec strogega zapore, pogojno na eno leto.

— **Smrtno se je ponesrečil** radi nepredvidnega ravnanja s puško nadlogar Jure Filič iz vasi Dubovac, okraj Karlovac.

— **Obsojen radi poskušenežnega uboja** nad ženo. Subotičko sodišče je obsodilo Simo Preradova na 4 leta in pol robije, ker je dvakrat poskušal nad svojo ženo ubiti. Preradov je nasilen človek in pijanec ter mu je radi tega žena ušla. Ko je prvič prišel k njej in ni marala ugoditi njegovemu pri-govarjanju, naj se vrne k njemu, jo je ranil z nožem. Drugič pa je nanjo dvakrat ustrelil z revolverjem, vendar jo je k sreči le lažje ranil.

— **Aretacija trgovca z belim blagom.** Zagrebška policija je aretirala v Vrhu Jovana Mohanjca, trgovca z belim blagom. Dokazan mu je slučaj z dvema mladima strojevničarjema, ki ju je izvalil potom časopisnega oglasa v Vrhu, vendar sta pravdo-časno pobegnili. Policija je iskala na prošnjo vojaških oblasti, ker se je izognil vojaškemu službovanju in je bil radi tega in contumaciam obsojen na tri leta ječe.

V varstvo proti hrelo

vnetju grla in prehlada j. mljite

PANFLAVIN-PASTILE

— **Važne gospodinske knjige.** Vsaki varčni in razumni gospodinjci je danes bolj kot kdaj potrebna dobra strokovna knjiga. Kot najvažnejše smatramo one knjige, brez katerih ne bi smela biti danes nobena napredna gospodinja. Nasled-njem naštetimo nekaj najvažnejših: Slovenska kuharica. Velika izdaja z mnogimi slikami v besedi-lu in barvnimi prilogi. 7. izpopolnjeni in po-množeni natis. Priredila S. M. Felicita Kalinček. Cena v platno vezani knjigi je Din 160. — Go-spodinjstvo. Navodilo za vsa v domačem gospo-dinjstvu važna opravila. Sestavila S. M. Lidvina Purgaj. Zdravstveni del napisal dr. Fr. Dolšak. II. popolnjeni natis s 156 slikami. Din 40, vezano Din 60. — Varčna kuharica. Zbirka navodil za pri-pravo okusnih in tehničnih jedil s skromnimi sred-stvi. Sestavila Marija Remec. Vezana Din 36. — Prikojevanje perila po životni meri. Sestavila učiteljica Ema Arlova. Cena Din 40. — Nasveti za hišo in dom. Po lastnih praktičnih virih sestavil J. Majdič. Din 20, vezano Din 30. — Sadije v gospo-dinjstvu. Kratek navod o ravnanju s sadjem, o do-mači sadni uporabi in o konzerviranju sadja in zelenjadi. Za gospodinjce in dekleta priredil M. Humek. Pojasnjeno s 13 barvnimi prilogi in 42 slikami v besedilu. Din 24. — Zel in plevel. Pravila naravnega zdravljenja. Sestavil Fr. Magi-ster. Din 60, vezano Din 75. Vse te knjige se na-ročajo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— **Veleposlavlja Slamič, Ljubljana, Gospo-svetska cesta,** vpludno obvešča cenj. občinstvo, da je s 1. marcem znatno znižala cene mesnim in konzervnim izdelkom, čisti svinjski masti, slanini itd. Priporoča sveže meso pitanih volov, štajersko perutnino, divjačino, fine narezke, razne delikate-se itd. Hoteli, gostilne, trgovci in društva imajo posebne angro cene. Večjim odjemalcem se dostavlja na željo na dom. — Telefon 2973. — Postrežba točna.

— **Izredna prilika za nakup knjig** po posebno ugodnih cenah. Nova založba opuša svoj antikva-riat (trgovino z rabljenimi knjigami), zato je zni-žala cene za vse antikvarne knjige za 20%. Za nizko ceno se dobe praktične knjige vseh vrst, učbeniki tujih jezikov, besednjaki, knjige za do-mače gospodarstvo, zdravništvo, tehniko, večinoma bogato ilustrirane. Nadalje so v zalogi lepo-slovne knjige v vseh jezikih, posebno bogata je izbira iz slovenske in nemške književnosti, celi letniki revij (Dom in Svet, Mladika, Ljubljanski Zvon, Slovan itd.).

— **Opozorilo!** P. t. občinstvo se opozarja, da so se pojavile v zadnjem času manj vredne imita-cije »Planinke« zdravilnega čaja. Vsed tega za-htevalite povsod izrecno »Planinka« čaj Bahovec v plombarinih paketih po Din 20. Tudi je prodaja Planinka čaja na tehnično (vago) po zakonu pre-povedana in kaznivna. Zato se naprošate, da vsako zlorabo ali podtaknenje javite apoteki Mr. Bahovec, Ljubljana. Prečitajte tudi v lastnem interesu današnji oglas.

— **Jadranska Straža.** Naprošamo vse osebe, ki imajo srečke loterije »Jadranska Straža«, pri-rejene v korist nabave šolske ladje za našo Kra-ljevsko mornarico, da čim intenzivneje delujejo za razpečevanje istih in vzdržujejo s tem akcijo ve-likega nacionalnega značaja. Zrebanje se bo vrši-lo neprekidno 12. marca t. l.

— **Senzacionalni francoski izum.** aparat za zdravilno parenje »La Sudation Scientifique«, zdravi in uničuje vse bolezni, neguje telo. Zahtevajte brezplačne prospekte od glavnega zastopnika S. D. Papo, Zagreb, Palmotičeva ulica 20.

— **Sadjašilj Vse škodljivce vašega sadnega drevja** boste najsigurneje uničili z **Arbori-om**. Preskrbite si Arborin čimprej pri proizvajalcu: »Chemotechni« družbi z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. & E. Skabene).

— **Sanoform** izvrstno toaletno in čistilno sredstvo se dobi v vseh lekarnah in drogerijah.

— **Mlekarska zadruga na Vrhniki** je razstavlja na kulinarčni razstavi svoj emendolski meh-ki sir (Chalet) v škafličah s 6 komadi. Ta mehki sir, ki se prodaja pod zaščitno znamko »Jazona«, je najboljši jugoslovanski izdelek te vrste. Vrhn-ška mlekarska zadruga, ki izdeluje tudi prvov-sten emendolski sir in čajno maslo, je največja slo-venska zadruga, ki je bila za svoje izdelke že več-krat odlikovana na Pokrajinski razstavi in zasluži zato vsi pozornost s strani naših trgovcev, ker jim nudi najboljše izdelke pod najugodnejšimi po-goji. Zahvalite zato v prvi vrsti le domače blagol!

— **Vinsko poskušnje** v dne 1., 2. in 3. marca priredi v Unionski kleti v Ljubljani Centralna vinarna.

Vrtnarska strokovna izobrazba

Kako skrbje zanjo Nemci

V nemški državi je vrtnarstvo svoboden obrt; loti se ga lahko vsak, ki je po svojih zmōž-nostih in poklieni izobrazbi usposobljen za to. Si-stematični poklieni izobrazbi posvečajo tudi vrtnarji največjo pažnjo. Tam ni več mogoče, da se v vrtnarski poklic vrinejo slabši; baš vrtnarski po-klice zahteva razborit in sposoben naraščaj. — Va-jeniška doba traja tri leta; za one, ki imajo večjo predizobrazbo nego samo osnovno šolo, izjemoma tudi dve leti. Za vrtnarskega pomočnika predpi-sana praktična učna doba se prizna vajencem le pri tistih vrtnarjih, ki po odobrenju oblasti ve-ljajo kot učne vrtnarije. Ze med tem časom dobi-vajo vsi vajenci teoretični strokovni in poklieni pouk na obrtno-nadaljevalnih šolah. Po končani učni dobi se prijavljajo k preizkušnji za po-močnika; te izpite prireja vrtnarski odbori pri kmetijskih zbornicah. Inteligentni in v stroki agilni pomočniki si pa pozneje lahko pridobijo še naslov »izprašanega nadvrtnarja«, če se takisto pri kmetijskih zbornicah podvržejo še posebnemu izpitu; za ta izpit se zahteva najmanj 9 let vrtnar-ske prakse, po možnosti vsaj enoletna vrtnarska šola in starost 25 let. Po 12 letih praksi se pa la-hko s posebnim izpitom doseže še naslov »izpraša-nega vrtnarskega mojstra«. Komur je le mogoče, stopi po dovršeni vajeniški dobi, ko je preстал po-močniški izpit, v strokovno vrtnarsko šolo.

V nemški državi je preko 40 vrtnarskih šol, med temi 4 višja učilišča (Lehr- und Forschungs-anstalten für Gartenbau), 5 srednjih vrtnarskih šol, ostale spadajo v tip nižjih vrtnarskih šol z večino enoletno učno dobo; v zadnjih letih se je ustanovila v Berlinu tudi visoka šola za vrtnar-stvo, kjer bo mogoče diplomirati za doktorja re-um hortensium.

Za splošno izobrazbo vrtnarskega stanu so seveda najvažnejše nižje vrtnarske šole, ki trajajo po eno leto (nepretrgoma ali dva zimska seme-stra). V njih se daje teoretičen in praktičen pouk, ki vsebuje pripravljalne, strokovno-vrtnarske in gospodarske predmete. Vrtnarski pouk obsega kulturo rastlin pod steklom in na prostem, zele-njadarstvo, sadjarstvo, drevničarstvo, cvetličar-stvo in vrtno umetnost (gradbo in oblikovanje vr-tov). Med pripravljalnimi in dopolnilnimi pred-

meti so zastopani: kemija, tloznanstvo, nauk o gnojilih, fizika, vremenslovje, botanika, varstvo rastlin, bolezni in škodljivci. V gospodarsko živ-ljenje uvajajo: nauk o tržnih in prodajnih razme-rah, o davih vprašanjih, o zavarovanju in za-družitvstvu, knjigovodstvo itd. Seveda se ravna šte-vilo in obseg teh učnih predmetov po tem, katero vrtnarsko panogo hoče dotična šola posebno po-speševati. V nižjo vrtnarsko šolo se sprejemajo gojenci, ki so uspešno dovršili osnovno šolo in predložijo dokazilo o vajeniški praksi (pomočniško izpričevalo).

Seveda se na te šole sprejemajo tudi prakti-kanti, tu se prireajo razni posebni tečaji itd. Za-nimivo je, da imajo Nemci več vrtnarskih šol tudi posebej za vzgojo ženskega naraščaja. Izmed spe-cialnih nižjih šol si je pridobila mnogo slovesa zlasti šola v Straelen (blizu holandske meje), ki jo je ustanovila kmetijska zbornica za Porenje. Ker je v izvozu nemške vrtnarske produkcije naj-aktivnejše drevničarstvo (okrasno drevje in gr-movje), se namerava v kratkem osnovati tudi za to panogo specialna šola.

Od dotrega vrtnarja se zahteva, da mu ni nobena panoga njegove stroke tuja. Toda napredek je danes mogoč le po specializaciji. Tako vi-dimo danes v Nemčiji množico specialnih vrtnar-skih podjetij: specialiste v najraznovrstnejših lončnih kulturah, specialiste v siljenju zelenjave, drevničarje, graditelje vrtov, pokopalške vrtnarje itd. — Tudi drugi narodi, n. pr. Čehi gre-do isto pot: vso skrb posvečajo temeljiti in smotni strokovni izobrazbi. Koliko imamo pa pri nas šolanih vrtnarjev?

Naši vrtnarski vajenci se izuče večinoma pri domačih mojstrih, kjer je priložnost za obglativ strokovnega obzora »obče prevalo. Reiko komu se posreči, da najde kot vrtnarski delavec zaposli-tev v tujini. Še manj je tistih, ki so v tujini ob-iskovali kakšno vrtnarsko šolo. Doma nimamo no-bene vrtnarske šole in tudi pouk na obrtno-nada-ljevalnih šolah se skoraj nič ne ozira na potrebo vrtnarskega stanu. Strokovne vrtnarske literature v domačem jeziku je pri nas še boro malo. ta-ko da si tudi agilnejši samouk ne more dosti po-magati. Inž. C. Jeglič.

Cudna okrožnica

Se vsem je v spominu, kako zelo so se v ne-mških krajih države zavzemali obrtniki za loče-ne zbornice in za samostojne obrtniške zbornice. Znano pa je tudi, da so se slovenski gospodarji tako obrtniki, industrijci, kakor tudi trgovci iz-rekli za skupne zbornice. Vsi slovenski obrtniki so bili takrat za skupne zbornice, zavedajoč se, ka-ko velika škoda bi nastala za slovensko gospodar-stvo, če bi prišlo do ločenih zbornic, zlasti pa za obrtništvo. Zato smo bili presenečeni, ko smo da-nes čuli, da je v Ljubljani neka zadruga obrtnikov naslovlja na ostale združbe okrožnice, v kateri jih pozivja, da se izrečejo za samostojne obrtniške zbornice. Zadruga navaja celo podatke, iz katerih bi bilo sklepati, da je celokupno slovensko obrtni-štvo za samostojne obrtne zbornice. Toda kakor smo slišali svoečasno izzave najbolj poklicane korporacije obrtnega udela Zbornice za TOI v Ljubljani, obrtništvo ni za to in radi tega, kar po-znamo mnenje slovenskega obrtništva, se nam zdijo postopanje čudno in tudi neumestno, kajl v da-našnjih t. l. jih časih ne gre cepiti sil in je kam-panja deplasirana. Najbrže smo uganili prav, če spravljamo to gibanje v zvezo z nedavnim ob-iskom predsednika belgrajske obrtne zbornice in državne obrtne banke gospoda Stojadinovića, ki je znan zastopnik ideje ločenih zbornic. Pa se mu vendar doslej ni posrečilo izven Belgrada dobiti mnogo prijateljev za svojo zamisel. In tudi ljub-ljanski pomočniki pri njegovi agitaciji ne bodo mogli dosti pomagati.

Ljub i. kreditna banka

Včeraj se je vršila bilančna seja upravnega sveta našega najstarejšega in največjega bančnega zavoda za leto 1930. Od upravnega sveta odobre-na bilanca zavoda izkazuje v vseh panogah poslo-vanja razveseljuj napredek, zlasti pa znatno naraščanje vlog. Vloge na knjižice so se povišale za 20 milijonov na 166 milijonov, vezane vloge na teko-čem računu za 21 na 161 milijonov, ostali upniki pa za preko 32 na 184 milijonov Din.

Skupna bilančna številka je porasla od 571 na 653 milijonov, celokupni promet pa je večji za celih 6 milijard in presega 46 milijard Din.

Upravni svet je sklenil predlagati običnemu zboru, ki se vrši dne 21. marca t. l., iz čistega do-bička, ki znaša 5.421.828.85 Din, izplačilo 6%ne di-vidende v iznosu 9 Din na delnico (kot lani), do-tirati rezerve z Din 1.267.815.62 in pokojninski fond z Din 500.000 — ter prenesti ostanek, po od-bitku statutarinih tiantjem upravi in nadzorstvu in pogodbene remuneracije uradništvu, na novi račun. 2162

K zadrugi statistiki. Iz »Zadrugnega vestnika« glasila Zveze slovenskih zadrug, posamecno, da je imela Zveza v začetku 1930 162 zadrug, od Za-drugne zveze v Celju je pristopilo 127 zadrug, usta-novljenih je bilo 1. 1930 21 zadrug, istega leta pa je likvidiralo 6 zadrug, tako da je imela Zveza na koncu 1. 1930. 304 članice. Poslovni razvoj vseh za-drug je bil v 1. 1929. (v oklepajih podatki za 1930): člani v zadrugah 69.439 (69.317), blagovni pro-met 108.1 (112.4), denarni 3141.3 (3012.1) milj.; ak-tiva s to bila sledetja: gotovina 8.8 (8.3), poso-tila 517.5 (445.9), zaloge 6.6 (6.9), dolžniki 12.6 (13.3), efekti 11.0 (10.4), investicije 29.2 (28.7), ost. 111.4 (101.1), zguba 0.6 (0.85); pasiva: de-leži 8.6 (8.2), rezerve 38.2 (34.3), hranilne vloge 604.0 (523.7), izposojila 29.5 (27.4), upniki 8.0 (8.55), ost. 4.1 (6.0), dobiček 5.445 (5.804); bilan-čna vsota je narasla od 615.5 na 697.8 milj. Din. S tem popravljamo deloma podatke, objavljene prejš-njo nedeljo, zlasti kar se tiče števila zadrug-članice.

Novi predsednik Mestne hranilnice. Na več-rajšnji seji je bil za predsednika mestne hranil-nice ljubljanske mesto dr. V. Gregorič, ki je bil predsednik zavoda od 10. febr. 1928 dalje, izvoljen mr. ph. Rihard Sušnik. Kakor znano je g. Sušnik predsednik nadzorstvenega sveta Kreditnega za-voda za trgovino in industrijo v Ljubljani, pa so se že čuli ugovori, ko je prišel g. Sušnik v upravni odbor hranilnice. Nimamo sicer ničesar proti osebi g. Sušnika, vendar se nam zdi, da obe funk-ciji nista združljivi. Zlasti še radi tega, ker je v banki, kjer je predsednik nadzorstvenega sveta g. Sušnik, zelo interesiran inozemski kapital.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Rebolja Franca, trgovca in gostilničarja na Gmajni-Krka; narok za poravnavo 2. aprila, oglašiti se je do 26. marca.

Finančni letopis »Merkurja« (univerzalna knji-ga restant). Kakor vsako leto je tudi letos izdala »Mercurbank« na Dunaju svoj letopis o srečkah, ki je potreben vsaki banki, hranilnici, upravam,

fondom in interesentom za papirje, za vse posest-nike papirjev in rent. Letopis vsebuje seznam vseh restant (izžrebanih), pa še ne vnovčenih srečk in je zastojna priloga časopisa »Merkur«, ki iz-haja na Dunaju I., Wolfzeile 1-3. Nad 150 strani obsežen letopis vsebuje tudi koledar žrebanj za vse evropske srečke, vse avstrijske, nasledstvenih držav papirje. Naroči se pri upravi Wien I. Wolfzeile 1-3.

Borza

Denar

Devizni promet ljubljanske borze je bil ta te-den znatnejši kakor prejšnji: znašal je 16.8 milj. Din v primeri s 15.0, 21.3 in 10.8 milj. v prejšnjih tednih. Tečaj so bili čvrsti in so le v četrtek ne-koliko popustili, v petek pa ponovno znatno nara-stali.

V mesecu februarju je dosegel promet 63.95 milj. Din (v januarju 1913 74.7 milj. Din, v de-cembru 1930 85.8 milj.).

Curih. Belgrad 9.1270, Pariz 20.8625, London 25.235, Newyork 519.475, Bruselj 72.45, Milan 27.205, Madrid 54.25, Amsterdam 208.40, Berlin 123.48, Dunaj 72.96, Stockholm 139.075, Kopenha-gen 138.97, Oslo 138.975, Sofija 3.76, Praga 15.387, Varšava 58.10, Budimpešta 90.575, Atene 6.70, Ca-riograd 2.46, Bukarešta 3.09, Helsingfors 15.05.

Vrednostni papirji

Notacije državnih papirjev v inozemstvu. Lon-don: 7% Bler. pos. 79—81, Newyork: 8% Bler. pos. 91.50—92.50, 7% Bler. pos. 81—82, 7% pos. Drž. hip. banke 80.75—81.75.

Dunaj. Podon-savska-jadrana. 93.05, Wiener Bankverein 16.50, Creditanstalt 46.70, Escompteg. 159.20, Aussiger Chemische 155.50, Alpine 19.55, Trboveljska 41.50, Kranj. ind. 42.50, Rima Murany 67.20.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Promet: 17 vagonov pšenice, 6 vagonov ječmena, 26 vagonov koruze, 5 vagonov moke, 2 vagona otrobov. Ten-denca neizpremenjena.

Budimpešta. Tendenca prijazna. Promet mi-ren. Pšenica marec 14.79 15.06, zaklj. 15.09—15.04, maj 14.95—15.24, zaklj. 15.23—15.24, rž ma-rec 11.81—11.40, zaklj. 11.35—11.36, maj 11.40—11.50, zaklj. 11.46—11.49, koruza maj 12.63—12.66, zaklj. 12.59—12.60, julij 12.59—12.93, zaklj. 12.90—12.91, tranz. maj 9.90, zaklj. 9.90—9.95.

Hmelj

Francija: V pivovarnah se prodaja severno-francoski hmelj po 13—14 Din, alžalski pa po 16 do 20 Din za kg. Producenti so prodali že tudi večino preostalega hmelja 1. 1929, in sicer po 1—2 Din za kg.

Belgija: izrišče zelo mirno in brez povpra-ševanja. Hmelj iz Poperinghe notira 8 Din, hmelj iz Alosta pa 10 Din za kg.

Anglija: Tržišče je popolnoma mirno in je nekoliko povpraševanja le po hmelju slabše ka-kovosti in izredno nizkih cenah. Nominalno pa so cene ostale nespremenjene.

Amerika: Kupčija je še vedno slaba, malo povpraševanja in cene nespremenjene. V splošnem je neprodano pri producentih še dve tretjini hme-lja 1. 1930 in še skoro ena tretjina 1. 1929, ker je v izvozu velik zastoj. Z izvozom našega hmelja v Ameriko torej skoro, zaenkrat vsaj, ne moremo računati, ker bi ga še iz Amerike radi uvažali k nam. (Slovenski hmeljar.)

Hmeljski trg v Vojvodini je prav miren. Pri-delek 1. 1930 je popolnoma razprodan, v starejših treh letnikih pa je zalog še ca. 40.000 stotov. kar čaka vse še na izvoz; računajo, da bo mogoče te količine izvoziti ali v London ali v Ameriko, kar pa seveda še ni gotovo. Cena za to blago je iz-redno nizka in se dobi prvovrstno blago že po 10 Din za kg. Letos se je s hmeljem kultivirana površina znižala za 10%.

Maribor

† Stanko Hauptmann

V Rošpohu je preminul ugledni in obče spoštovani posestnik in dolgoletni župan Stanko Hauptmann, član mariborskega okrajnega cestnega odbora in drugih stanovskih in prosvetnih korporacij. Blagopokojni je bil tudi predsednik krajnega šolskega sveta v Kamnici in se je poleg drugega zelo živahno udeleževal kot lovec. V težkih dneh preteklosti je s pogumom izpričeval svoje slovenstvo. Bil je vzoren krščanski gospodar in mož, ki je radi svoje naravne blazine in nadarjenosti užival pri vseh soboranih in znanih velikih zaupanju, tako da so mu poverjali zastopstvo v raznih stanovskih in drugih predstavništvih, kjer je z uspehom in veliko nesebičnostjo tolažil želje in interese kmetijskega stanu. Zavrata bolezen je glodala na njegovem telesu, dokler ji ni podlegel v najlepši moški dobi, star 35 let. Pokojni Hauptmann je bil tudi dolgoleten naročnik »Slovenca«, ki ga je prebiral z velikim zanimanjem in veseljem. Pogreb bo jutri ob pol 9 k Sv. Urbanu, iz hiše žalosti. Bodi zglednemu in plemenitemu možu ter nesebični duši ohranjen časten, trajen spomin!

□ Nj. Vel. kralj mladini mariborske Glasbene Matice. Na udanostno brzojavko, ki jo je, kakor smo poročali, poslal predsednik Glasbene Matice rav-

natelj dr. Tominec s posebnega zbora udeležnikov Nj. Vel. kralju, je došla včeraj iz dvorne pisarne sledeča kraljeva zahvala: »Nj. Vel. kralj je z zadovoljstvom prejel izrazne podanične ljubezni in zvestobe, predložene o priliki vrnitve Glasbene Matice v Maribor, in je blagovolil mi naročiti, da izrazim zahvalnost Minister dvora B. D. Jevtiču.«

□ 11. marca 1931 — »Vnebovzetje«. □ Za ubogo ženo s kopico nepreskrbljenih otrok je daroval dobrotnik iz Ljubljane 100 Din. Najprisrčnejša hvala!

□ Kaj vse krađejo. Gospa K. R., carinska preglednica, je bila na obisku pri neki svoji prijateljici v Marijini ulici 10 in je pred hišo pustila otroški voziček. Ko se je vrnila, je opazila, da je izginila z vozička bela blazina ter dve drugi odeji. Tatvina je javljena policiji.

□ Iz častniške službe. V mariborskih družabnih krogih obče čislani podporočnik L. Svenšek od 45. pešpolka je šel včeraj na novo službeno mesto v Belgrad, kjer bo posejal 4 mesečni radijski kurz.

□ Opazovalnica za umoholne se bo vendarle gradila? Kakor doznamo, je vprašanje gradnje opazovalnice za umoholne v mariborski splošni bolnišnici dozorelo v toliko, da je skoraj gotovo, da se bo omenjena stavba postavila že letos. Zadeva je za Maribor zelo pereča. Te dni se je glede tega mudila v Mariboru posebna komisija iz Ljubljane.

Celje

19. marca 1931 — »Vnebovzetje«.

□ Pisatelj Finžgar predava v Celju o slovenskem kmetu. Celjsko učiteljsko društvo bo zborovalo v soboto 7. marca ob 9 dopoldne v mestni narodni šoli. Predaval bo pisatelj g. župnik F. S. Finžgar o slovenskem kmetu. Nastopi deški pevski zbor mestne šole pod vodstvom g. Cirila Preglaja. Sledila bo razprava o šolskih, stanovskih in društvenih zadevah. Zborovanju bo prisostvovalo nad 150 učiteljev in učiteljic.

Srčne, živčne in ženske bolezni se uspešno zdravijo v Dobrni. Do 15. junija kompletno 20 dnevno zdravljenje (avto, stanovanje, hrana, kopeli in zdravnik) za Din 1200.—. Prospekti zastoj.

Ptuj

Umrl je Tobias Franc, kmet iz Strejca pri Pokusaku. Mož je bil v okolici zelo priljubljen in cenjen kot dober domači zdravnik za ljudi in živali. Odlikovala ga je prav redka dobrotljivost; saj je potrebnim zastoj dajal parcele od svojega zemljišča, da so si mogli postaviti skromne domove. Pokojnik, ki je dosegel 78 let, naj uživa mir pri Njem, ki ga je ljubil vse življenje!

Št. Vid pri Ptuj

Umrla je v Trzcu gospa Marija Kislinger, roproga tukajšnjega posestnika in irgovca. Bila je dolgo časa bolna in je veliko trpela. Preostali nam so žalje! — Ta teden smo imeli vsak dan pogreb. Že v tem letu imamo 30 mrljcev. Posebno otroci in stari umirajo. Med otroci razsajajo ošpice.

Slovenska Bistrica

Umrl je dne 25. febr. po dolgi mučni bolezni delavec Franc Soršak. Istega dne je umrl tudi enomesečni sinček njegove hčerke, poročenca Vidmajer.

Bat'a namerava iz bivših prostorov tukajšnje pošte prirediti svojo podružnico z velikimi izložbami. Mesto bo pač pridobilo lepo in moderno urejeno trgovino, ne vemo pa, kaj bodo rekli k temu naši čevljarji, ki že sedaj komaj izhajajo.

Velenje

Ni slabo računal. V gornji Saleški dolini živi uzmovč, ki si je preskrbel pri posestniku Pušniku v Sentjanju obleke in se založil za praznike z mesnino. Storiš je to med tem, ko sta bila gospodar in gospodinja pri nedeljski maši. — V Gornjem Saleku pa se je na pustni ponedeljek odpravil kmet Goršek z ženo na gostijo v Smihelsko župnijo. To priložilo je tat izkoristil ter je pončel odnesel iz kleti nad 70 litrov sadjeca, da je na pust meso bolj dišalo. Prej ali slej se bo ptiček le ujel, ker so posestniki začeli zelo paziti.

Na velenjskem rudniku so se tudi začela neprostovoljna praznovanja. Dela se samo po trikrat v tednu, pa tudi plače so se nekaterim delavcem znižale.

Ruše

Velika žalost je zavladala po vseh Rušah, ko je prišlo v torek ponoči iz Maribora telefonično poročilo, da je v porodnišnici umrla gospa Nežika Šonaja, soproga železniškega uradnika v Rušah, g. Joška Šonaja. Po štiridnevni silni mukah je dala svoji družini krepkega fanta prvorojenca, dala zanj pa tudi svoje mlado življenje. Nastale so komplikacije, nastopilo je zastrupljenje, in ko je vročina dosegla vrhunec, so jo v torek zvečer ob 8 prepeljali z rešilnim avtom v mariborsko porodnišnico; pol ure pozneje je tam izdihnila svojo blago dušo. Ob obitni udeležbi žalostnih iz Ruš in Maribora so jo pokopali v četrtke na mestnem pokopališču v Pohorju; saj jo je poznal ves Maribor, ker je bila dolgo vrsto let desna roka svojemu stricu, veletrgovcu g. Martinu Gajšku v Mariboru. Pričivaj mirno, blaga žrtev materinstva Svet ti spomin!

Peč v tovarni za dušik zopet gori, pa ne za dušik in ne za karbid, ampak poskusili so topiti rudo za medenino. Nekaj delavcev je s tem prišlo zopet do dela in kruha.

Šmarjeta

Saj ne bi zapisali, ker je preveč sramotno za kraj in narod sploh, a to nesrečno, po glavarstvu, po županstvu že tolikokrat prepovedano in v cerkvi ožigovano voglarjenje je bilo povod uboju — smrti. Porok je bilo letos v fari prav malo, ki so razen one v Osrečju lepo in mirno potekle. Na Jegličevi očetni so pa fantje vzeli na piko 33-letnega zidarja Šutarja. Imeli so med seboj neke homotije radi pušči, ki so jih drug drugemu skrivali. Usodni večer so Šutarja izvabili iz ženinove hiše, eden ga je udaril pod nogo, da je klecnil, 24letni K., ki je bil kot ženin že dvakrat oklican, ga je pa z ročico udaril po glavi... Šutar s prebito črepinjo je imel še toliko moči, da se je z autobusom sam peljal v kandijsko bolnišnico, kjer je pa čez nekaj dni podlegel groznemu udarcu. — Če ne bo tu oblast energično posegla vmes in eksemplarčno kaznovala tako voglarjenje, potem nima pomena izdajati odlokov proti razbrzdane- mu voglarjenju, kjer se toliko in toliko žalostnih slučajev dogaja.

Moste pri Ljubljani

Danes ob desetih predpoldne bo v Salezijskem mladinskem domu občni zbor »Fantovskega krožka«.

Na XVII. prosvetnem večeru v Salezijskem mladinskem domu v torek ob osmih se bo predvajal film »Kaznjeneva tragedija«. Vstopnina 2 in 1 Din. Balkonski sedeži 3 Din.

Jubilej pevskega društva »Zvezda«. Drevo bo v Ljudskem domu akademija na čast »Zvezdice«, ki obhaja 10-letnico svojega obstanka in delovanja. Na dnevnem redu govor, petje in »Kovačev študent«. Prevodnja društva je sedaj g. prof. Mirko Avsenak. Izvrstni pevski material društva in pevovodjevo ime nam jamčita za lep glasbeni užitek.

Škofja Loka

Dne 8. marca bo predaval v Društvenem domu ob 11 dopoldne g. Ivan Ogrin, podpredsednik Zbornice za Tol. o današnjem položaju obrtne stroke. Obrtniki vabljani!

Stanovanjska hiša za učitelje. V najkrajšem času bodo začeli podirati stare stanovanjske hiše, tako zvane »vile« poleg poslopja nove šole. Prav na tem mestu se bo zgradila večja stanovanjska hiša za učitelje. Stanovanjska hiša bo enonadstropna in bo imela v pritličju eno družinsko stanovanje in trije samski stanovanji, enako tudi v prvem nadstropju.

Preferancerske stopnice so v tako slabem stanju, da zlasti pozimi, ko sneg zamrzne, človek prav lahko pade. Zato je sklenilo tukajšnje opeševalno društvo, da stopnice popravi. Glede tega se je obrnilo na občino glede denarne pomoči. Polovico stroškov za gradnjo stopnic bi prevzelo društvo samo, drugo polovico pa naj bi prispevala občina. Ker bodo stopnice betonirane, je razumljivo, da stroški ne bodo majhni.

Gospodinski tečaj. Pretekli teden se je v Društvenem domu pričel štedenski kmetijsko-gospodinski tečaj. Tečaj vodi gospa Golmajer-Sušnik, njena pomočnica pa je gđc. Františka Rožnik. K tečaju se je prijavilo 24 udeležencev in s tem so bila vsa mesta zasedena. Želimo vsem udeležencem, da bi ga s haskom posečale in mnogo pridobile na tečaju.

Občni zbor. V nedeljo 1. marca se vrši 28. redni občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice, najsolidnejšega denarnega zavoda v našem mestu. Vrši se v uradnih prostorih ob pol 11 dopoldne. Vsi združniki vabljani.

Rdeče tablice z novimi hišnimi številkami so zablestle pretekli teden na hišah in nekoliko pozivile njihovo monotonost. Na tablicah je vedno poleg številke tudi novo ime trga, oziroma ulice.

Tržič

Izid volitev obratnih zaupnikov v predilnici, ki so se vršile v petek: volilo je 926 delavcev in delavk. Lista krščanskih socialistov je dobila 470 glasov, lista socialnih demokratov pa 456 glasov. Na vsako listo pride torej osem mandatov. Kdor pozna razmere v predilnici in razliko glasov pri prejšnjih volitvah, mora zmagi krščanskih socialistov pač čestitati.

Križa pritiska v naše mesto vedno huje in huje. Za enkrat odpovedujeta najbolj čevljarstva obrt in industrija. Na praznovanje so se delavci že kar privadili. Mnogi že ne zaležijo več za hrano. S skrbjo gledamo v bodočnost, saj se že govori, da bodo nekateri obrti z delom sploh prenehali. Delavstvo bi apeliralo na slovensko javnost, da kupuje izdelke domačih trdk, ker bi bila s tem čevljarstva križa pri nas rešena, a bi bil ta apel najbrž zastoj.

Kino v »Našem domu« bo predvajal danes film »Usoda kaznjencev«.

Jesenice

Jeseniška dobrotelost. V zadnjem času so izšlo v »Jutru« med Jeseniškimi novicami tendenciozno zavite vesti, kojih ost je usmerjena proti tukajšnjim dobrotelnim organizacijam in njihovemu delovanju. — Mislím, da je »Jutro« s takim napadanjem samemu sebi napravilo zelo malo usluge in da tudi dopisnikov namen, ki ga prav dobro poznamo, ni nič bliže uresničenju. — Ljudje kaj dobro vedo, da je vsa dobrotelnost na Jesenicah osredotočena v tistem delu Vincencijeve in Elizabetne konference, kar je seveda v diametralnem nasprotju s pompoznim stališčem okolice jutrovega dopisnika, ki pa kljub svoji »veliki« skrbí za siromašne nima ničesar pokazati.

Umrla je pretekli dni 60 let stara Marija Sivec. Mati je bila. Tudi premožne otroke je imela. Eden je član jeseniškega Sokola. »Jutro« je zapisalo, da je umrla radi lakote in klíče iz spanja naše dobrotelne organizacije: Kje ste, da se ne zganete. Pogledal sem mrliško-ogledni list. Zdravnik je zapisal, da je umrla radi oslablosti srca. Pa če bi bila res umrla zaradi lakote — čeprav bi v Kerkovem domu za svojo pokojnino dobivala lahko celoletno hrano — sem mnenja, da naj »Jutro« dopisnik raje pokliče državnega pravdnika, da svojcem, naj-ožjim sorodnikom rajne, ki so o tej strašni bedi molčali in jo prikrivali, pokaže silo kazenskih paragrafov. Seveda jaz ne verjamem, da so ti svoji tako malo človeški, verjamem raje zdravniku. »Jutro« dopisnik pa, kakor ve. V »Jutru« št. 44. od 22. t. l. je zopet sledeči napad:

»Posledice revščine.« V gospodarskem poslopju jeseniškega župnišča stanuje že nekaj let neka vdova po tovarniškem delavcu. Z malo pokojnino, ki jo prejema mesečno od bratovske skladišnice, preživlja sebe in svoja dva otroka. Vdova sama je bolehná in izčrpana, tako, da ne more zaslužiti skoro ničesar, otroka pa sta za delo premlada. Pokojnina sama je mnogo premajhna, da bi si z njo mogli kupiti živila, obleko, obuvalo in kurivo. Vsa ta strašna beda je napotila lačna otroka na prepovedana polja, da sta na več krajih kradla. Vprašamo, ali res ni v našem kraju usmiljenih ljudi in dobrotelnih društev, ki bi v hudi zimi priskočili vsaj najbednejšim družinam na pomoč in bi s kako akcijo rešili siromake bede in moralne propasti.

Ta dopis je zopet nesramen napad na naša dobrotelna društva in obenem na prebivalce v župnišču, zlasti še na g. duhovnega svetnika Kastelica. Predloga povest je, da bi napisal, kaj vse je gospod svetnik storil za to družino, ko se iz nekdanjega njenega tabora zanjo nihče znenil ni. In še danes! Da bi le večje bede ne bilo nikjer! Zapisal bi stvari, pa ne maram, da bi bile komu v sramoto, tudi takim ne, ki se »Jutro« zanje poteguje. Samo to rečem, da je gospod svetnik predober. Da se bo zaradi te dobrote še kesal, sem mu rekel že davno pred Vašim nekalificiranim napadom, gospod anonimni dopisnik »Jutra«!

Mislím, da je to dovolj jasen odgovor in od strani, kakor taki napadi ne zaslužijo. Križman, kaplan.

Po hripi treba okrepiti telo

čegar moč je izčrpana. Koncentrirana naravna krepilna hrana

OVOMALTINE

kot dopolnilo vsakdanje hrane, je okusna in lahka jed, ki krepi telo, pa ne preobtežuje želodca.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in boljših specerijskih trgovinah: mala škatlija Din 16.—, srednja škatlija Din 32.—, velika škatlija Din 56.—, ekonomični zavoj Din 100.—.

Kranj

Staroznano gostilno Šumijevo ali vulgo »Pri Pijemontezarju« sta od lastnice gosp. Alojzije Šumi prevzela pretekli teden Anton in Jelca Musič, ki imata svojo hišo in mesarijo tik imenovane gostilne. Pred leti je bila tudi Musičeva hiša last Šumijevih in je pokojni gosp. Šumi sam imel oboje gostilno in mesarijo. Po dolgih letih bo sedaj zopet samo en gospodar vodil mesarijo in gostilno, ki se nahaja na najprometnejšem kraju nasproti hotela »Stara pošta«.

Knjižnica Prosvetnega društva, ki izposoja knjige vsako nedeljo od 11 do 12 dopoldne v Ljudskem domu, si je nabavila precej novih nemških in hrvatskih knjig, katere bodo navdušenim bralcem zelo dobrodošle in bodo sigurno radi segali po njih.

Iz blejskega kofa

Proslavo 60letnice našega gorenjskega rojaka g. F. S. Finžgarja je priredilo kat. Prosv. društvo na Bledu prošlo nedeljo dopoldne v Ljudskem domu na Bledu. Prireditelj je bila kratka, pa zato tembolj prisrčna. Mešani zbor pod vodstvom gosp. nadučitelja Fr. Rusa je dovršeno zapel tri pesmi, g. nadzornik v p. K. Simon pa je v kratkem p. jednatem govoru oertal delovanje ljudsko-prosvetnega delavca, pisatelja, dramatika in župnika Fr. Finžgarja. Nasi fantje in dekleta so nato prav dobro podali l. dejanje »Divjega lovca«.

Visoki gostje. Nj. Vis. prestolonaslednik Peter, princa Tomislav in Andrejček se na Bledu izvršno počutijo. Dnevno jih je videti na izprehodu izven dvorca; Peterček in Tomislav nosita dres, ki jima izvrstno pristaja in sta v njem oba tako prisrčna, da ju je veselo pogledati. Mali Andrejček pa mora še lepo sedeti v vozičku in gledati, kako se ostala brata zabavata v snegu. Blejci smo teh ljubkih gostov zelo veseli in jim prav iz srca želimo še obilo zimske zabave v belem snegu.

Blejski župan g. Ivan Rus je podal ostavko vsled blejskih opozicijsalcev. Baje bo v kratkem na predlog banske uprave za župana imenovan blejski zdravnik g. dr. de Gleria, ki je že enkrat bil za župana.

Veliko se govori o vzpenjači na Pokljuko. Stvar sama po sebi je le ideal, kakor je ideal n. pr. zlati rudnik na Bledu. Škoda le, da propagirajo to idejo drugače pametni ljudje, ki pa v tem slučaju ne vidijo dalje kot do svojega plota. Proračun je baje sestavljen na 16 milj. Din, veččaki pa pravijo in tudi lahko dokažejo, da bi vzpenjača veljala najmanj še enkrat toliko, to je okrog 30 milj. Din, ako hočemo, da bo vzpenjača taka, kakor bi morala biti. Ta vzpenjača pa bi služila le osebnemu prometu in je tovarni promet na njej izključen. Tudi »Kanzelbahn« ima za tovarni promet drugo napeljavo. Sedaj naj pa merodajni gospodje le kalkulirajo rentabiliteto, če bi res do gradnje prišlo, ker 2mesečna blejska sezona ne bo donesla vzpenjači 3 milj. Din čistega dohodka za amortizacijo porabljenih milijonov. Pozimi pa se sploh ne sme računati na nobene dohodka, ker Ljubljana je predaletč, Zagreb pa še bolj, posebno še sedaj v času težke gospodarske depresije, ki zna tudi v najkrajšem času zavzeti močne kapitaliste.

Veliko bolj pametna pa je ideja zgraditve moderne vrtceste na Pokljuko, za kar denar ne bo proč vržen in cesta tudi ne bi veljala toliko kakor vzpenjača. Naj merodajni krogi raje delajo načrte za lepo cesto z Bleda do Mrzlega Studenca in dalje do Rudnega Polja, odkoder je le še 4 do 5 ur na Kredarico. Za zgled naj bo »Glocknerstrasse« na Koroskem, kjer je promet, da je veselje. Lepa cesta z Bleda na Pokljuko bi bila prvovrstna atrakcija za Bled in Gorenjsko sploh. Vzpenjača bi morda vlekla eno ali dve leti (pa le v poletju), cesta pa bi bila leto in dan dobro frekventirana.

Cerkveni vestnik

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtke, 5. marca v Uršulinski cerkvi. Ob petih zjutraj bo prva sveta maša, ob pol šestih pridiga in ob šestih sveta maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine. Vabimo vse častilce sv. Rešnjega Telesa, da se v obilnem številu udeležijo evharistične pobožnosti v Uršulinski cerkvi.

II. Vnanja kongregacija pri Uršulinkah v Ljubljani ima danes popoldne ob dveh shodi. Pridite vse. Voditelj.

Nočno češčenje sv. Rešnjega Telesa bo v stolnici sv. Nikolaja v noči od četrtka 5. marca na petek 6. marca. Molila se bo 6. ura. Može in mladenci brez razlike in stanu opozarjamo že danes na to mesečno pobožnost.

Iz društvenega žioljenja

»Ljubljana« ima v ponedeljek točno ob 8 zvečer vajo mešanega zbora. Polnoštevilna udeležba nujna! Zelo važno! Prevodnja.

Salezijanski mladinski dan Kodeljevo. V torek ob osmih XVII. prosv. večer. Predvajal se bo film »Kaznjeneva tragedija«. Vstopnina 3, 2 in 1 Din.

Obmrtno in podporno društvo Vič-Glince ima svoj redni občni zbor v torek, dne 3. marca ob osmih zvečer v dvorani Prosvetnega doma. Navzočnost članov obvezna.

Občni zbor društva hišnih posestnikov se vrši v nedeljo, dne 1. marca ob 14 v prostorih g. D. Tancerja na Jesenicah. — Poleg dnevnega reda, ki bo zelo zanimiv, bo poročal še obče znani zvezni predsednik g. Ivan Frelj in sicer o novih davčnih zakonih ter drugih davčnih zadevah. — Nad vse zanimivo bo pa poročilo o kuluku.

dr. Polenšek Marijan

Novo mesto — Mestna hiša
zopet ordinira
Zdravljenje z diatermijo!

RADIO-aparate

svetovne znamke „Philips“ in gramofone
vseh znamk dobite tudi na 12 mesečne
obroke pri

M. Wachter, urar Novo mesto

DRAB:

Kaj je s čudotvorcem Zeileisom?

Gospod glavni urednik! Poslali ste mi do- slej neznan časopis »Gallspacher Anzeiger« menda- za očitno namero, da priobčim svoje mnenje o mo- žu in njegovem zdravljenju, ki je znan tudi v naši domovini in ga mnogi naših rojakov pose- čajo, iščeč pri njem zdravja.

Časopis sem pregledal. Gani! me je že po- naslov: Vodnik bolnikov v Gallspachu, ki odkri- sreno priznava namen tega reklamnega lista. Vse- bina je zgolj polemična in agitatorična v prid »očeta Zeileisa«, ki da je velem in največji do- brotnik človeštva in ga zato zavidni pritlikavci sovražijo in brezuspšno obrekujejo, zakaj nje- gova slava in ugled raste... Celo vseučiliški profesorji da ga skušajo posnemati...

Zeileisa osebno ne poznam, pač pa sem več- krat kaj bral o njem v prijaznem in sovražnem zmislu; tudi sem od dveh znancev, ki sta bila pri njem, zvedel nekaj podrobnosti.

Mož, Nemeč menda iz rajha, se je v povojni dobi pojavil na Gorenji Avstrijskem, kupivši si v Gallspachu graščino, ki jo je opremil in spremenil v zdravilišče. Razširil se je o njem glas, da je prisel iz Orienta, Indije ali Perzije, kjer se je seznanil s starodavnimi tajnami onih kulturnih narodov. Bol- niki pa je preiskoval in zdravil z nenavadnimi električnimi napravami, ki jih ljudje še niso poznali in jih je Zeileis proglasil za svoj izum. Njegov slo- ves je rasel v Avstriji in sosednjih državah, od povsod so vrel in vro ljudje k njemu, da se znebijo bolezni, ki jih poklicni zdravniki ne mo- rejo in ne znajo ozdraviti. Rodil se je med zdrav- ništvom odpor proti Zeileisu, češ glavna oblast naj prepove Zeileisu kot neučnemu mazaču izvr- ševanje zdravniške prakse. Premeteni Zeileis je odbil ta nevarni napad že v naprej, njegov sin je postal zdravnik z vsemi predpisanimi izpiti in krije s svojo doktorsko diplomo očetovo prakso. Lani je berlinski vseučiliški profesor medicine Lazarus prekanjeno vjel Zeileisa v past. Kot pri- prost bolnik se je vtihotapil k Zeileisu, se dal od njega preiskati in zdraviti, nato pa v javnem nastopu ožigal Zeileisa kot brezvestnega šarla- tana, ki nima o zdravstvu pojma, ki je na njem odkril nemogoče bolezni z električno palico in jih potem električno enako zdravil, kakor vse bolezni pri drugih in da je pri mnogih bolnikih pro- vzročil smrt, ker jih je s svojim nestrokovnim in dobička željnim ravnanjem odvrgel od pravičnega zdravljenja. Zeileis je moral tožiti Lazarusa radi obrekovanja — a je popolnoma pogorel, ker se je Lazarus posrečil dokaz resnice njegovih hudih obdolžitev celo v Nemčiji, kjer je po zakonu zdrav- ljenje vsakomur prosto. Seveda proglasa Zeileisov listič ta silni poraz kot — moralno zmago, češ resnica je bila vedno preganjana...

Kaj naj sodimo o Zeileisu in njegovem zdrav- ljenju?

Glede njegove osebnosti je znano, da ima mož prikupno postavo in oblasten »očetovski nastop, ki že v naprej onemogoča vsakršen odpor. Zdravstvo pozna toliko, kakor človek s srednje splošno izobrazbo. In vendar dosega ne- utajne uspehe. Kako? Za preiskovanje in zdrav- ljenje ima svojo »originalno aparaturo«, to je baje lastno izumljene naprave.

Pripomniti treba, da je take električne stroje zares izumil francoski učenjak d' Arsonval proti koncu prejšnjega stoletja in skoraj istočasno in čisto samostojno naš rojak Hrvat Nikola Tesla v Ameriki. Iz teh strojev se dobiva električni tok z iz- redno visoko frekvenco (do dva milijona izmen v eni sekundi!) in izredno visoko napetostjo (200.000 —300.000 voltov in čez!) Dočim se je Tesla bavil

s tehnično uporabnostjo svojega izuma, so se d'Ar- sonval in Francozi obrnili na zdravstveno stran in že okoli l. 1900 povzdigovali zdravilno učinko- vitost tega toka na raznovrstne bolezni. Pri rokah imam knjigo iz l. 1904., ki te stvari točno popisuje.

V tisti dobi je nastopil Nemeč Roentgen s svojim epohalnim odkritjem ter v Nemčiji in Sred- nji Evropi zasenčil d'Arsonvalovo izumitev. Uspeh z arsonvalizacijo so bili v Franciji slajni, v Sred. Evropi komaj omembe vredni in so prišli nekako v pozabo, zlasti ker so se dali dosegati enaki uspehi z drugimi sredstvi.

Zeileis je po vojni nastopil z visoko frekvenčnim električnim aparatom d'Arsonvalovega ali Teslo- vega sestava ter spretno uporabljal ta nenavadni električni tok za preiskovanje in zdravljenje. Vtis uporabe tega toka je že sam po sebi silen na duševnost, iskrenje in bliskanje iz »čarovne« palice vpliva mogočno. Dejansko so prvotni in pogla- vitni uspehi Zeileisovega zdravljenja duševni, sugestivni. A nikakor ne moremo zanikati tudi čisto stvarnih učinkov krajevnega in splošnega značaja. D'Arsonvalovi žarki povzročajo izjemne na- mestu, kjer naravnost delujejo, in vrh tega imajo na telo splošen vpliv, ki je za mnoge bolezni zares ugoden.

S tem je menda Zeileisovo čudotvorstvo po- jašeno in označeno. Zeileis ima v rokah zelo učinkovito sredstvo. Ali ga ume in hoče uporab- ljati v prid trpečemu človeštvu?

Primer s Kneippom je nedopustna. Pokojni žunnik Sebastian Kneipp je bil za zdravništvo tudi nepoklican novotar. Kot bolehen mladenič se je seznanil s knjigo šlezjskega kmeta Priessnika, kako naj si pomaga človek z vodo v boleznih. Svoje ugodne izkušnje je širil čisto nesebično v svet. Nasproti takratnim v zdravniških krogih utrjenim predsodkom o zadostni in skrbno izbrani hrani ter o mehkužnih navodilih za ohranitev zdravja je učil preprosto prehrano in utrjevanje z vodo v raznih oblikah. Gani! je Kneippova otroška nevednost in priprosto pojmovanje zdrav- stva, a priznanja vredno je njegovo dognanje, da se more bolehen človek okreniti s pristožno hrano, in ozdraviti z vodo in sličnimi prirodočiki, in obdobjanja vredna je njegova zares človekoljubna in iskrena gorečnost, da je svoje na dolgoletnih izkušnjah sloneč spoznanje širil in tako razširil, da je celo zdravništvo začelo njegove uspehe uno- števat in posnemati. Tudi v zdravstveni zgodovini si ohrani Kneipp stalno častno mesto kot člove- koljub in zelo uspešen razširjatelj priprostega življenja glede hrane in obleke ter utrjevanja z vodo in zrakov, kar je šolska medicina sprejela tudi v svoj inventar.

Odpor zdravnikov proti Zeileisovemu zdrav- ljenju je lahko umeven iz splošnega človeškega stališča. Ze priprosti rokodelc se otepa šušmarjev, ki nimajo njegove strokovne usposobljenosti, prav tako preganja odvetnik ali notar zakonnega pisarja. A nekaj je, kar bi se marsikateri zdravnik s pri- dom naučili od mnogih mazačev, ki ne zdravijo bolezni, marveč bolne ljudi in skušajo nanje vpli- vati z duševnimi sredstvi. Materialistična zabloda, ki je zajela ves kulturni svet v pol pretekli dobi, ima v medicini še mnogo prepričanih pristašev, ki menijo, da se da pomagati trpečemu človeštvu zgolj z gmotnimi pripomočki, z mehaniko (ope- racije), fiziko (razni načini fizikalnega zdravljenja) ter kemijo (zdravila, prehrana in sl.), ne priznavajo pa in ne uneoštejajo važnejše in odločilne sesta- vine človeka — njegove duševnosti. Dokler bo stalo zdravništvo na materialističnem stališču, bodo Zeileisi mogoči kot nadležni tekmeči!

Sport

HVALEVREDNO SPORTNO ODLIKOVANJE

Občina Boh. Bistrica je poklonila g. Bogo- miru Šramlu, prvemu tekmovalcu na Hanssenovi skakalnici, krasno veliko (60x80 cm) sliko Miste- ljeja vrha, delo odličnega bohinskega akademič- skega slikarja Val. Hodnika. G. Šramel, član Sm. K. Ljubljana je 8. t. m. na propagandnem skakanju kot prvi tekmovalac zadivil publiko s svojimi skoki na Hanssenovi skakalnici v Bohinju.

GUTTORMSEN PRED MIKROFONOM

Ob priliki mednarodnih tekem v Bohinju je povabil poročevalca ljubljanske radio postaje nor- veškega tekmovalca in zmagovalca pred mikrofonom na kratek razgovor. Govorila sta v nemškem je- ziku, katerega g. Guttormsen še dokaj dobro ob- vlada.

Radio poročevalc ga je nagovoril takole: V tem kratkem času, ko ste med nami, vas pozna že vsa naša sportna javnost. Radi vas imamo ne le kot dobrega sportnika temveč zlasti kot človeka in sinu norveškega naroda, ki ga poznamo po sve- tovnostnih smučarjih in po delih vaših pisateljev ljsena in Hamsuna. Nas predvsem zanima, kako je to, da ste Norvežani neprekosljivi v zimskem sportu in vas prosim, če mi morete o tem kaj povedati.

»Našo zemljo pokriva pet mesecev snežena odeja, veliko imamo prilike za trening. Norveški tereni so za smuške teke zelo ugodni, za skaka- nje pa ima vsaka vas več manjših in večjih skakalnic. Vsako dečko skače in tako imamo za tekmovalce veliko izbire.«

Dalje je podal g. Guttormsen tudi svoje mne- nje o našem smučkem sportu: »Po mojem mnenju je zimski sport v Jugoslaviji še zelo mlad. Videl pa sem mnogo talentiranih tekmovalcev, kakor Šramla, Palmeta, Janša in Jakopiča in upam, da bodo vaši uspehi že čez dve leti mnogo boljši. Ne- kaj pa mi ne ugaia: vaši juniorji do 20 let ne bi smeli trenirati in tekmoovati v smučkem teku, pač pa bi morali v mladosti veliko skakati.« Končno je porabil simpatični 21letni akad. Guttormsen pri- liko, da se je zahvalil JZSS, ki ga je k nam po- vabil. Poslušalci radija so ga dobro razumeli in so ta slišali tudi ob prenosu slavnostne razdelitve na- trad, ki je v ljubezni do svoje daline domovine vel himno, ki jo je igral orkester na slavnosti.

Sportne drobtinice

Uspešna tehniška turneja Čehoslovakov.

Čehoslovakijski tenis-tem, ki ga tvorijo igralci Jan Koželuh, inž. Macenauer, Maršalek in Soyka, je končal s svojo propagandno turnejo po južni Afriki. Omenjeni igralci so priredili vsega skupaj 10 turnirjev, izkazalo se je, da tenis tudi v južni

Afriki zelo napreduje, kajti Čehoslovaki so mo- rali napeti vse sile, da niso podlegli naderjenim afriškim igralcem. Kljub temu pa je dosegel češki team v treh teniških turnirjih le neodločen izid in enkrat je moral priznati zmago tudi svojemu na- sprotniku. Omenimo naj tudi, da so morali Čehi igrati celo pri 50 stopinjah vročine, kar dovolj jasno kaže, da je bil napor čeških represen- tov včasih prav vzgleden.

Francozom je skoraj žal, da so sklenili z Nemeč reprezentančno nogometno tekmo za 15. marec v Parizu. V Nemčiji se s posebno važnostjo priprav- ljajo na to tekmo. Mesece in mesece Nemeč že de- batirajo o sestavi svoje reprezentance, ki naj v samem Parizu pokaže nemeško moč. Okoli 20.000 Nemecev se je prijavilo, ki bi šli radi v Pariz na to važno tekmo. Kljub gospodarski krizi, ki divja v Nemčiji, je pač ta številka dokaz, koliko radi žrtvu- jejo Nemeč tedaj, kadar gre za ugled in prestiž nemeškega nacionalizma. Nemeški časopisi umetno stopnjujejo pomen tega mednarodnega srečanja, razpisane so velike nagrade za one, ki bi predla- gali najmočnejši nemeški nogometni team. Pa vse to bi morda še razumeli Francozi, toda pričakovali pa niso, da bo tudi najvišja sportna instanca, nemeška nogometna zveza izgubila potreben mir in se dala zapeljati po tem splošnem valovanju. V »Köl- ner Zeitunge« je bila namreč objavljena vest, da bo nemeška nogometna zveza 14 dni pred tekmo skli- cala v Nürnberg 20 najboljših nogometnih igralcev, kjer bi se morali ti podvreči resnemu treningu in strogemu hišnemu redu. Ta novica, ki jo sedaj Nemeč demantirajo, pa je bila povod, da se je vzne- mirila tudi francoska javnost. Na Francoskem pravi- jo, da Nemeč kažejo za to tekmo preveliko za- nimanje, da je ta zadeva postala Nemeč »najvetejša« in da Nemeč vse to delajo le radi svoje nacionalne prenapetosti. Francozi pravijo, da so Nemeč pozabili na pravo sportsko pojmovanje, ki bi naj prineslo baš ob tej prvi povojni nogomet- ni tekmi prijateljsko razpoloženje med oba naroda. Sedaj zahteva tudi francosko časopisje za svoje igralce skrb in vester trening po nemeškem zgle- du. Da ne bo francosko občinstvo prikrašano, je tamošnja vrhovna instanca rezervirala Nemeč le 10.000 vstopnic. — Da bo ta tekma ena največjih v letošnji sezoni, nam iz vsega tega postane dovolj jasno. Nemeč vedo, da so v nogometu močnejši od Francozov, zato pa želijo tem bolj prav v francoski prestolici pokazati čim učinkovitejšo svojo nadmoč- jo. Govoriti pa o sigurni nemeški zmagi vendar ne gre, kajti Francozi bodo pač na svojih tleh in pred do- mačim občinstvom zastavili vse znanje in vso ener- gijo, da čim častnejše izidejo iz tega boja.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 1. marca: 9 Kmetsko predavanje (inž. Edo Fugina: O osuševanju zemljišč). — 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10 Versko predavanje g. ravn. Jagodic. — 10.20 G. F. Jelenc: Nauk o serviranju. — 11 Radio-orkester. — 12 Časovna napoved in dnevne vesti. — 15 Kmetski dom — ponos kmetske žene. — 15.30 Reproducira slo- venska glasba. — 16 Humoristično čtivo (g. Mil- činski). — 16.30 Radio-orkester. — 17 Turgenjev: »Tuji kruh«, igra (člani Ljudskega odra). — 20 Koncert Dravske divizije. — 22 Napoved časa, dnevne vesti, sport, vreme, Hawai-Jazz.

Ponedeljek, 2. marca: 12.15 Mešan program (plošče). — 12.45 Novice iz današnjih dnevnikov. — 13.00 Časovna napoved, nato reproducirana glasba. — 13.30 Borzne vesti. — 17.30 Radio or- kester. — 18.30 Dr. A. Bajec: Italijanska. — 19.30 Dr. Osojnik: O revmatizmu. — 20.00 Predava g. Koce o trgovini in trgovski politiki. — 20.30 Večer klasične glasbe (Radio orkester). — 22.00 Dnevne vesti, sport, vreme.

Torek, 3. marca: 12.15 Slovenske pesmi, ples- na glasba (plošče). — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Časovna napoved, nato reproducirana glasba. — 13.30 Borzne vesti. — 17.30 Radio orkester. — 18.30 G. prof. Pengov: Izlet na luno. — 19.00 G. dr. Reya: O vremenoslovju. — 19.30 G. prof. dr. I. Grafenauer: Nemščina. — 20.00 Dostojevski: Razkolnikov (Valo Bratina, čl. nar. gl.). — 21.00 Radio orkester. — 22.00 Časovna napoved, dne- vne vesti, sport, vreme. — 22.15 Hawai Jazz.

Drugi programi

Ponedeljek, 2. marca.

Belgrad: 12.45 Opold. koncert radio orkestra. 17.30 Jugoslovanske pesmi. 18.15 Koncert. 20.00 Plošče. 20.30 Mozartov koncert. — **Zagreb:** 12.30 Plošče. 20.30 Prosto za prenos. — **Budapest:** 12.05 Koncert orkestra. 17.30 Koncert. 20.30 Koncert vojaške godbe. — **Dunaj:** 15.20 Popoldanski kon- cert. 17.00 Usna harmonika. 19.30 Violinski večer

Zapadno-indijsko.

(Igrano na šahovskem turnirju v Hastingsu dne 31. decembra 1930.)

Beli: Sultan Khan **Črni:** Capablanka

1. Sg1—f3 Sg8—f6
2. d2—d4 b7—b6
3. c2—c4 Lc8—b7
4. Sb1—c3 e7—e6
5. a2—a3 d7—d5
6. c4×d5 e6×d5
7. Lc1—g5 Lf6—e7
8. e2—e3 0—0
9. Lf1—d3 Sf6—e4

Capablanka nepotrepljivo igra. Vidi se, da je nasprotnika podcenjeval. Naravnije je bilo Sb8—d7.

10. Sg5—f4 Sb8—d7
11. Dd1—c2 f7—f5

Resna pozicijska napaka, katera se prejšnje- mu Capablanki ne bi zgodila.

12. Sc3—b5 Le7—d6

Drugače zgubi najmanj kmata.

13. Sb5×d6 c7×d6
14. h2—h4! Ta8—c8
15×e4 Dd8—e7
16. Sf3—d2 Sd7—f6
17. Sd2×e4 f5—e4
18. Ld3—e2 Te8—c6
19. g2—g4 Tf8—c8
20. g4—g5 Sf6—e8
21. Le2—g4 ...

Boljše kot 21. Dd5×+, Kh8; 22. Db3, Te1+; 23. Kd2, Ta1; 24. T×a1, Dc7 in beli ne more dosti napraviti.

21. ... Tc6—c1 +
22. Ke1—d2 Te8—c2 +
23. Db3×c2 Te1×c2 +
24. Kd2×c2 De7—c7 +
25. Kc2—d2 Dc7—c4
26. Lg4—e2 Dc4—b3
27. Ta1—e2 Kg8—f7
28. Th1—c1 Kf7—e7
29. Te1—c3 Db3—a4
30. b2—b4 Da4—d7
31. Tb1—c1 a7—a6
32. Te1—g1 Dd7—a4
33. Tg1—c1 Da4—d7
34. h4—h5 Ke7—d8
35. Te1—c2 Dd7—h3
36. Kd2—c1 Dh3—h4
37. Ke1—b2 Dh4—h3
38. Te2—c1 Dh3—h4
39. Te3—c2 ...

Oba bela stolpa stojita beli kraljici nasproti, ki zamaš išče napadalno točko. Črni strogo pazi na vsako nasprotnikovo potezo, posebno pa na kraljico, tako da sistematično blokira krila. Dolgo manevriranje Indijca sicer zabriše vtis dobre par- tie, vendar pa dokaže velik mojstrski dom.

39. ... Dh4—h3
40. a3—a4 Dh3—h4
41. Kh2—a3 Dh4—h3
42. Lf4—g3 Dh3—f5
43. Lg3—h4 g7—g6
44. h5—h6 Df5—d7
45. b4—b5 a6—a5
46. Lh4—g3 Dd7—f5
47. Lg3—f4 Df5—h3
48. Ka3—b2 Dh3—g2
49. Kh2—a1 Dg2—h3
50. Kb1—a1 Dh3—g2
51. Ka1—b2 Dg2—h3

D×f2 ne pojde radi Lg4, Dh4; Tg1 in Th2.

52. Te1—g1! Lb7—c8
53. Te2—c6 Dh3—h4
54. Tg1—c1 Le8—g4
55. Le2—f1 Dh4—h5

D×f2+? 56. Tc6—c2!, Df2—g1, 57. Te2 —g2 ali 56. ... Df2—h4, 57. Te2—h2.

56. Te1—c1 Dh4—h1
57. Te1—e1 Dh1—h5
58. Kb2—c3! ...

Da na Le2 lahko odgovori s Kc3—d2!

58. ... Dh5—h4
59. Lf4—g3 Dh4×g5
60. Kc3—d2 Dg5—f5
61. Te5×b6 Kd8—e7
62. Tb6—b7+ Ke7—e6
63. b5—b6 ...

(Vaša Prihoda). 22.15 Večerni koncert. — **Milan:** 12.15 Pesta glasba. 19.30 Petra glasba. 21.00 Kon- cert. 22.00 »Gostilničarska« komedija, nato glasba. — **Praga:** 19.05 Radio kabaret. 20.45 Simfonični koncert. 22.20 Moravska Ostrava. — **Rim:** 17.30 Kartet. 20.40 Večer lahke glasbe. — **Berlin:** 20.00 Pevski koncert. 21.10 Opera glasba. — **Katovice:** 17.45 Lahka glasba. 20.30 Poljudna glasba. 23.30 Plesna glasba. — **Toulouse:** 19.15 Popevke. 20.00 Melodije. 20.15 Koncert. — **Mühlacker:** 16.30 Po- poldanski koncert. 19.35 Koncert orkestra. — **Lon- don:** 13.05 Opoldanski koncert. 17.00 Popoldanski koncert. — 19.45 Vojaske koncert. 23.00 Plošče. — **Mor. Ostrava:** 12.35 Koncert radio orkestra. 19.05 Radio kabaret v Brnu. 20.45 Praga 22.20 Koncert radio orkestra. — **Leipzig:** 19.30 Zabavni koncert. 21.40 Balade. 22.20 Plesna glasba.

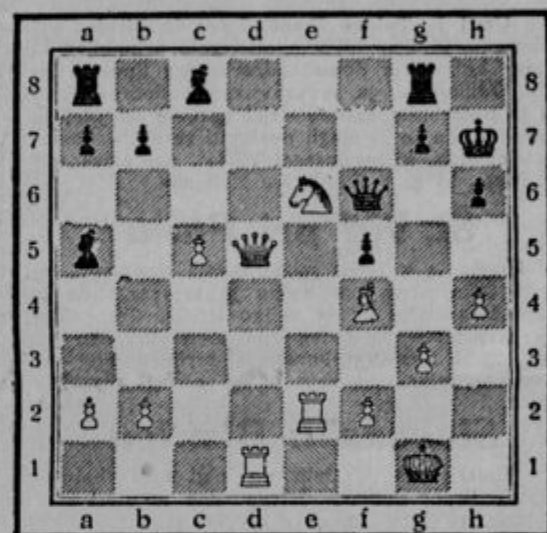
Torek, 3. marca.

Belgrad: 12.45 Koncert radio orkestra. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Narodne na harmoniko. 19.50 Klavirski koncert. 20.30 Zagreb. 22.50 Kon- cert radio orkestra. — **Zagreb:** 12.30 Plošče. 17.00 Prenos glasbe iz kavarne. 20.30 Angleska glasba. 21.30 Koncert jazz orkestra. — **Budapest:** 12.05 Ruske balalajke. 17.30 Ciganska glasba. 19.30 »Le- teči Holandec«, opera, Wagner, nato koncert or- kestra. — **Dunaj:** 12.00 Opoldanski koncert. 19.30 Glasbila. 20.00 Večer solistov. 21.50 Večerni kon- cert. — **Milan:** 16.35 Otroški kotiček. 17.00 Plošče. 19.30 Pesta glasba. 20.30 Opereta. — **Praga:** 19.05 Pesmi. 20.00 Koncert dresden. orkestra. — **Rim:** 17.00 Vokalni in orkestr. koncert. 20.45 Opera. — **Berlin:** 19.30 Vojaske koncert. — **Katovice:** 17.45 Simfonični koncert. 20.00 Varšava. — **Toulouse:** 19.00 Kitare. 21.00 Koncert. — **Mühlacker:** 12.20 Plošče. 16.30 Popoldanski koncert. 20.00 »Rože iz Floride«, opereta, L. Fall. — 22.00 Koncert. 22.50 Zabavna glasba. — **London:** 13.05 Opoldanski kon- cert. 17.00 Popoldanski koncert. 19.45 Večerna glasba. 20.30 »Clown«. — **Mor. Ostrava:** 12.30 Radio orkester. 19.15 Valčki. 19.50 Praga. — **Leip- zig:** 19.00 Mladinska ura. 21.10 Klavir, nato ples- na glasba.

Šah

Pozno, ali sigurno pride odločitev.

63. ... Se8—f6
64. Lf1—b5 Df5—f3
65. Tb7—b8 In črni se uda.

Rešitev šahovskega problema št. 23.

(A. Simansky.)

Beli: Kh3, Db6, Tg6, Th4, Sg4, Se6, Lb8, Bf7, c6, b3, f3, c2 (12).

Črni: Kd5, Td3, Te8, Lc3, Bd6, e5, c5, e3 (8).
Mat v dveh potezah.
1. Se6—d4

Rešitev šahovskega problema št. 24.

(E. Schulz.)

Beli: Kh2, Df6, Te2, Le3, Sc6, Sg1, Bb5, c4, c2 (9).

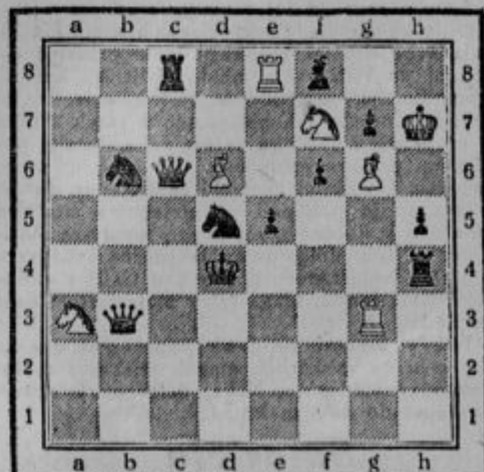
Črni: Ke4, Tg3, Sg2, Sc8, Lc5, Bf7, d6, b6, h4, h3 (10).

Mat v dveh potezah.
1. Te2—f2

Šahovski problem št. 30.

(L. Issajeff in S. S. Levmann.)

Beli: Kh7, Dc6, Te8, Tg3, Lg6, Ld6, Sf7, Sa3 (8).
Črni: Kd4, Db3, Te8, Th4, Sb6, Sd5, Lf8, Bg7, f6, e5, h5 (11).

Mat v dveh potezah.

Ogledala

seh vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm, portalno, leusav, alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43

Zagreb Celovška 81 Osijek

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Arthur Conan Doyle:

Manerinške kolajne

(Zadnja, po smrti objavljena povest avtorja Sherlocka Holmesa in »Izgubljenega sveta«.)

Saj sem jim vse natančno povedal, ko so me prišli, in ponovil vso povest pred sodniki, a mi ni nihče verjel. In vendar se nisem niti toliko zlagal, kolikor imam črnega pod nohtom, Bog mi je priča! Spominjam se sleherne besedice, ki jo je rekla lady Manering, in vam lahko ponovim vsako njeno kretnjo, kakor bi še zdaj stala pred menoj. A kaj pomaga, če mi niso verjeli! Neki londonski dnevnik je zapisal, da se je poskušal obtožene rešiti z neverjetno, popolnoma pravično zgodbo, ki je seveda bila zlagana od prve do zadnje besede. Drugi so zopet trdili, da sem naravnost zasmehoval sodnike. Resnica pa je ta, da sem sicer videl na lastne oči, kako je bil umorjen lord Manering, a z umorom vendar ničesar nisem imel opraviti. Jaz sem prav tako nedolžen, kakor vsi oni porotniki, ki so me obsodili kot morilca!

Vaš obisk je moje zadnje upanje, sir! Prišli ste v ječo, da bi poizvedovali, ali nimajo kaznjenci prijav in pritožb. Tu imate mojo prošnjo, sir. Prav lepo vas prosim: prečitajte jo. Samo to prosim in ničesar več: pazno jo prečitajte. Saj vam ne bo težko ugotoviti osebnih podatkov one proklete ženske, ki sem jo moral na svojo nesrečo srečati pred tremi leti. Če ne bi bila od kraja mogoča uradna preiskava, izročite, prosim, zadevo kateremukoli odvetniku ali zasebnemu detektivu — vi to bolje veste — da bi pripravil gradivo za obtožnico. Ne pozabite, prosim, da je imela zgolj ona korist od zločina, ker je iz nesrečne sužnje postala samostojna, bogata vdova. Premislite dobro te stvari, sir, in prepričan sem, da boste ugotovili resnico. Saj ne ugovarjam, sir. Ne mislim sploh na svojo zgodbo z vlomom. Kar se je zgodilo, se je zgodilo. Ne tajim, da sem postal vlomilec. Tri leta ječe za izvršeni vlom — tudi ni prevelika kazen. Priznam, da sem jo zaslužil. Toda, kar se tiče umora — sem popolnoma nedolžen, Bog mi je priča! Proglasili so me za morilca in me obsodili na dosmrtno ječo popolnoma po krivici. Ali ni to hudo? Z veseljem vam bom vse po vrsti povedal, če le imate toliko časa.

Onega poletja sem bival v Bristolu, kjer sem zaman iskal dela. Nekdo mi je povedal, da potrebujejo strojnika v Portsmouthu — jaz sem namreč strojnik po poklicu. Odšel sem torej peš preko vse južne Anglije v Portsmouth. Spotoma sem se preživljal z vsakovrstnimi drobnimi popravili — kmetom sem krpal vedra in pokvarjene ure. Storil sem vse, kar sem mogel, da bi pošteno zaslužil. Minilo je

samo leto dni od trenutka, ko sem zapustil ječo v Exeteru. Prišel sem vanjo prvič v življenju radi nepremišljene male tatvine, bil notri samo tri mesece, in bodite prepričani, da se na noben način nisem hotel povrniti v zapore. A kaj pomaga! Na svetu je že tako, da prav težko dobi službo oni, ki je bil poprej omadeževan. Taval sem torej kakih deset dni po cesti vedno naprej in naposled zašel v Salisburyski okraj. Imel sem v žepu samo nekoliko šilingov. Čevlji so se mi razlezli, hudo sem se naveličal revščine in postal prav slabe volje. V tem razpoloženju sem se ustavil v krčmi »Beli konj« in naročil prenočišče. Vsedel sem se, preden sem šel spat, v zakajeni gostilniški sobi pri vrčku piva, pa mi je prišel gostilničar delat družbo. Piše se Allan. Prav lahko ga boste poiskali in zaslišali. Potrdil vam bo vse, kar zdaj pripovedujem. Malokdaj sem srečal slično klepetuljo. Tekom pol ure mi je že povedal vse čenče o soseski v svojem okolišu. Vse to me je malo zanimalo, a nenadno mi je Allan — da bi ga vrnil — pričel popisovati zaklade v Manering-Hallu.

»To pa bo najbrž ona lepa hiša na hribu?« sem ga vprašal.

»Da, da, prav tista. Belo stebrovje ima in oddaleč je vidna na Blandfordski cesti.«

Zapazil sem bil to vilo že jutraj in takoj pomislil — a nisem imel, pri moji veri, nobenega takega namena — da bi bilo prav lahko priti noter, ker je tako na samem. Allanovo pripovedovanje me je zopet spomnilo na to okoliščino. Kaj vse mi je pripovedoval o zakladih, ki so bili nakopičeni v Manering-Hallu! Govoril mi je o zbirki redkih zlatnikov, tobačnicah in drugi slični šari, pa so bile najdrobnejše izmed teh starin vredne več sto funtov vsaka. Lord Manering je bil baže trhel starec, prava razvalina, a imel je mlado, lepo ženo. Poročila ga je v upanju, da bo postala bogata lady. A stari gospod jo je ulanil: niti povohati ji ni dal svojega denarja.

»Kaj pa je bila poprej, preden se je omožila?« sem vprašal.

»Nič,« je rekel gostilničar. »Lord jo je privedel iz Londona, in še to pravijo ljudje, da jo je naravnost v gledališču pobral: komedijantka je bila. Stephen, ki je zdaj oskrbnik v Manering-Hallu, mi je pripovedoval, da je ona spočetka s svojim smehom in petjem razveseljevala vso hišo. A stari lord je tako godrnjav, da je kmalu postala otožna. Venomer ji je godel, da je njen dobitnik, da ni vredna tolike časti. Ravnal je z njo prav osorno in ji kratkomalo prepovedal, da bi sprejemala

svoje znanke. Na ta način se je spremenila v redkobesedno, mirko bitje. Včasih jo srečajo ljudje blizu graščine: potika se popolnoma sama po zanemarnjenih stezicah v gozdu in se vsem izogiba, da ne bi ji bilo treba odpreti ust. Pravijo tudi, da je imela poprej rada družega, a vzela je lorda Maneringa, ker jo je toliko mikalo njegovo premoženje. Zdaj si pač očitno, da je za vselej zaigrala svojo srečo. Hudo se je zmotila: zdaj nima ne hubezni ne de-

narja. Kaj ji pomaga, da je žena bogataša, če ne sme nikoli niti najdrobnejšega novčiča zasukati po svoje!«

Kakor rečeno, so me prav malo zanimalo vse te podrobnosti. Če bi bil že hotel kaj zvedeti, bi bil to kraj, na katerem skriva lord Manering svoje zaklade. In kot da bi zaslužil gostilničar moje misli — sam vrage mi ga je nemara poslal na pot — mi je pričel pripovedovati, da se nahaja v graščini v prilličju muzejska dvorana, kjer leži v steklenih izložbah lepo urejena zbirka starinskih zlatih kolajin nepopisne vrednosti. Najmočnejši človek, mi je pravil, jih ne bi mogel dvigniti, če bi vse zložil v vrečo, toliko da jih je. Gostolel je o teh zakladih, dokler nisem postal prav neumen. Kmetje, ki so bili v gostilni, so se medtem vsi razšli. Ko je gostilničar videl, da sva ostala sama, je privil petrolejko, pa sva šla spat.

Pomislite zdaj, dragi gospod, kako huda je bila zame skušnjava! Zdel sem v temi sam v najcenejši podstrešni luknji, v žepu stiskal svoj zadnji šiling, imel nisem ne zaslužka ne upanja za bodočnost — in samo nekoliko sto metrov daleč je ležalo bogastvo. Treba mi je bilo samo stegniti roko, da bi ga pograbil! Pri moji veri, vse sem storil, da bi se zopet povrnil med poštene ljudi, a nihče me ni hotel zanositi, ker sem bil že enkrat v ječi. Če je bil kdo enkrat kaznovan, mu je potem prav težko ubirati novo pot. Zdaj pa še to naključje! Saj je bilo prav tako, kot da bi videl sestradan človek kos kruha: nikar ne mislite, da ga ne bi pobral! Nekoliko časa sem se še premagoval, a naposled sem videl, da ne gre drugače! Vsedel sem se v postelji

in si na tistem prisegel, da nočoj moram poskusiti postati bogat: potem bi vse življenje lahko ostal pošten. Neslišno sem se oblekel, pustil na mizi svoj zadnji šiling kot plačilo za prenočišče, pa zlezal skozi okno iz hiše na vrt. Zid okoli gostilne je bil prav nizek in z lahkoto sem ga preskočil. Stal sem zunaj v temi, in nikjer ni bilo videti žive duše. Kakih deset minut pozneje sem že stal pred Belo hišo. Vrata so bila seveda zaklenjena, a ko sem ogledal pročelje, sem takoj zapazil, da se nahaja v kotu skoraj pri tleh z bršljanom napol zastrto okno: nudilo mi je udoben vhod. Prikradel sem se pod okno. Zdaj je na dvorišču zalajal in zarčljajal z verigo pes. Potuhnil sem se na tleh, počakal, da se je vse pomirilo, dvignil roki, napel mišice in se dvignil na polico. Čudna reč, a na deželi so ljudje vedno prezaupljivi in jako površno zavarujejo svoje hiše. Tudi v tem primeru je bila hiša tako rekoč na stežaj odprta vsakemu popotniku, kljub temu, da je imela skrbno zaklenjena vrata. Takoj sem se prepričal, da sem našel pravo pot. Okno je bilo sicer od znotraj zaprto, a prav lahko sem dvignil zapah, ko sem zataknil noževo ostrino v špranjo med obe oknici. Otikal sem z nogo notranji rob police in neslišno skočil na tla.

»Dober večer, gospod!« se je nenadno razlegel popolnoma miren glas.

Bil sem na nemški fronti in sploh doživel tekom svojega viharnega življenja marsikak napet trenutek, a po pravici povem, da nikoli poprej nisem tako ostrmel. Dva koraka od okna je stala visoka, sloka žena s svečo v roki. Njen bledi, kakor iz marmorja izklesani obraz je bil obrobjen z razpuščenimi črnimi lasmi. Dolga, ohlapna bela obleka, menda ponočna noša, ji je segala do pete. S svojimi široko odprtimi črnimi očmi je bila videti kakor prikazen. Kolena so se mi šibila in moral sem se oprijeti zastora, da se ne bi zgrudil na tla. V prvem trenutku sem hotel takoj pobegniti in boljše bi bilo, če bi bil to storil, a noge so mi odpovedale. Neznankin glas me je naravnost priklenil na mesto.

»Nič se ne bojte,« je počasi dejala. »Zagledala sem vas bila z oči na moje spalnice že takrat, ko ste se skrivali pod plotom. Takoj sem odšla v pritličje in vam hotela celo odpreti okno, a niste mi dali časa.«

S temi besedami me je potegnila za rokav in odvedla v globino sobe.

»Le pustite te zvijače, gospa!« sem ji odgovoril z najsurovejšim glasom, ki sem ga bil v trenutku zmogel. »Nikar ne govorite toliko in bodite rajši previdni, ker imam to-le stvar pri roki!«

Pokazal sem ji svoj odprti nož. »Le vrnite svoj nož v žep,« je z istim mirnim glasom nadaljevala čudna ženska. »Želim vam samo dobro.«

JUGOČESKA

GIBKOST

DAGMAR SVILE

GARANTIRA VAM ZA
ELEGANTNO FASONO
VAŠE OBLEKE

»Kaj pomeni to, da mi želite samo dobro? Iz katerega vzroka? Zelo sem vam hvaležen, gospa, a ponovljaj: pustite rajši zvičati!«

»Zelim vam dobro, ker imam za to svoje vzroke.«

Gledal sem jo prav bedasto, ker še vedno nisem ničesar razumel.

»Ali imate vrečo?« me je osorno vprašala.

»Nimam.«

»Zaprte predvsem oknice, da ne bo nihče od zunaj zagledal luči. Nič se vam ni treba bati, nikar tako ne drhtite! Vsi naši služabniki spe. Takoj vam bom pokazala, kje so shranjene dragocenosti. Vsega itak ne boste mogli odnesti. Vzeti boste morali samo najboljše!«

Moje začudenje je stalno naraščalo. Kako je to mogoče, da mi hišna gospodinja vlomilec ponujala, naj si izbere le najboljše? A nenedoma me je prešinila nova misel, ki bi res vtegnila razsvetliti skrivnost. Spomnil sem se krčmarjevega pripovedovanja in razumel, da govori z menoj lady Manering sama. Nemara je tako sovražila svojega starega soproga, da bi se mu rada maščevala z najobčutnejšim udarcem. Če je bil strasten nabiralec, bi ga seveda zadela izguba dela njegove zbirke. Zame je bilo vse to postranska zadeva. Lahko sem bil vesel, da mi je nepričakovano naključje čudežno olajšalo moje početje. V kolikor mi je dovolila slaba luč edine sveče, sem se ozrl po dvorani. Po tleh so ležale preproge iz krzna. Ob stenah so stale številne steklene omare in notri so se lesketali dragulji. Vrh omar so bili razobešeni ščiti, sulice in drugo čudno orožje. Gospodinja je snela z žeblika neko usnjeno vrečo in mi jo pomolila z besedami: »To vam bo popolnoma zadostovalo. Pojdite!« Pokazala vam bo najdražje kolajne.

Se vedno se mi je dozdevalo, da sanjam in sem moral široko odpirati oči. Zena mi je neslišno kakor senca kazala pot, jaz pa sem ji sledil in vlekel dokaj veliko pa težko vrečo po tleh. Prišla sva v drugo sobo, kjer so ležale po velikih mizah iz ebenovine pod steklom neštene zlate kolajne. To je bila znamenita zbirka, sreča in pnos starega lorda Maneringa. Nekatere svetlinje so se mi zdele kakor soverojni velike, druge so bile še večje. Dve ali tri so imele celo velikost čajne skledice. Oči so mi začarele in sem z nožem takoj poskušal odtrgati ključavnico ene izmed steklenih izložb. A gospodinja me je takoj ustavila:

»Počakajte! Našli boste lahko neprimerno hvaležnejši opravke! Kaj vam je bolj všeč: stare kolajne ali pa moderni zlatniki?«

»Seveda je zame denar bolj pripraven! S starinami bi imel dosti opravka, preden bi se mi posrečilo, da bi jih prodal.«

»Tudi jaz sem tega mnenja. Pojdite torej po teh stopnicah navzgor v prvo nadstropje! Prišli boste naravnost v spalnico mojega moža. Pod posteljo ima nezaklenjeno skrinjico, ki je polna samih cekinov. Vzemite jo in odnesite zopet sem v prtiličje — to je jako preprosta naloga.«

Začuden sem pogledal neumljivo žensko: »Kaj pa bi bilo, če bi se vaš soprog zbudil, milady?«

»V tem primeru boste morali poskrbeti, da ne bi klical na pomoč!«

Zazdelo se mi je, da se je odprlo pod mojimi nogami brezno.

»Ne, gospa, tisto že ne,« sem odvrnil, »jaz nimam nobenega veselja do sličnih opravkov.«

»Kakor hočete,« je mrzlo odgovorila ženska. »Mislim, da ste sami strahopetneži. Seveda niste v stanu potegniti skrinjo z zlatom izpod postelje, če se vam zdi slaboten starec tako nevar. Mislim, da imate več duha. Menda bi bilo za vas najboljše, če bi si poiskali drug poklic!«

Prišlo se mi je dozevat, da me gospa nalašč draži in hoče vplivati na mojo vdomilsko častihlepnost. A sklenil sem, da se ne bom dal potegniti. Nisem maral nasesti skušnjavi.

»Nikoli nisem bil strahopeten,« sem rekel, »bil sem v vojni, a ne maram, da bi mi vest čitala umor.«

»Kdo pa vam pravi, da morate postati morilec? Ali ni mogoče človeku samo zamašiti ust, ne da bi ga umorili? Zlato leži pod posteljo. Ali se vam res ne splača ta mali trud, da bi si ga prilastili?«

Pogledal sem ji naravnost v oči in je morala takoj razumeti, da je šla v svojem zahrbtnem načrtu predaleč. Poskusila se je sicer takoj prijazno nasmejniti, a je bilo že prepozno. Ta pogled mi je zadostoval. Razumel sem, da me je hotela zgolj izrabiti za maščevanje nad svojim možem.

»Rekel sem vam, da ne grem v spalnico,« sem ji dejal surovo. »Čemu bi toliko tvegati? Saj imam tudi ti vse, kar potrebujem!«

Ženska me je zaničljivo pogledala:

»Že prav. Saj boste samo vi na izgubi. Vzemite torej samo kolajne! A ni treba, da se mučite s ključavnico. Pritisnite samo ta le gumb in se bo pokrov takoj dvignil. Dobro. Vzemite zdaj predvsem to veliko kolajno. To je njegova največja dragocenost.«

Vrgel sem v vrečo kolajno in potem še več drugih. Ženska je molče opazovala, kaj delam. Nenadno se je stresla in položila prst na usta.

»Tiho! Nehajte!«

Pazno je poslušala rahel šum, ki je prihajal od zgoraj. Zazdelo se mi je, da slišim na stopnicah majave korake. Gospa je urno zaloputnila stekleni pokrov.

»To je moj mož,« je zašepetala. »Nič se ne bojte, bom že vse uredila.«

Sunila me je v kot za zastor, visoko dvignila svečo in odšla zopet v prvo sobano.

»Ali ste vi, Robert?« je glasno vprašala.

Iz svojega skrivališča sem jo dobro videl: v razburjenem pričakovanju je stopila na prste. Počasni koraki so bili vedno bližji in kmalu je stopil h gospe kakor okostnjak suh starec z velikanskim, zakrivljenim nosom in zlatimi očali. Ostanke sivih kodrov so se mu

dvigali nad visokim čelom. Tudi on je držal v roki prižgano svečo.

»Kaj pa to zopet pomeni?« je vprašal z neprijetnim, hripavim glasom, »zakaj se potikate ponoči okrog? Zakaj niste šli spat?«

»Ne morem zaspati,« mu je odgovorila žena.

»Menda vas preveč peče vest in zato ne morete zaspati!«

»O, ne mislim, da bi sploh vtegnila kosmata vest povzročiti nespečnost. Saj imate tudi vi vedno jako trdno spanje!«

Starec se je tako razjezil, da je postal sličen hudemu, našopirjenemu ptiču.

»V vsem svojem življenju nisem nikoli počel stvari, ki bi se jih moral zdaj sramovati,« je zasikal. »Storil sem na stara leta samo eno napako, in je vam dobro znano, kaj mislim. To je moj nesrečni zakon! Se vedno se moram pokoriti za to neumnost.«

»Zdi se mi, da se morava oba pokoriti.«

»A to ni ena in ista kazen! Vi ste napredovali, jaz pa sem ponižan. Vi ste prišli v to hišo naravnost z odra vašega music-halla. O, da sem moral biti tak norec!«

»Če zdaj tako cenite svoj prostovoljni sklep, me odpustite iz hiše. Vrnite mi prostost!«

»Nikoli! Rajši trpim na samem in molče, nego da bi obesil svoje ime na veliki zvon in postal predmet zasmehovanja. Razen tega vas moram neprestano nadzirati, ker nimam nobenega drugega jamstva za vaše obnašanje. Vi bi se nazadnje še z mirno vestjo vrnili k onemu — gentlemanu.«

»Strahopetneži! Podlež!«

»Nikar se ne razburjajte, ker me ne boste prestrašili. Saj dobro vem, kaj želite! Dokler bom jaz živ, se to ne bo zgodilo. In če boste hoteli nazaj k Edwardu po moji smrti, uvažujte, prosim, da sem že ukrenil vse potrebno. Dobal bo samo beratičico za ženo. Nikar ne mislite, da boste z njim za moje denarce uživali življenje! To si zapomnite! Kaj pa je to: čemu so odprta okna in oknice?«

»Presoparno je bilo.«

»Kako ste neprevidezni! Mar ne stoji hiša ob cesti in ne gredo mimo najrazličnejši ljudje, potepuhi in ne vem kdo še! Ali vam ni znano, da so mi te zbirke najdražje na svetu? Čul sem iz spalnice, da ste hodili po sobi, kjer imam kolajne. Kaj ste tam iskali?«

Prvič v teku razgovora je postala gospa malo zmedena. »Prav nič,« je odgovorila, »gledala sem, kako se lesketa zlato pri sveči.«

Starec jo je nezaupno pogledal in odšel v drugo sobo, kjer sem bil jaz skrit med vrati. Zena mu je sledila. Občutil sem v tem trenutku, da me je obšla kurja polt. Spomnil sem se, da leži moj nož odprt na eni izmed miz in bo takoj viden. Zena je to zapazila, čim je vstopila v sobo. Ni izgubila prisotnosti duha. Dvignila je takoj svojo svečo lordu Maneringu pred oči, da ne bi mogel pogledati predse, in po mačje spretno pograbila nož, ki je izginil v gubah njene široke obleke.

Med tem je stari lord pazno ogledoval izložbe drugo za drugo. Zgodil se je čudež. Nikjer ni našel nič dvomljivega in ni prišel do oplenjene mize. Zagodnjaj si je samo nekaj pod nos in odšel zopet v prvo, veliko dvorano, kjer se je vsedel v naslanjač, tako da ga nisem več videl. Njegova žena je korakala po sobi, in njena velikanska črna senca je švigala po stenah in stropu. Starec je neprestano govoril. Neprestano sem poslušal njegov hudobni, hripavi glas. Razburjal se je slejkoprej zavoljo tistega neznanega mi Edwarda. Nisem bil deležen bogve kakšne vzgoje in prav slabo razumem gosposki jezik ter način zbadanja. A tudi jaz sem občutil, da je zadela vsaka lordova beseda njegovo ženo kakor bič. Nekaj mu je odgovorila, a nato jo je zopet pričel mučiti s svojim zasmehljivim, strupenim glasom. Naposled je zavladal molk, in nenadno sem začutil, kako je starec razburjeno zašepetal:

»Takoj se odstranite! Zakaj ste se postavili za moj stol? Kako se me upate dotakniti! Pustite me!«

Na to sem slišal značilen, mehak udarec. Vedel sem, kaj pomeni in sem vztrepetal. Starec je zavpil: »Moj Bog! Kri!«

Prišel je grebsti z nogami po tleh, kakor da bi hotel vstati iz naslanjača. Zopet se je razlegel isti mehki sunek in lord je zakričal: »Morilka!«

Potem je vse utihnilo. Skočil sem iz skrivališča in drhteč od groze planil v drugo sobo. Starec je napol ležal v naslanjaču, zdrknil je skoro na tla. Široka spalna obleka se mu je nagubala na hrbtu v zoparno, grbi slično kepo. Glava mu je obvisela na plečih, in sredi sivkastega obraza so zijala kakor pri mrtvi ribi, črna usta. Nisem videl krvi, a slišal sem, kako je v gostih, težkih kapljah kapljala na parket.

Ženska je stala zadaj za visokim naslanjalom. V spuščeni levici je še vedno stiskala svečo, in njen od spodaj razsvetljen obraz je bil mrliško blede. Oči so žarele kakor oglje. Kljub vsej grozi sem pomislil, da še nikoli nisem videl tolike lepote.

»Ali ste to vi storili?« sem bedasto zamrmral.

»Sem, kaj pa!« je mirno odgovorila žena. Njen ravnodušni glas se mi je zadel prav tako pošasten kakor mrlji sam.

»Kaj... kaj boste pa zdaj počeli? Saj vas bodo zaprli!«

»Nikar me ne pomilujte. Nič se ne bojim, ker mi ni toliko za življenje. Pomagajte mi samo, prosim, da ga bom zopet posadila v stol. Ne maram ga gledati v tej legi, ker je prepošastna.«

Tudi meni je prihajalo slabo od strahu in gnusa. A premagal sem svoje občutke in dvignil truplo. Nekaj toplega in gostega mi je kanilo na roko: bila je kapljica krvi.

»Zdaj boste lahko odnesli kolajne,« je razločno spregovorila žena. »Ali ni vseeno, kdo jih bo dobil: vi ali kdo drugi... Poberite, kar hočete, in pojdite!«

Frtaučku Gustl ma beseda

No ja, zdej sm pa enkrat dubu tak nus, da ga um en lep čas pounu. Pa čist po nedoužnem. Zadnč sm neki povedu od železnškeh kronskih penzjunistu, pa me je prec nahrulu en rudarsk kronsk penzjunist iz Trbovl, češ: a misleš, da nam pa pečen gulobi u naša teleja? Pr nas je še le zaj-

fa. Pr nas je taka žajfa, de sa u šternajsteh dnech kar trje ud lakate umrl. Tku m je pisu in m take bile brau, de m še dons pu ušeseh brenči.

Pa nism jest prou nč uržah. Jest sm holt mislu, da rudarskeh kronskih penzjunistu že zdauini veš ni, da sa že zdauini usi hin. Kdu pa more verjet, de lohka en člouk iz osmem, tridesetem al pa iz stu kronam ževi en ceu mesec!

Jest sm zmeram mislu, de ma maček še ta nar bi trden žeuļejne, ke sem enkat vidu enga mačka iz trega štuka dol na flajšter past, pa še z repam ni nč mignnu. Kar pubrau se je, pa naprej steku. Astn, en člouk kej taga ne zdrži. Pa sm enkrat za poskušna zaperu enga mačka duma u soba in mu kupu za stu kron — astn za ceu ta narviši mesečen rudarsk penzjon — sameh takeh reči, ke jh maček ubrajta ket košta. Ke sm gag čez pet dni šou pugledat, če se kej dober redi, je blu mačka sam še kust pa koža. Čez deset dne je pa že ležu u enmu kot stegnen in ni dau nubenga znamna žeuļejna več ud sebe.

Tku sm s mislu: če že en maček ne more iz stu kronam ceu mesec žiut, kuku u pa pol en rudarsk kronsk penzjunist živu iz stu kronam, še mn pa iz osmem al pa tridesetm. In zatu sm dau te

penzjuniste ad akta, ke pu toč zgunit ni moja navada, nazaj u žeuļejne jh pa tud moj pisajne na more spraut. Tu b mogli pumislit tist gespudi, ke sa jm tak penzjon udmerl in ke znaja clu zrajtat, kulk klumetru je iz Jugoslavije du lune. Te gespudi b lohka tud zrajtat, kulk ma en mesec dni, kulk kron pride na en dan in pa kulk kruha se dubi za tiste kronce, pa b prec sprevidl, de sa ja pr kronskih penzjunisteh iz soja rajtenga strašn polumil.

Astn, tu je biu uržah, de ud rudarskeh kronskih penzjunistu nism nč naprej prnesu. Zatu nej m nekar na zamerja. Sej prouzaprou za železnške kronske penzjuniste tud nism vedu, če sa še pr žeuļejn, pa sm glih slučajn zadnč vidu gogr u Tibulskem drevored, čm rečt, na Tibulsk gmajn, enga mužakarja, ke se je pred mana majau in uputeku, kokr da b se ga preveč nalezu. Tega mužakarja sm pu ram putaplou, ke sm du nega pršou in sm ga prašu, če u treba kašne prprege, ke grge tku težku.

»Dobr b blu, ja,« je reku in me tku žalastn pugledu, de m je šou kar mraz pu kusteh. »Na vem, če um mogu sam prlezt du konc tela gmajne. Klupi pa tud ni nubene, de b se mau uddehnou.«

»A mate naduha?« sm ga prašu in ga pud pajzdha prjev, de se ni prekucnu pu tleh.

»Naduhe glih nimam, ampak lakuta m je u noga stupila, de me kumi še neseja. Učeri sm sneđu pu žemle, za dons ja šnaram pa še pu. Pol sm pa za mesec fertok, ke dubim šele ta peruga spet penzjon.«

»Aha, kronsk penzjunist, ke ne? Kulk pa dubete prouzaprou penzjona na mesec?«

»Glih za petnajst žemel, tku de pride za usak dan pu žemle, čm ma mesec trideset dni. Kedr jh ma pa enatrideset, mam pa en dan post.«

»Kulk dubete pa reprezentančne duklade?« sm ga še prašu, pa me je sam debel pugledu, odgovuru m pa ni prou nč. Ta narbl gvišn ni vedu, kau je tu za ena reč, reprezentančna duklada.

F. O.

»Pustite to bedasto govoričenje!« se je zadrl redar in me stresel kakor vrečo slame. »Mar imamo pustni torek? To je uradno vprašanje in zahtevam, da mi resno odgovorjate!«

Služničad je pričela mrmrati, ker jo je ogorčila moja izjava. Neki lakaj me je sunil s pestjo v obraz in dodal: »Tu imaš, sodrga, za to, da se upaš nesposljlivo govoriti o mlady...« Ti ljudje niso marali niti slišati, da bi vtegnila njih gospa biti morilka. Lasje so se mi naježili in čutil sem, kako mi stiska zanjka vrat. Vendar sem še enkrat poskusil rešiti si življenje:

»Pri moji veri, da ga je umorila!« sem zaihtel. »Dvakrat ga je sunila z mojim nožem, in mi potem rekla, naj opustošim zbirke...«

Isti lakaj je zopet dvignil pest, da bi me udaril, a ženska ga je z zapovedovalno kretnjo ustavila:

»Nismo na divjem zapadu, da bi linčali zločince!« je velela. »Ta človek je zdaj izroččen sodni oblasti.«

Redar se je napihnil in smatral za potrebno odpreti usta. »Milady ima prav,« je pomembno izjavil. »Postava prepoveduje samovoljnost. Bodite prepričani, da bo morilec prejel zakonito kazen. Ali ste bili, milady, osebno navzoči pri umoru?«

»Seveda sem vse videla in sem očitna priča. Začela sva ropot v prtiličju in pohitela po stopnicah navzdol. Moj ubogi soprog je korakal spredaj. Zagledala sva tega človeka: odpral je zbirke in basal kolajne v vrečo. Ko je naju zagledal, je planil k oknu in poskušal pobegniti. Moj soprog ga je prijel in v borbi skupil dva sunka z nožem. Menda še vedno štrli nož iz rane. Poglejte, saj ima morilec krvave roke...«

»Poglejte rajši njene lastne roke,« sem rotil.

»Milady je lordu držala glavo, lopovi!« je odgovoril oskrbnik. »Kako se upate ponavljati ta gnusna podtikanja! Raztrgali vas bomo v kose, če ne boste molčali!«

V tem trenutku je vstopil še drug mož in redarju izročil usnjeno vrečo, ki jo je našel pod grmom. Stražnik jo je odprl, pogledal vanjo in zaklical:

»Tu imamo tudi vrečo, ki jo je omenila milady... Kolajne so notri. Ti dokazi mi zadostujejo. Tega človeka aretiram. Prenočil bo pri nas v zaporu in ob svitu ga bomo odpeljali v ječo.«

»Reveč,« je rekla morilka. »Odpušcam mu krivico, ki mi jo je storil. Ne bi hotela še otežkočiti njegovega stanja. Kdo ve, kaj ga je zavedlo med zločince. Jaz ga ne bom sodila.«

Ne vem sir, ali mi boste verjeli, a bil sem tako osupljen, da ji nisem ničesar odgovoril. Niti besedice nisem znil. Ta ženska me je naravnost presenetila s svojo nesramnostjo. Stal sem pred njo kakor mleczozobec, kakor polit cucek! Nisem se branil, ko so me uklenili in odpeljali. Prenočil sem na policiji, potem prišel v ječo in pred porotnike...

Povedal sem vam sir, vso resnico. Morebiti mi tudi vi ne boste verjeli, kakor niso verjeli redarji in porotniki. A vsi ste moje zadnje upanje, sir! Odredite, prosim, naknadno preiskavo, ugotovite, kako in kje zdaj živi ta ženska, poizvedite, ali v resnici živi kje oni Edward... Pomagajte nedolžnemu do njegove pravice! Nikdar nisem bil morilec! Če tudi vi ne boste ničesar zame storili, sir, vam prisegam, da ne bodo pomagali nobeni pazniki. Ujel bom pripraven trenutek in se obesil magari na rešetki, ki zapira okno moje celice...

Popravljanje ur in gramofonov

so izvršuje točno po nizi cen in garanciji. Gramofoni in različne gramofonske plošče so vedno v zalogi pri

Akerman & Kindl

urarin in zlatarja

Ptuj

Zdr. Oc.:

Pomlad prihaja

Po polju šel sem davi,
ko vetrček blag je vel —
sel, ki molče nam javi:
»Sneg kmalu bo skopnel...«

Zavriskal sem čez polje,
zavriskal ves vesel:
»Oj, zdaj sem dobre volje,
oj, zdaj bom pesmi pel!«

Odšla od nas bo zima,
odšel bo sivi mrz;
naj jezno starka kima —
nam smeje se obraz.

(Ivan Albrecht:

Dela ni

Drugod v gosteh je morda že pomlad,
a k nam je prišel lačni delopust.
Sam sebi trga grizljaje od ust,
da oče deci bi utešil glad.

Naskrivaj mati in brez solz ihti,
a vpricho nas dobrotno se smehlja.
Ta smeh! Mi gledamo ji v dno srca:
Da reši nas, bi dala svojo kril!

In dan za dnem v prošlost odbeži.
Zarana zjutraj se na pot poda
in noč šele očeta spet nam da
s trpečim, grenkim krikom: Dela ni!

Najmlajši naš pomladi še nikdar
doslej v življenju kratkem gledal ni,
a davi že zatisnil je oči.
Zdaj delata zanj dva: mizar, grobar.

Vse peče nas v očeh, boli, skeli.
Nič več se mati ljubko ne smehlja,
a oče zgolj še dve besedi zna: Dela ni!

J. V.:

Šmonov drejče

Drejče, Šmonov Drejče, ej, ta vam je bil
rseh muh poln! Če je bilo treba kako ptiče
gnezdece razdreti in mladiče po tleh malo po-
hoditi, ali v sosedovega Belina, ki je bil prive-
zan ob svoji pasici, kamenje metati ali beraču,
staremu Petruku, ponagajati, o za to je bil
presneto hitro pripravljen. Kot podrepna mu-
ha. In oči je imel prav na koncu prstov. Se-
veda, včasih jo je tudi skupil, že precej redke
lase in dolga ušesa je imel, a vse skupaj ni
dosti zaleglo.

Pa se je priklatil nekoč na Mlinarjev jez.
»Hm,« je mislil in tuhtal. »Kaj pa, če bi
še mlinarju eno zagodel. Da bi mu vrgel
po glavni strugi? Hm, grapa bo na mah suha.
Potem bom pa šel gledat, kako se bodo ko-
lesa začela ustavljati, ha, ha, in mlinar bo klel
in robantil, ej!«

Nič ni dosti pomišljal, par desk je dvignil,
jih vrgel na travnik in voda je udarila močno
in zašumela po glavni strugi. Penila se je v
jezu, iz globočine so se dvigali beli mehurčki
in hiteli naprej, naprej...

In Šmonov Drejče je ponosno stal na de-
ski, ki vodi čez globočino, vesel je bil svojega
junaškega dejanja. Široko se je smejal, a glo-
boka voda se je penila in grozila, grozila...

Zdaj pa k mlinu! Kar po grapi. Brodil je,
kjer je ostalo še kaj vode v kotanjah in stikal
za ribicami. »Ej, to se bo nosil, mlinar, beli
mlinar, jaz se mu bom pa smejal, ha, ha, ši-
roko smejal! Pa če mene prime?... Ne bo si
mislil, je preneumen. In če... no, nazadnje...
urnejši sem še vedno kot on, čeprav je on dolg
kot brzojavni drog tamle na cesti...«

A kot bi bil iz tal zrastle, zagleda pred
seboj — mlinarja.

»Aha, navihane navihani, si bil ti? Sva
že skupaj!«

A Drejče ni strahopetec. Hitro zazija, mu
pokaže svoj dolgi jezik in se urno zasuje.

Drejče teče, teče čez travnik, kot bi gorelo
za njim. O, da, saj gori... Mlinar za njim.
Proti jezui!

Mlinar kriči, kriči nad njim, a on ne sliši,
on teče, teče. Še nekaj korakov čez jez in zo-
pet mu bo osle pokazal!

Ali deska je mokra, opolzka, pod njo se
peni, peni voda...

Štrbuni!

Drejče je zginil v šumečih penah.

Bije, brca, tolče, maha in kriči, a ob vsa-
kem kriku mu bušne voda v usta.

Zdaj bi rad zajokal, a ne ve več, kaj se
z njim godi. Drejče, Šmonov Drejče tone...

Tedaj ga zgrabi močna roka.

Mlinar. Krepko ga dvigne kot ribo iz vo-
de in ga drži v zraku nad šumečimi valovi.

»Sva zdaj skupaj, a? O, pa ne misli, da si
že na varnem! Takoj te zalučim nazaj, in ri-
bam želim dober tek...«

Drejče, Drejče... Stemnilo se mu je pred
očmi, lovil je sapo in grabil s rokami po
praznem zraku.

»Ni—ni—koli ve—več...«

Mlinar ga je zavil in vrgel na travo
kot mrtvo ribo...

Drejče ni vedel, kako se je pravzaprav vse
to zgodilo, pobral se je, vse ga je bolelo in
se je vlekel proti domu. Moral je, čeprav ne-
rad, domov, saj je moker, moker kot miš.

In doma — se razume — so ga Šmonov
oče prav pošteno — posušili. In tudi — zadnjič.

Popotnik

(Prosto po Mistral-u.)

Nekega viharnega dne je prišel v vas
popotnik. Vetr je pihal, deževalo je in dre-
vesa so se radi silnega vetra pripogibala. Po-
potnik je bil premočen in umazan od blata.
Mrz mu je bilo in bil je lačen...

Trkal je na hišna vrata in prosil za pre-
nočišče in košček kruha. Bil je od mraza in
lakote že ves oslavljen. Toda nihče ni hotel
sprejeti utrujenega popotnika pod svojo streho
— tako so bili trdosrčni.

Sele ko je prišel na konec vasi do borne
koče, so se ga usmili in ga radi sprejeli. Go-
spodinja mu je dala zadnji košček kruha in
vina ter prenočišče. Drugo jutro se je popot-
nik zahvaljeval dobri družini in se žalostil nad
trdosrčnostjo ostalih vaščanov. Tudi jim je ob-
ljubil, da jih bo v kratkem obiskal.

Že naslednje jutro se je po vasi začelo
konjsko peketanje in drdranje vozov. Bilo je
veliko število konjenikov. Ljudje so radoved-
no zrlj kaj to pomeni. In vsa ta vrsta se je
ustavila pred hišo dobrega vaščana. Z voza
pa je stopil mož. Bil je kralj sam, dobre volje
in se je smehljaj. Rekel je prebivalcem male
kočice: »Moji dobri ljudje, jaz sem ubogi vče-
rajšnji popotnik. Na lovu sem se izgubil in
vi ste me z dobroto sprejeli... Sedaj pa vam
moram povrniti kar ste storili zame in zato
vam bom kupil malo pristavo na koncu vasi.«

Dobri ljudje so bili na moč presenečeni.
Ostali vaščani pa so bili radi trdega srca prej-
šnjega večera osramočeni in so se vrnili v
svoje domove žalostni in nesrečni.

Za bistre glave

Opica in krokodil

Srečno opica,
hej, se je rešila:
slona hrabremu
je na rep skočila...

Ali sem vas to pot, hoho, ali sem vas?!
Ste mislili, kajne, da bo konec tem zgodbam
vedno tako enostaven in lahek, da ga bo kar
koj vsak iztuhtati znal. Zdaj pa imate, šlek,
šlek... Sem prepričan, da niti eden od vseh
bistroumnih ugankarjev ni pričakoval tako ču-
dovitega zaključka opičje storije. A ker sem
pravičen mož, odkritosrčno priznam, da je tudi
skorajda izključeno, da bi mogel kdo na vsem
svetu iztuhtati baš to nenavadno rešitev, zato
bo razpisana nagrada vključ temu prisojena
enemu od vas — in sicer:

Radici Medič,

učenki III. razr. v Lichtenth. zavodu v Ljub-
ljani. Dobi vezano knjigo: Prigode malega
Nonnija.

Nekaj drugih zabavnih rešitev

Marija Sedej, učenka p. š. pri Sv.
Križu pri Trziču:

Hopla, hopla, hop — opica priromala v
krokodilov je želodec. Zdaj ne bo dražila s
slamico ga več!

Majda Torkar, učenka IV. razr. v
Kranju:

Razlika med opico in krokodilom je ta,
da opica pleza, krokodil pa ne zna — zato
je opica krokodilu ušla...

Rado Ferjan, učenec II. razreda v
Prevaljah:

Opica skočila — hop! — je
hitro na drevo,
krokodilu pokazala
jezik za slovo...

Mera Banič, dijakinja, Novo mesto:
Na palmi opica poredno se reži,
a krokodil pod njo debelo se solzi...

Zinka Černe, učenka I. razreda v
Lichtenth. zavodu, Ljubljana:

Opica je tekla,
krokodil ni znal;
daleč, daleč je zato
zaostal
in srdito godrnjal...

Majdica Marčič, učenka (?) razr.
v Lichtenth. zavodu, Ljubljana:

Skočila opica med veje
je palmove
in stričku krokodilčku
kazala figice...

Verica Juvan, učenka III. razr. v
Lichtenth. zavodu, Ljubljana:

Je opica pritekla
že vsa upehana
do Nilove vodice
in vanjo smuknila.

Pa plavati ni znala
uboga opica,
rešiti ni se mogla
krokodila groznega.

»Ham, ham!« je zarobantil —
in bilo je po njej.
»Ne boš me več dražila,
porednica, poslej!«

Radica Medič, učenka III. razr. v
Lichtenth. zavodu:

Tako ves dan divjala
sta, hopla, hopla, hop,
nazadnje pa spustila
se opica je v jok:

»Preljubi, dragi striček,
prelepi krokodilček,
zares se meni čuden zdiš,
da se tako strašno jeziš.
Saj nisem te dražila,
verjemi mi, da ne,
le muh sem te branila,
ki so dražile te.«

Tako je govorila
mu zvita opica —
in njega je minila
vsa silna jezica...

Vinko Drolc, učenec V. razreda na
Vranskem:

Opica čez drn in strn,
krokodil za njo drvi.
Ko jo ujel bo, joj, joj, joj,
strl bo reva vse kosti...

Alfonza Zbožar, učenka IV. razr.
v Kranjski gori:

Na palmo opica skočila
in smrti se tako rešila.
Se danes tam sedi, sedi,
se krokodilu v pest smeji...

Vladojka Rodič, učenka IV. razr.
pri č. s. Uršulinkah v Ljubljani:

Opica na palmo spleza, — čaka v strahu:
»Kaj bo iz tega?« — Krokodil pa slep od jeze
— zaleti se bums! v drevo — in razbije si
glavo...

Ciril Milač, učenec III. razreda v
Prevaljah:

Ko je opica čez nekaj časa pogledala na-
zaj, je videla, da ni krokodila nikjer več. Kajti
krokodil ne more teči tako hitro kot opica
in tudi ne gre rad od vode proč.

Marjan Smole, učenec II. razr. v
Žužemberku:

Krokodil za opico drvi, a opici nič žalega
ne stori, nego se še veselo smeji: »Hi, hi...«
Konec zgodbe je ta: krokodil opico rad ima.
Milica Dvoršak, učenka II. razreda v
Oplotnici:

Opica se mu je z drevesa poredno smejala:
»Le pojdi nazaj in zaspanček sladko —
še opica — buc, buc — dražila te bo!«

Marica Iskra, učenka III. razr. v
Lescach:

Krokodil je opici na begu odščipnil rep.
Opica je splezala na drevo in tam mlo jo-
kala za svojim lepim repkom...

Rajka Rodič, učenka I. m. r. pri č.
s. Uršulinkah v Ljubljani:

Krokodil je butnil ob drevo
in izpahnil si nogó.

V bolečini grozni zazija,
a kot strela z jasnega neba
pade mu v odprto žrelo
oreh kokosov...

Kdor bi rad kaj več izvedel,
k reki Nilu brž naj gre —
tam je krokodil doma.
Morda še sedaj zija...

Marko Škerl, učenec III. razreda v
Mariboru:

Krokodil je opico hotel požreti, pa se mu
je v grlu zateknila. Krokodil se je zadavil,
opica pa je zdrava in živa iz njegovega žrela
skočila...

Stričkov kotiček

132.

Dragi Kotičkov striček!

Ti ne veš, striček, kako jaz rada čitam
»Slovenca«, posebno pa otroško stran. Po
»Slovenca« hodim na pošto vedno sama, to
pa zato, da ga prva pogledam.

Najljubši učni predmet mi je risanje. Zato
Te lepo prosim, da nam, mladim koticarjem,
ustrežeš včasih tudi s kakšno risarsko nalogo.

Zelo mi je ugajala pravljica »Kralj Živžav«.
Prosim Te, napiši nam še kakšno tako.

Čez dober mesec bo že Velika noč. Za
takrat Te povabim na piruho. A Požgančko-
vega očeta ni treba vzeti s seboj, da Ti ne
bodo vse snedli. Nikar jim ne povej, da jih ne
maram!

Iskrene pozdrave od

Marice Jakelj.

učenke pon. šole v Kranjski gori.

Odgovor:

Draga Marica!

Sem na moč vesel in se mi od sile dobro
zdi, da Ti »Slovenčeva« otroška stran tako
ugaja. Potrudil se bom na vse kriplje, da Ti
bo ugajala še bolj.

Risarsko nalogo bi rada? Če bo koticarj
mogoče, Ti bom ustregel. Za velikonočno po-
vabilo se Ti pa prav lepo zahvaljujem. Če
bom volje židane in če bodo takrat namesto
vlakov že aeroplani prevažali potnike na Go-
renjsko, bo mlepega dne morda res prifrčal
tja gori. Požgančevemu očetu o tem ne bom
znil niti besedice — to se razume. Kajti bi
jim bilo sicer tako neizrečno hudo, da bi v

morju grenkih solz najbrž kar utonili, ali pa
bi jim od ljute žalosti celo srce počilo...
Torej na svidenje — če Bog dal!

Kotičkov striček.

133.

Dragi Kotičkov striček!

Zopet sem zaman iskal svoje pismo v ko-
tičku. Vsaj na to pismo mi odpiši, potem Ti
ne bom več sitnosti delal. Veš, sem že pre-
misljeval, če ne bi bilo najboljšje, da bi vsi
skupaj prosili gospoda glavnega urednika, naj
nam dovoli dve strani v »Slovenca« kot po-
sebno prilogo. Moja mama pravi, da ni vse
za otroke, kar je v časopisih natiskanega. Če
bi nas gospod glavni urednik uslišal in nam
prisodil dve strani — hoj, potem bi Ti tudi
več pisem lahko objavil. Tako pa seveda ne
moreš, ko Te tako zakladamo s pismi.

Zadnjič si neki deklici zastavil tole čudno
uganko: »Kovač je in ni kovač — in je ven-
darle kovač. Kdo je ta čudni postopač?« Tuhtal
sem in tuhtal in tudi mama mi je pomagala.
Nazadnje sva iztuhtala, da mora biti to ura,
ki nam kuje zlati čas, ali pa 10dinarski ban-
kovec, ki mu tudi pravimo kovač — pa ven-
darle ni pravi kovač. Ali je prav tako?

Tisoč pozdravov ti pošilja

Radoslav Trampuž,
učenec III. razreda v Mariboru.

Odgovor:

Dragi Radko!

Tvoja mama, ki pravi, da ni vse za otro-
ke, kar je v časopisih objavljenega in da bi
moral imeti otroci posebno prilogo, ima čisto
prav. To trdim tudi jaz in sem že nekajkrat
z enako prošnjo trkal na vrata... Če bi imel
na razpolago dve strani, bi se dala napraviti
iz njih res na moč imenitna priloga, ki bi
se koncem leta lahko povezala v lepo knjigo.
Veš, takšno razširjenje otroške strani pa je
združeno z velikimi stroški in težavami — so
mi odgovorili —, zato se morate za enkrat kar
zadovoljiti s tem, kar imate. Če pa ste že res
sklenili, da se obrnete na gospoda glavnega
urednika z omenjeno prošnjo — se pa dajte!
Jaz Vam ne morem braniti. Ni izključeno, da
se bo gospod glavni urednik dal pregovoriti
in bo iz ljubezni do vas, vrlih slovenskih po-
bičev in punčk, navsezadnje res izposloval,
kar želite — v njegovo in moje in vaše veselje.
Kovač, ki ni kovač in je vendarle kovač
pa ni ne ura ne bankovec »kovač«, kakor ti
misliš. To je neki postopač, ki se piše Kovač.
Lepo pozdravljen!

Kotičkov striček.

Halo, otroci!

Ne pozabite:

V kraljestvu zdravja in židane volje

se imenuje igrica

s petjem, deklamacijami, godbo in ringaraja-
njem, ki jo je spisal Kotičkov striček in ki
jo bodo

v soboto 7. marca ob 8 zvečer

pobiti in punčke počitniške kolonije na Homcu
igrali

v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani

Prosimo očka in mamo, da vas povedeta tja!
Zabavali se boste imenitno!

134.

Dragi striček!

Danes Ti pišem drugič. Če tudi to pot ne
objaviš mojega pisma, Ti ne pišem nikdar več.
Druge, ki so že bili v Tvojem koticu, takoj
objaviš. Mi moramo pa čakati, kdaj bo na-
počil odresilni trenutek, ko bo drugih pisemc
zmankalo. To se pa najbrž ne bo nikoli zgo-
dilo. Vedno objavljati pisma od njih in istih
— veš, striček, to ni prav. Enkrat enega, dru-
gič drugega. Pa brez zamere!

Te pozdravlja

Tončka Zajc,

učenka VI. razr. pri Dev. M. v Ljubljani.

Odgovor:

Draga Tončka!

Bridko, prebriddo rano si zadala s svojimi
strašnimi očitki mojemu ubogemu srcu. Na,
sem si žalostno dejal, na — to imaš v za-
hvalo za vso ljubezen in ves trud!... Rom-
pompom, Tončka tončkasta, ali misliš, da
znam coprati, kali? Tisoč pisem naenkrat ne
morem objaviti, pa če se devetstoindevetinde-
vetdesetkrat na glavo postavite vsi tisti, ki
na vrsto ne pridete! Nekoč boste že prišli —
nekoč. Potrpajte še malo in — pika.

Da vedno pisma od njih in istih koticar-
jev objavljam, nikoli in nikjer ni res. Te
slovesno in vpricho vsega sveta pozivam, da
mi to dokažeš. Če mi dokažeš — dobiš kar
koj zvrhan koš zlate ništre od mene, če mi
ne dokažeš, pa se nemudoma stoinpetdeset-
krat potrkaj na prsi in skesano vzdihni: »Živijo
Kotičkov striček!«
Pozdravljena!

Kotičkov striček.

Domače ognjišče

Zdravniška posvetovalnica

(v zadevah splošne in socialne medicine ter higijene)

I. V. na R. Mehurčki in močno srbeč spuščaj na rokah bo menda v vročni zvezi z Vašim po-
klicnim delom. Obrnite se še v tretje k istemu špe-
cialistu, ki bo najlažje dognal, kaj Vam škodi.

F. Z. v R. Razoglavost vajenemu oz. vtrjene-
mu človeku ne škodi. Trganja v ušesih imajo ljudje
pokrito glavo še več. Vi pa ostanite tak, le levo
uho si dajte o priliki pregledati po kakšnem zdrav-
niku.

J. K. v T. Modre lise na licih imate še od
prezebanja v vojni dobi, kadar ste na mrzlem zra-
ku, v kurjenih prostorih pa Vam je obraz kar za-
ripel. Težko je tako razširjeno žilje v koži spraviti
v pravno stanje in ravnotežje. Kaj pa, ko bi se
posvetovali s svojim zdravnikom, da Vam usmeri
navl krvi kam drugam? Morda imate sploh preveč
krvi v sebi?

D. D. v D. O premočnem zardevanju je bilo
pisano na tem mestu koncem lanskega leta. Ako
imate zvečer more mrzle, segrejte si jih s hojo ali
pa s toplo kopeljo, ki jo zaključite z mrzlim poli-
vom in krepkim drgnjenjem, nikar pa se ne mehku-
žite z vročo opeko! Svetujem Vam več gibnaja na
prostem.

F. N. v Lj. Pet let v zakonu brez otrok? Vaš
način zdravljenja zastarele bolezni s pomočjo re-
klamnih pripomočkov iz tujine — je otročje-neraz-
soden. Pomagati Vam more samo zdravnik, ki Vas
temeljito preišče in več časa opazuje. Zdravilni
pripomočki so ozper to bolezen povsod enaki in
lahko dosegljivi, zato je izročite v oskrbo ka-
kemu domačemu zdravniku, izbira med starejšimi
in mlajšimi je precejšnja. Vsekakor ste Vi sam po-
treben korenitega zdravljenja, morda tudi gospa.

M. Z. v L. Tvorom podobni kolobarji se Vam
delajo po nogah (menda golnih) že od lanskega
poletja, domači zdravnik Vam ni mogel pregledati
bolezni. Pojdite za nekaj tednov na kožni oddelek
v bolnišnico, kjer so na razpolago uspešnejša
sredstva.

J. K. v G. S srčno boleznijo, ki je bržkone
živčnega značaja, se borite že 30 (!) let. Ne vem,
komu naj se volj čudim, Vaši boleznini ali Vam,
zakaj toliko bolezni ni bojevali ni najti iz-
lepa! Svetujem Vam, da sklenete z boleznijo mir
ali vsaj več mesečno premirje; če bi ona ne hotela
odjenjati v svoji trmi, odjenjajte Vi in jo pustite,
naj počne karkoli z Vami. Menim namreč, da brž
popusti s svojim nagajanjem, ako ne najde odpora.
Kot prileten mož se ne dajte begati po reklamah
in živite kar se da preprosto in po pameti. Zdaj
v hladnih mesecih uživajte po en strok česna na
dan v kakršnikoli obliki, po leti pa pijte pa 1/2 l
kislega mleka na dan.

N. B. v Sv. P. Bolezen v žolčniku (žolčnem
mehurju) je kaj pogostna in zelo trdovratna, rada
se ponavlja. Ali imate vnetje, ki se povrača, ali
imate samo kamenje, ki se Vam večkrat zatika,
tega ne morem presoditi na daljavo. Ako imate
dovolj sredstev na razpolago, da se varujete večjih
naporov in držite po zdravniku določene prehrane
ter se zdravite z zdravili, vodami, čaji, obkladki
in v zdraviliščih, se da tekom časa (mesecev in let)
bolezen odpraviti brez operacije, če pa vsega tega
ne zmorete in Vam postaja bolezen predolgačasna,
dajte se operirati, uspehi so v obče prav dobri!

F. S. v Sv. L. Beli tok, modre oteklane na ko-
lenih, bolečine v želodcu pri Vaši krepko razviti
hčeri, ki noče k zdravniku, naj jaz glede postanka
pojasnim in z receptom vse to odpravim. Preveč
zahtevate od mene! Brez zdravniškega pregleda
pač ne pojde, beli tok je časih prav nedolžna in
nevarna, časih pa prav resna in usodna zadeva,
zato je treba ugotovitve po zdravniku. Vaših 10 D
(za prve stroške) sem podaril sestradanemu dru-
žinskemu očetu brez zasluzka.

»Sava«. Bolečine v komolcu so različnega iz-
vora, samo zdravnik, ki Vam ud pregleda, more
spoznati pravi vzrok in določiti primerno zdrav-
ljenje. — »Poapnenja žil« se bojite? Kako naj Vam
preženem ta strah? Ako se Vam žile zares že
otrujejo — meni je več let — čemu se bojite stvari,
ki jo že imate? Ako so Vam žile še pravšne, zakaj
se vznemirjate zavoljo njih? Vedite namreč, da se
da živeti tudi delati z otrdelimi in »povapnelimi«
žilami leta in desetletja, slavnj Pasteur nam je
sijajni zgled.

Isti. Kosmatos po udih in životu Vam je
nadležna? V kopalni dobi se dajte dvakrat ali
trikrat na teden obriti po vseh tistih delih telesa,
ki naj bodo za 30 let mlajši vsaj na videz!

M. R. na V. Zdravilo zoper mravno propalost?
Na Vašem mestu bi ugibal, kje tiči vzrok taki
propalosti in sicer bi začel s premišljevanjem, če
ni morda povod ali vzrok prav v meni in kot
zdravilo vporabljal že davnja preskušeno sredstvo,
da se muhe rade love na med in ne — na kis!

E. ? v Lj. Hude bolečine imate v križu že
nekaj let, zadnje leto so se stopnjevale tako, da se
še obrniti ne morete v postelji. Na tem mestu sem
že razlagal, da so bolečine v križu zelo različnega
izvora, morda jih povzročajo izpremembe v kosteh
ali sklepah ali mišicah ali živcih, morda v drobju
trebuha ali spodnjega života. Treba Vam torej
zdravniškega pregleda in zdravljenja po njegovih
navodilih.

A. G. v M. Revmatizem Vas muči že 13 let,
v križu bedrih in drugod. Doma ste se zdravili z
domačimi sredstvi, bili ste mnogo okoli zdravnikov,
3 leta po več časa v bolnici, kar 8 krat v raznih
toplicah. Vprašujete me, ali Vam priporočam vi-
šinsko sonce ali morske kopelji. Za zdaj Vam ne
svetujem nič, zakaj dobil sem vtis, da Vi »oj
reumatizem« gojite. Jaz bi pristil to na Vašem
mestu to bolezen vsaj eno leto čisto v miru, ne
storil bi prav nič zoper njo, naj počne z menoj,
kar hoče. Ako pa tega ne zmorete, pojdite v tiste
toplice, ki so Vam vsakokrat izprva bolezen izprva
bolezen poslabšale, vtrajajte v njih, zakaj začetno
poslabšanje daje po izkušnjah vedno neko jam-
stvo za traje vspehe. Ne pišite mi nič vsaj devet
mesecev.

F. Z. v Lj. Vaši otročki so bledi, in brez
pravega teka. Vsekakor bi trebalo ugotoviti po

zdravniku, če ni morda kakšna bolezen ali bolen-
nost ali drugačna škodljivost vzrok očitnemu ne-
uspevanju otrok. Če se da vse to izključiti, potem
Vam svetujem, da brez sentimentalnih ozirov uve-
dete in vstrajno vzdržujete glede otrok tale pre-
hranjevalni red: Otrok naj dobi v zimskem času
štiri, v poletnem pet jedilnih obrokov, vse v točno
določenem času. Vmes ne sme uživati otrok nič,
prav nič. Od jedi do jedi naj bo odmor 3 ur. Hrana
za otroke v tisti dobi naj bo mlečna in rastlinska,
meso in jajca so odveč. Kruh, sadje, sladčice ali
sladkarije, to že morajo biti, naj dobi po drugi
hrani. Važno se mi zdi, da dobi otrok vsak dan

vsaj katero zelenjavo v kuhani obliki in vsaj nekaj
svežega (jabolko, pomarančo ali pa zeleno solato
z oljem in rastlinskim kisom ali limonovim sokom).
Otroka nikdar ne silite, da bi jedel, strahovanje
škoduje, zgled brez govorjenja vleče! Gibanje v
prirodi, ne tisto manirno sprehajanje po parkih,
je otrokom tako potrebno kakor zrak in hrana. —
Kulturna slika današnje dobe: Nešteto je otrok in
odraslih, ki bi radi jedli vse, kar je vžitnega, a ne
dobe in stradajo, na drugi strani je čuda mnogo
otrok in odraslih, ki se jim jedenje upira in —
gabi!

Pravni nasveti

Samski davek. F. P. R.: Če ste posestnikov
sin in brez imetja in dohodkov, vas samski da-
veke ne zadene. Tudi, če imate le tu in tam kak-
šen zaslužek, vam tega davka ne bo treba plačati,
če zaslužek oziroma prejemki ne znašajo več kot
2500 dinarjev na mesec (ne na leto!). Temu davku
so podvrženi tudi le samski možiki, ki stanujejo v
mestih, trgih in krajih s sedežem okrajnega gla-
varstva, ali se jim v takih krajih predpisuje ne-
posredni davek, odnosno prejemajo v takih krajih
tanjimje.

Še enkrat o davčni oprostitvi. J. Z. T.: Davčna
oprostitve oseb z devetimi ali več otroki je ure-
jena z zakonom. Zato bi prošnja, da se Vam, ki
ste imeli 15 otrok, pa jih ni bilo vsaj 9 istočasno
živih, tudi prizna oprostitve davkov, ne imela
uspeha, dokler se zakon v tem smislu ne spre-
meni.

Siromaška pravica. V. S. T.: Ali mi sme žu-
panstvo odkloniti ubožno spričevalo za pravdo, če
imam samo hišo in nekaj malega zemlje? — Kak-
šne ubožnega spričevala za pravdo sploh ne ra-
bite, četudi hočete doseči pravico revnih t. j. opro-
stitve taks itd. Pač pa je treba za to ugodnost za-
prostiti sodišče na podlagi uradnega potrdila o
vaših imovinskih razmerah, ki ga vam županstvo
mora izdati. Nato pa sodišče oceni vaše razmere
in odloči, če imate zakonite pogoje za dosego si-
romaške pravice. Tako pravico vam bo pa sodišče
priznalo, če se bo prepričalo, da ne zmorete
pripravnih stroškov brez škode za zasilno vzdrže-
vanje svoje in rodbine.

F. K. Lj.: Določke St. Germainске pogodbe so
preobširne, da bi mogli na tem mestu o njih raz-
pravljati. Pogodbo dobite v nemškem in franco-
skem jeziku gotovo v licealni knjižnici v Ljubljani.

Dediščina v Romuniji. H. W. P.: O zapuščini
vaše tete, ki je umrla v Romuniji, je razpravljalo
pristojno romunsko sodišče. Če niste bili o poteku
in izidu zapuščinske razprave obveščeni, se obr-
nite direktno na dotično sodišče ali pa izročite za-
devo enem tukajšnjih ali romunskih odvetnikov,
ki bo radevolje ukrenil, kar je potrebno, da pri-
dete do svojega deleža. Imena nekaterih romun-
skih odvetnikov najdete v Černetovem poslovnem
koledarju za l. 1931.

Pomožniško spričevalo. I. P. S.: Spričevalo
morete zahtevati le za tisti čas, ko ste v resnici
delali. Če ste v posameznih razdobjih ostali doma,
ne morete zahtevati za ta čas spričevala. Če vam
mojster zlepa ne da spričevala, ga morete prisiliti
s tožbo.

Državna prometna železniška šola je srednja
šola. F. D. J.: Po tolmačenju glavnega prosvetnega
saveza v ministruvstvu prosvete je smatrati državno
prometno železniško šolo v Beogradu enako sred-
nji šoli in imajo absolventje te šole pravico do
dijakškega roka. — Ob tej priliki pripominjamo,
da je podčastniške šole smatrati po tolmačenju
ministruvstva za enake nižjim strokovnim šolam, ka-
terih absolventi morejo postati uradniki III. ka-
tegorije in torej tudi zvaniki. S tem dopolnu-
jemo tozadevno notico v štev. 27. našega lista.

J. M. B.: Zidane transformatorske postaje je
vsekakor smatrati za nepremičnino. Višeci trans-

formatorji, kakor tudi električna energija so pa
po našem naziranj »premičnine«, če niso priti-
kline elektrarne.

Zapuščinska razprava. T. Z. R.: Povabljeni ste
k zapuščinski razpravi po pok. očetu na sodišče.
Doto ste prešli od očeta, ko je še živel, po opo-
roki, ki je tudi sodišču znana, nimate nič dobiti in
tudi sama nič ne zahtevate od zapuščine. Radi od-
daljenosti in bolehnosti pa Vam je pot na sodišče
težavna. — Sodišče je Vas kot hčerko zapustnika
moralo povabiti. Na vabilu je itak zapisan pravni
pouk, kaj se zgodi, če ne pridete. V tem slučaju
bi sodišče razpravljalo o zapuščini le z došlimi
dediči. Ker sami nič ne zahtevate od zapuščine, se
Vam ni treba udeležiti zapuščinske razprave.

Srbska tobačna srečka iz l. 1888. F. P. N.—k.:
Vaša srečka doslej ni bila še izžrebana. Srečka je
danes vredna 40—50 Din.

Vknjižba najemne pogodbe. C. V. R.: S hiš-
nim gospodarjem ste se dogovorili, da Vam skozi
5 let ne povisa sedanje najemnine niti ne odpove
stanovanja, zato pa ste na svoje stroške dali obno-
viti celo stanovanje. Gospodar je že prileten in
bolehen. Ali so tudi gospodarjevi dediči vezani na
to pogodbo? — Dediči hišnega gospodarja bodo
vezani na to pogodbo le tedaj, če bo pogodba gle-
de pletne neodpovedljivosti pri sedanjim najem-
ninu vknjižena na hišo. Napravite z gospodarjem
primerno najemno pogodbo, v kateri mora gospodar
izjaviti, da dopusti vknjižbo najemne pogodbe
na hišo. Tozadevni zemljknižni predlog lahko
sami stavite na uradni dan pri sodišču in plačate
sami predpisano takso. — Če najemne pogodbe
zemljknižno ne zavarujete, Vam smejo dediči
kljub sedanjim pogodbam v zakonitem roku odpove-
dati ali povisati najemnino.

Vtoževanje dote v Italiji. D. A. L.: Prevzem-
nik očetove domačije se je zavezal izplačati osta-
lim otrokom na dan njih poroke ali ko se kdo
stalno odseli z doma po 500 lir. Skrivaj ste jo po-
picali iz Italije in prevzemnika obvestili, da se ne
vrnete več domov. Kljub temu Vam noče plačati
zahtevanih 500 lir. — Prevzemnik je dolžan Vam
izplačati sedaj zapadlih 500 lir, čeprav ste skrivaj
šli iz Italije. Opominjajte ga in mu zaprete s
tožbo. Če dobite ubožno spričevalo, lahko daste
tožbo pri tuzemskih sodiščih na zapisnik. Drugače
pa morate izročiti zadevo odvetniku, da bo tožil
pri pristojnem sodišču v Italiji.

Pridobitev državljanstva. D. A. L.: Kot pri-
morski Slovenec iz Italije ste že pol leta v Jugo-
slaviji in si hočete pridobiti jugoslovansko drža-
vljanstvo. — Vložiti morate prošnjo za podelitev
državljanstva pri okrajnem glavarstvu. Dokazati
morate: 1. da ste slovenske narodnosti; 2. star 21
let; 3. dobrega vedenja; 4. da morete vzdrževati
sebe in rodbino in 5. da imate zagotovilo tukaš-
nje občine, da Vam bo podelila domovinstvo, čim
pridobite državljanstvo. Priloge: k točki 1. zado-
stuje žolsko spričevalo, k 2. krstni list, k 3.—5. pa
dobite potrdila od občine, kjer sedaj stanujete. Če
postanete naš državljan, boste svoji starosti pri-
merno morali vršiti tudi državljanske vojaške
dolžnosti.

Jedilni listi za marec

(Dr. Krekova mešč. gospodinjška šola.)

Nedelja, 1. marca.

Kosilo: Vrančna juha z ocvrtimi kockami.
Roastbeef, pražen krompir, gogrčica, zabeljen črn
koren. Pomarančne kocke.

Večerja: Jajčnik s telečjimi obiski in solata.

Ponedeljek, 2. marca.

Kosilo: Parmezanov štrukelj na juhi. Ocvrt
domač zajec s solato. Orehov kuh s peno.

Večerja: Arabski makaroni. Lipov čaj s pe-
civom.

Torek, 3. marca.

Kosilo: Karfiolna juha. Prašičje zarebnice s
kislim zeljem in zabeljenim krompirjem. Kvašeni
flancati.

Večerja: Sirovi cmoki in solata. Jabolčna
pena.

Sreda, 4. marca.

Kosilo: Močnat vložki na juhi. Govedina,
fižol v stročju, krompirjev pire in paradiznikova
omaka. Buhteljni polit s šato (Chauveau).

Večerja: Zabeljena karfiolna in pražen riž.
Maslena omaka.

Četrtek, 5. marca.

Kosilo: Rezanci na kostni juhi. Pečena pitana
kokoš in solata. Tirolski štrukelj.

Večerja: Pljuča s krompirjem.

Petek, 6. marca.

Kosilo: Grahova juha. Pražena polenovka s
kislim zeljem. Rižev narastek. Sadje.

Večerja: Ocvrta škuka s krompirjevo solato.

Sobota, 7. marca.

Kosilo: Ribanca na juhi. Pečene klobase in
krompirjev hren. Linške rezine.

Večerja: Koruzni pečenjak z malinovim od-
cedkom.

Radio na deželi

Kako visok je antenski drog?

David Haek:

Kako najhitreje prideš po svetu

»Kako na najhitrejši način potuješ po svetu?«
je bilo vprašanje, ki je o njem razmišljala družba.

»Železnica —« je prišel prvi, pa ni končal,
ker ga je drugi tako prekinil:

»Z železnico ne bo nič. Imaš vse polno ovir,
in kar je glavno, ž njo ne moreš povsod.«

»Mogoče zrakoplov!« je nekdo pripomnil.

»Moramo že počakati, da postane okretnejši,«
ga je zavrnil sosed.

»Blink!«

»Dobro, pa sedi nanj.«

»Neumne šale!« se je zopet oglašil prvi. »Me-
nim, da z mislijo še najprej prideš po svetu, kajti
kaj je hitrejša od nje?« Zmagoslavno se je ozi-
ral po družbi, pričakujoč splošnega pritrdjenja.

»Vi skoro utegnate imeti prav,« se je po krat-
sem molku oglašil neki gospod. »Vendar se le zdi,
da je tako, pa ni. Z nobeno stvarjo namreč ne na-
letiš na toliko ovir kot prav z misljenjem. Zdi se
mi, da je najboljša sredstvo, če hočeš res hitro
priti po svetu, da vsakomur — v obraz poveš res-
nico. Nihče te ne bo zadrževal, ampak nasprotno!«

Prevel Finec.

David Haek:

Trije prijatelji

Po dolgem času so se zopet sešli. Govorili so,
razmišljali o marsičem, slednjič pa prišli tudi na
razgovor o svoji ljubezni.

»Dekle, ki ga ljubim,« je prišel prvi, »je
angel miline in dobrote. Nobena stvar je ne mo-
re ujeziti ali spraviti iz ravnotežja. Iz ljubko
okroglega obrazca ji pohlevno zre v svet dvoje
svetlo rjavih oči. Oh, in če se smeje! En sam
njen nasmešek me razvedrile!«

»No, potem je moje dekle čisto drugače
ustvarjeno,« pravi drugi. »Ljubezniv navihaneček
je, nagajiva in sladko razposajena. Hitro se uje-
zi, pa je spet brž dobra. In sama radost seva iz
njenih temno rjavih oči, polnih dekliske hudo-
mušnosti. Smeje se pa, kot bi orehe stresal.«

»Kako naj pa jaz opišem svojo?« se je oga-
sil tretji. »Polna resnosti je in dostojanstva. Jezi
se ne, kajti en sam pogled iz njenih temnih oči
si na mah izliči pokorščino! Pogosto se zdi, da je
otožna. Njeno obličje razodeva globoko melanho-
lijo. Resna je kot življenje samo.«

»Kako ji je ime?«

»Katera je?«

»Kako se imenuje?«

In tedaj se je izkazalo, da so vsi trije imeli
v mislih isto dekle.

Prevel Finec.

Modne novosti

Praktičen plašč (5) iz jerseyja zelene bar-
ve. Zelena barva obeta spomladi prevladova-
ti. Plašč imajo večinoma dve vrsti gum-
bov. Z gumbi so okrašeni tudi reversi, man-
šete in žepi. Lepo se prilega siva lisičina.

Obleka kot plašč (6) se vedno znova
uveljavlja, ker je pač praktična. Naš vzorec
je iz diagonalno propastega volnenega blaga
(rijave in beige črte), reversi in ovrtnik,

okrasni na rokavih in ob bokih enobarvni —
beige.

Komplet (7) iz modrega pikčastega blaga.
Spreddaj navzkriž položen životek, usnjen pas,
gladko krilo z globokimi gubami, ki so spo-
daj razpuščene.

Dopoldanska obleka (8) beige barve (jer-
sey — boutoné); zobčast ovrtnik in jabot,
ozek pas, lisičina.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana Stari trg št. 32

Karbid

na drobno in na debelo »SODOAD«
Istočno društvo za proizvodnjo kislika rastvorenog acetilena. — Zagreb, Kraljeve Marije 23
Telefon 21-97.

Čitajte in širite
»Slovenca«!

Pozor vsi, ki boste letos zidali!

Vsi, ki potrebujete ali boste rabili za svoje nove stavbe vrata, okna, izlozbe ali opremo za trgovine itd., obrnite se na tvrdko:

Franc Zavodnik,
specijalna delavnica za stavbeno mizarstvo
v St. Vidu nad Ljubljano.

Nudim Vam brezkonkurenčno blago, kakor tudi cene, s solidno in točno postrežbo! Proračuni brezplačno!

Bolni na nogah!

Nocoj kopelj za noge z nekaj dekagrami SOLI SV. ROSE!

Boleče noge — pekoče noge — težke in trudne noge — otiščanci — ozeblina — bule vsled ozeblina — neznosen srbež — kurja ocesa — žulji — trda koža — krvavitve

uredi najbolj zanemarjene noge v najpopolnejši meri i velik zavoj soli sv. Rose za noge po 100 g. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. — Zaloge za Slovenijo drogerija GREGORIČ, Ljubljana, Glavna zaloge, »Nada« drogerija V. Gabrilec, Subotica.

»Javor«
lesna industrija v Logatcu
ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani, v novi palači Vzajemne zavarovalnice.

Ali ste že
poročili naročnino?

Pšenično moko
najboljše moko
sudi najceneje veletrgovina
šita in mlevskih izdelkov
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

Za mnoge izraze odkritega sočutja povodom nenadomestljive izgube mojega očeta, gospoda

Alojzija Sucher

trgovca in posestnika

kakor tudi za mnogobrojno in častno udeležbo pri pogrebu, ter za krasno cvetje, si dovoljujem tem polom izraziti mojo najiskrejšo zahvalo.
Maribor dne 28. februarja 1931.

Sucher Rosa.

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Proda se lepo graščinsko posestvo

v izmeri 81 ha njiv, travnikov in gozdov v SAVINJSKI DOLINI. Poleg posestva se nahaja tudi enonadstropna hiša z go. tilniško obrtjo.

Vprašati na upravništvo »Slovenca« v Celju

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zad uga z neomejeno zavezo v Ljubljani
obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje hranilnica sama. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvo v lastni palači, zidani še pred vojko iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, k presega večkratno vrednost vseh vlog. Hranilne vloge znašajo nad 180 milijonov dinariev.

Pomaranče, limone

italijanskega in španskega izvora in zelenjave, vedno sveže prvovrstno blago nudi

Celestina Glavnik, Ljubljana
Pogačarjev trg 1

Tvrdka uvaža že skozi dolgo vrsto let blago direktno od producenta ter lahko postreže svoje odjemalce vedno z najboljšim blagom po najnižjih dnevnih cenah. V zalogi ima vedno veliko izbiri blaga vseh vrst in kakovosti. Pri večjem odjemu specijalne cene. Vsa inovemska in domača zelenjava vsak dan sveža in v največji izbiri.

Zahtevajte cenike!

Pridobivaite novih naročnikov!

ZAHVALA. Za toliko dokazov odkritega sočuvstvovanja ob izgubi naše nam srčno vdane in nenadomestljive hčerke, sestre, gospodične

OLGE GLINIK
vzgojiteljica v Wenu

se srčno zahvaljujemo vsem, zlasti pa tvrdkama Fritz in F. Weissmann, Wien, za njih soudejevanje, darovalcem cvetja in vsem, ki so počastili našo ljubo ranjko, spremljajoč njene zemeljske ostanke na zadnji zemeljski poti k večnemu počitku. Bog plačaj!

Maribor, dne 28. februarja 1931.
DRUŽINA GLINIK.

V neizmerni žalosti naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes naš iskreno ljubljani soprog in oče, gospod

JOSIP FRITZ

višji davčni upravitelj v p.

po daljši, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 2. marca 1931 ob pol 5 popoldne iz hiše žalosti v Starem drevoredu na tukajšnje pokopališče.

Kranj, dne 28. februarja 1931.

Ljudmila Fritz, soproga.
Erik, sin.

Natečaj!

Hrvatsko pevsko društvo »Davor«
v Slav. Brodu (Savska banovina) razpisuje s tem natečaj društvenega

pevovodje

ki mora biti obenem več in sposoben v podučevanju in ravnanju gasilske godbe. Letna plača za ti dve dolžnosti znaša 24.000 Din. Poleg tega so možni tudi dohodki za privatno podučevanje, bodisi za violino, klavir, orgle in dr. Reflektanti morajo priložiti prošnji: 1. Spričevala o sposobnosti. 2. Krstni list. 3. Domovinski list. 4. Potrdilo o izvršeni vojni dolžnosti. 5. Spričevalo politične oblasti o vedenju. Rok natečaja traja do 25. marca 1931. Prošnje naj se pošljejo na: Predsedništvo Hrvatskega pevskega društva »Davor« (v roke g. Tomislava Pracny) v Slav. Brodu, Gunduličeva ulica 22.

Redna stolica

lahka in naravna, brez bolečin in driske, se doseže z uporabo staroznanih

KROGLJIC IZ KRVAVINE.

Domača cascara. To izvrstno domače sredstvo čisti želodec, urejuje stolicu, zmanjšuje lenost in natrpanost črev. Cena škatlice močnejših 12 Din, cena škatlice slabših 10 Din. Proizvaja in razpošilja stara, l. 1599 ustanovljena **Kaptolska lekarna** sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulič, Zagreb, Jelačićev trg 20. Dobiva se v vseh lekarnah.

Ako si želite nabaviti dobro in trpežno

pohištvo

se obrnite na **IVANA POLENSEK**, mizarstvo in zaloga pohištva, **VIŽMARJE 1**, ob državni cesti, kjer dobite vsakovrstno pohištvo po konkurenčnih cenah z večletnim jamstvom.

Razprodaja raznih pletenin

zaradi preselitve. Traja samo še osem dni.

Martin Mahkota,
Spodnja Šiška, Celovška cesta 43.

Razglas

V nedeljo dne 8. marca 1931 ob 8 zjutraj se bo vršila ob občinski pisarni v Zalcu

razprodaja

veleposestva, obstoječega iz ene hiše, gospodarska poslopja, iz 20 oralov prvovrstnih njiv tik trga, iz 12 oralov travnikov tik trga, iz 10 oralov sadonosnikov in hmeljišč tik trga, iz 30 oralov gozdov na najlepši legi.

Natančnejše podatke poda na zahtevo g. Martin Bošnjak, uradnik Savinjske posojilnice v Zalcu.

ZAHVALA. Za premnože dokaze globokega sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani izgubi naše srčno ljubljene, nepozabne hčerke in edine sestre, gospodične

Anice Kotnik

učiteljice

za poklonjene prekrasne vence in toliko nežnega cvetja, katero je v svojem življenju zelo ljubila, bodi vsem in vsakemu posebej izrečena naša najpriskrenejša zahvala. V prvi vrsti se zahvaljujemo preč. duhovščini, zlasti č. g. p. Gabrijelu za duhovno pomoč in v dušo segajoč nagrobni govor, semen, duhov. č. g. Korbanu in Modrinjaku za udeležbo pri pogrebu, kakor tudi č. šol. sestram — njenim učiteljicam, ter gojenkam zavoda. Nadalje smo dolžni posebno zahvalo učiteljstvu od Sv. Urbana pri Ptuj, ki so ji kljub dolgi in skrajno slabi poti izkazali zadnjo čast; posebej še g. učitelju Majcenu, ki se je v tako iskrenih besedah poslovil od pokojne tovarišice. Enako njenim stanovskim tovarišem oz. tovarišicam, kakor tudi pevskega društva »Maribor« za ganljivo žalno petje, Meljskemu prosv. društvu in sploh vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili k večnemu počitku.

Žalujoči starši in sestra.

Za vse neštete izraze blagodejnega sočutja ob prebriski izgubi naše ljubljene mame, sestre, tete itd., gospe

MARIJE ČOP

se zahvaljujemo prijateljem in znancem, posebno pa č. gospodu kaplanu Demšarju za njegove tolažilne obiske za časa njene bolezni, pevskega zboru za žalostinke, in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Prosimo, da jo ohranite vsi v blašem spominu.

Koroška Bela, dne 1. marca 1931.

Žalujoči ostali.

Junaki vere v Rusiji

Pariz, februarja.

Iz zborovanja ruskega centralnega združenja poročamo.

Ljudska množica daje boljševikom verske odgovore prav posebne vrste. Lani so petrograjski boljševiki izpremenili Severni hotel nasproti Nikolajevskemu kolodvoru v hotel za turiste-inozemce. Pred okni hotela je Znamenska cerkev. Zlasti radi tega, ker ima zvonove, je bila bruno v boljševiških očeh. Sklenili so cerkev podreti, češ da ovira ulični promet in da s svojim zanemarjenim pročeljem kazi lepoto trga.

Kakor hitro je ljudstvo zvedelo za ta sklep sovjetske oblasti, je naenkrat začelo zbirati podpise, in sicer je prvi protestiralo proti sklepu, da bi se cerkev podrla, drugi je pa zbiralo s podpisi denarne doneske za popravilo cerkve. Podpisne pole za prvo in drugo so bile podpisane z deset-tisočimi podpisi. Največ podpisov so dali okrajji, kjer stanujejo delavci. Znamenska cerkev je zdaj prenovljena znotraj in zunaj in je najlepši kras trga. V obče so med petrograjskimi mestnimi poslopji cerkve v najlepšem stanu. K temu pripomore gorečnost vernikov — zato besne brezbožniki.

S cerkvami v Petrogradu je tako: Podrt je Blagoveščenski sobor na Konnogvardejskem bulvaru, cerkev mučenice Katarine na Riškem prospektu in kapela med Duno in Gostinim dvorom. Izaakievski sobor je izpremenjen v muzej, cerkev pri Putilovske tovarni pa v klub, zasebne cerkve so zaprte. Druge cerkve stoje.

V Kronštadu stoji Morskoj in Andreevski sobor. Mornarji ju niso pustili zapreti.

O cerkveni hierarhiji so sledeča poročila: Mitropolit Peter Krutickij je živ. Živi v izgnanstvu na otoku He ob ustju reke Jenisej. Mitropolit Arsenij Novgorodskij živi na jugu. V ječi si je pokvaril zdravje in ne more več biti v službi. Mitropolit Kiril Kazanski je izpuščen s Soloveckih otokov in živi v Turkestanu. Tudi škof Ilaron je na prošnjo m. Sergija zapustil Solovecke otoke in je šel na jug, da si izboljša zdravje. Toda na potu je zbolel in prepeljali so ga v petrograjsko ječo, kjer je umrl. Boljševiki so truplo izročili duhovnikom, da ga pokopljejo pod pogojem, da ne bo nobenih demonstracij. V Rusiji danes pastiruje nad 200 škofov. V opoziciji proti metropolitu Sergiju je 10 škofov. Živa cerkev in druge cerkve so popolnoma izginile.

Na eni strani boljševiki preganjajo vero, na drugi strani pa kaže ljudstvo veliko gorečnost v veri in sicer v tajnih postrigih in v pogumnem izpovedanju vere. Tajni postrigi so v tem, da ljudje med svetom tako žive kakor bi bili redovniki in redovnice v samostanu. Takih tajnih postrigov je prav mnogo. En zgled! V Petropavlovski bolnišnici je umrla ženska — zdravnica. Bila je zelo priljubljena, postrežljiva in je lepo ravnala z bolniki. Pekopali so jo zelo slovesno. Velik spreved se je pomikal proti pokopališču z duhovniki v cerkvenih oblačilih, kar ni prepovedano. Ljudstvo, med katerim je bilo mnogo komunistov, so pa videli v rakvi zdravnico — v domnišnem oblačilu.

Izpovedanje vere se včasih vrši tako: V nekem podjetju so odpustili nekaj delavcev. Med drugimi je ravnatelj poklical mlado deklo in ji je

rekel: »Vi ste pri nas na dobrem glasu. Zal nam bi bilo, če bi vas izgubili in tudi vam bi bilo neprijetno. A vi — verujete. Nikar ne stavite te svoje vere na prvo mesto!« Deklica je bila v zadregi in je šla duhovnika vprašat za svet. Duhovnik je prosto odgovoril: »Kristus pravi: Kdor se bo mene sramoval pred ljudmi, tega se bom tudi jaz sramoval pred svojim nebeškim Očetom. A vi storite, kakor hočete.«

In deklica se je slavno izkazala. Zbrali so se vsi uslužbeni podjetja. In Krajevna komisija pod nadzorstvom kontrolne komisije, samih patentiranih komunistov, je izbirala delavce, kateri ostanejo in kateri se odpuste. Pokličejo imenovano deklico in jo vprašajo: Vi verujete? Deklica odgovori: »Verujem v Boga in v Jezusa Kristusa, ki je prišel na zemljo, umrl na križu in od mrtvih vstal.« Grobna tišina je vladala v dvorani. Prvi se je zopet oglašil predsednik krajevnih komisij: »Stari predsodki se ne pozabijo lahko. Vi ste pač nekaj čitali in prebirali, a imate gotovo dvome.« Deklica: »Ne! Verovala sem, verujem in bom verovala!« Zopet je bila v dvorani grobna tišina. Vstal je komunist iz kontrolne komisije in je vprašal: »Tovariši, kdo in kake napake morete naznaniti o tej uslužbenki?« Nihče ni znil — zopet grobno molčanje. Le radi verskega prepričanja ne moremo deklice odpustiti — je končal komunist. Deklica je ostala v službi in še zdaj dela v istem podjetju.

Gospod I. Nikanorov, ki to popisuje v listu »Vozroždenie«, pristavlja še te-le besede: Vkljub boljševikom in vkljub satanskim silam je v Rusiji še živa vera in res živa cerkev.

Nova filmska zvezda z Madagaskarja Rama Tahe

Auto in številke

V kolikor smo mogli dognati po lanskih statistikalih je na vsem svetu nekaj nad 35 milijonov avtomobilov. V tem številu so misljeni osebni vozovi, omnibusi in tovorni avtomobili, nikakor pa ne motorna kolesa, za katere je težko dobiti točnih podatkov, ker jih v nekaterih državah ni treba prijavljati. Sodeč po statistikalih raznih držav bo motornih koles vsaj še enkrat toliko ali pa še več, tako da bo zavzemalo motorno kolo med motornimi vozili ponekod prvo mesto.

Na vsej zemeljski obli pride na ca 61 ljudi 1 avto. Kaj pa v posameznih državah oz. deželah? Pod številko 61 ne bo dosti držav. V prvi vrsti se odlikujejo Združene države, kjer pride že na pet prebivalcev 1 avto. Zanimivo je, da je v Združenih državah osebnih avtomobilov 22 milijonov, telefonov pa le 20 milijonov, dočim je vseh avtomobilov 24 milijonov, torej ca. tri četrtine od teh, kar jih je na vsem svetu. Za drugo mesto se borita Kanada in Nova Zelandija, kjer pride na 9 prebivalcev 1 avto. Interesantno pa je, da tema dvema sledi že Avstralija (na 12 prebivalcev 1 avto) in nato šele prva evropska država. Vel. Britanija, kjer sta si avto in prebivalstvo v razmerju 1:35. Ze precej velika razlika v primeri z Avstralijsko. Vendar se pa za to mesto poteguje tudi Argentina, kjer pride takisto 35 prebivalcev na 1 avto. Takoj za njo stoji Francija z razmerjem 1:38, sledita ji pa še dve evropski državi, namreč Danska (1:39) in Švedska (1:48).

Nad številko 61 — na toliko ljudi pride 1 avto po vsem svetu — po si slede sledeče države: Juž. Afrika, kjer pride 1 avto na 62 ljudi, v Švici 64, v Belgiji 71 in Nizozemski 91. Za vsemi temi in zgoraj navedenimi državami stoji šele Nemčija z razmerjem 1 avto in 110 prebivalcev. V Španiji se razmerje glasi 1:144 in daleč za Španijo je šele Italija, kjer pride avto na 218 prebivalcev. Ne dosti večjo številko ima Mehika, kjer je avto in prebivalstvo v razmerju 1:228, za njo Brazilija s 350 prebivalci na 1 avto. V Romuniji, ki ima izmed balkanskih držav skoro največ avtomobilov, odpade na 350 prebivalcev 1 avto. Tudi Grčija ne zaostaja dosti za njo. Pri nas v Sloveniji pride 1 avto na 560 do 600 ljudi, v daljni Japonski pa na 841 prebivalcev. V Jugoslaviji je razmerje 1:1100, še enkrat toliko za nami je pa Bolgarija, kjer pride en avto šele na 2390 ljudi in ki bo precej na isti stopnji z Britsko Indijo, ki ima komaj toliko avtomobilov, da pride eden šele na 2345 prebivalcev.

Z ozirom na absolutno število avtomobilov v kaki državi, pa bi slika izgledala povsem drugače. V Kanadi je n. pr. razmerje med avtomobilom in prebivalstvom 1:9, ravnotako na Novi Zelandiji in vendar ima Kanada 1.062.000 voz, Nova Zelandija pa samo 152.000. V absolutnem številu avtomobilov bi vsekakor zavzele zopet prvo mesto Združene države s 24 milijoni voz, za njimi pa Vel. Britanija (13.100.000). Tretje mesto zavzema Francija s 1.090.000 avtomobilov, na četrtem mestu je Kanada, ki ima ca. 1.065.000 avtomobilov nato pa Nemčija s 600.000 vozovi itd. itd.

Kakor smo zgoraj omenili, pride v Franciji že na 38 ljudi 1 avto, a zanimivo je, da v Berlinu samem šele na 45 prebivalcev. V tem oziru stoji Berlin med nemškimi mesti šele na 21 mestu, kajti v Münchnu, ki je na prvem pride že na 27 meščanov 1 avto.

Zani med seboj; v poletni nevihti se izenačujejo veliki naboji nad površino in tu ni mesta za polarno luč, ravnotako pa ne poznata zima in sever bliska in treska. Ko pri nas rosi zemljo dež, tedaj se na severu dvignejo ognjene zastave, dokler ne zagme »bela smrt« okoli. Zemljin magnetizem je le del smrtnega magnetizma; tako je svet v svetu, in vse je le prah na dlani Gospodovih rok.

Kako veliko vidite solnce in luno?

Naše oko je preobčutljivo, da bi moglo zreti v zlati solnčni žar. Če le za trenotek pogledamo v njegovo silno luč, nas tako zaslepi, da oko za dalj časa ni več sposobno dojeti slabotne svetlobe naše okolice. Polagoma naše oko zopet »pozabi« na silni žarek, ki je zadel našo mrežnico v očesu in zopet dobro vidimo. Če bi pa gledali dalj časa v solnce, recimo, da bi nam nekdo s silo držal veke odprte, bi mogočna svetloba uničila za svetlobo tako občutljivo mrežnico v očesu in mi bi oslepli. To so vedeli Kartazani že pred več ko dva tisoč leti, ki so vohune kaznovali tako, da so jih prisili zreti v solnce in jih tako oropali vida. Potem pa so jih poslali domov, češ, kar povej, kaj si »videl« pri nas.

Prav zato bi vsak, ki bi pogledal v žareče solnce na nebu, težko povedal, kako veliko se mu zdi. Mnogo lažje bo pa gledal v solnce, če bo na nebu redka megla, ki bo sicer zadržala svetlobne žarke, pač pa dopuščala očesu, da bo skozi meglo moglo zaslediti na nebu belo žarečo oblo. V takem slučaju bo pa mogel opazovati solnce vsak, ne da bi pri tem kaj trpelo njegovo oko. — Vsak dan se nam nudi še druga prilika, da si ogledamo solnce pobliže brez škode za naše oko, in sicer dvakrat: ob solnčnem vzhodu in zahodu, če ni oblakov. Takrat gredo namreč solnčni žarki zelo postrani oz. skoro vodoravno skozi debelo zračno plast, ki obdaja zemljo. V teh dveh slučajih je pot solnčnih žarkov skozi zračno plast mnogo daljša, kakor čez dan, ko stoji solnce že visoko na nebu. Ko pa gredo žarki tako zelo poševno skozi zračno plast, izgube zelo mnogo na svoji moči, tako da vidimo solnce ob vzhodu in zatonu kakor krvavo rdečo in žarečo kroglo, pred katero nam ni treba umakniti pogleda. — Če nimamo prilike, da bi opazovali solnce skozi meglo ali ob vzhodu in zahodu, se nam pa tudi čez dan nudi prilika, da lahko brezskrbno opazujemo solnce na ne-

besnem svodu. Zato ne rabimo drugega, ko kosček stekla, ki ga držimo toliko časa nad plamenom sveče, da postane temno rjavkasto. Seveda sme biti s sajami okajeno le toliko, da ne izgubi prozornosti oziroma vsaj prosojnosti.

Najbližji sosed naše zemlje — blizuosti in bledikavi mesec nam pa pri opazovanju ne dela nikakih težkoč. Da se ga do sita nagledamo, je potrebna le jasna noč in seveda mesec tudi ne sme biti prav v maju. Solnce, ki ga obseva prav tako ko zemljo, razsvetljuje njegove hribe in doline, ki vzbujajo v našem očesu občutek, da gledamo d-belo napihnjeno lice, če je mesec poln. Njega si torej lahko brez vsake skrbi za zdravje svojega očesa ogledamo.

Sedaj naj vsak, ki se mu nudi prilika, da si gleda solnce in luno, odgovori na vprašanje, kako velika se mu zdita na pogled in kdo je večji in za koliko. Pri tem seveda ne smemo misliti na to, kako velikanske izmere ima solnce, ki meri vpremeru 1.400.000 km. Prav tako nas ne sme motiti drugo dejstvo, da je namreč luna mnogo manjša od zemlje, saj je zato zemlji, 500krat bližja ko solnce.

Če pa že sami ne morete presoditi, kako velika se vam zdita solnce in luna, pa vprašajte otroka, ki vam bo gotovo označil s primernim zgledom: s kolesom, škafom ali skledo velikost lune in solca.

To označbo velikosti za luno in solnce pa sporočite urednistvu »Slovenca« vsaj do četrtega 5. marca. Vsi ki bodo pogodili pravilno velikost, bodo prišli v poštev za nagradi, ki jih razpisujemo. Nagradjenca bo seveda določil žreb. V prihodnji nedeljski številki bomo prinesli pravilni, oziroma pravilna odgovora in jih tudi utemeljili, tako da bo vsakdo za vedno vedel, kako velika se vidita solnce in luna.

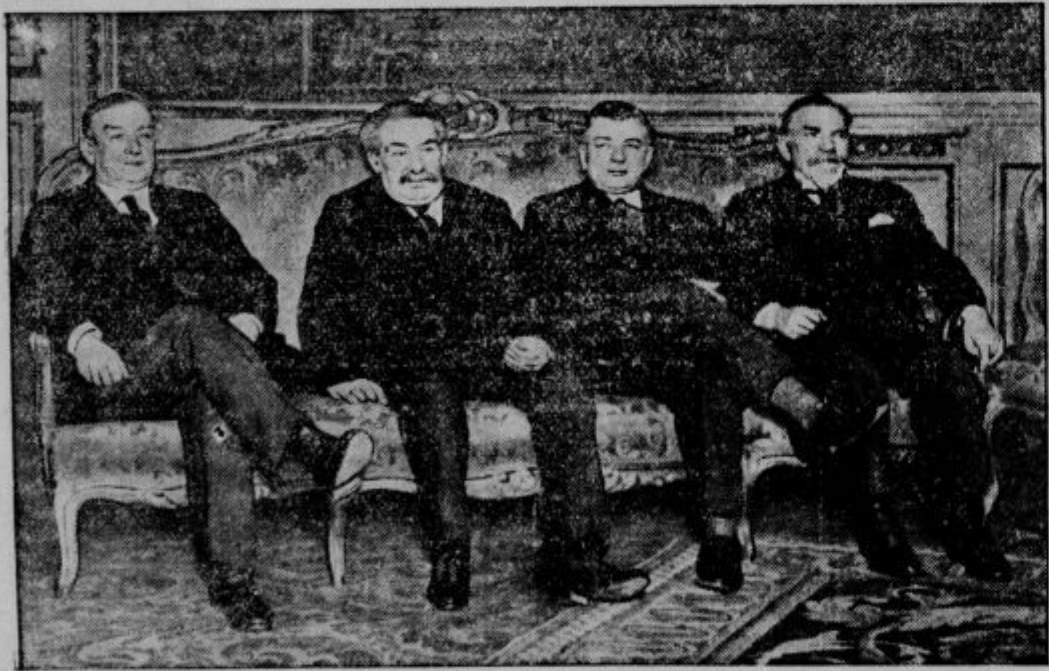
Za I. in II. nagrado razpisujemo: Dva vezana letnika »Ilustriranega Slovenca« iz l. 1930.

Cikaški župan William Tompson je bil te dni četrtič izvoljen za župana. On ni na posebno dobrem glasu, ima pa močnega zaščitnika v osebi kralja lhotapev alkohola Al Caponeja, ki je s svojo armado temnih elementov pripomogel Tompsonu do ponovne izvolitve.

čajem, temveč na severnem robu kontinentov; tako je na Finskem 55 % dni s polarno lučjo. Tudi po času varira: najpogostejši sveti od 8 do 10 zvečer, najmanj pa ob 11 dopoldne. Najbogatejša meseca na teh pojavih sta marec in oktobe, najrevnejši pa junij in januar. Razen tega še perijodično naraščajo in slabe vsakih Stürmer je dognal višino spodnjega roba na 90 11 let, kar se stranja s pojavi peg na solncu. do 120 km, najvišji žarki pa pridejo v višine do 368 km, in sicer tako okoli južnega kakor okoli severnega tečaja. V tem se tudi loči od ognja svetega Elmac, ki se prikazuje na vrhovih gora, na ostrih kovinskih predmetih in pred vremenskimi katastrofami pleše in utripa na jambaorih ladij in parnikov.

ln sedaj se nam samo vsiljuje vprašanje: odkod ta sijaj v mrzlih višinah? Spoznali so, da to ni reflektirana solnčna luč, kakor se je najprej domnevalo. Do prave razlage pa so prišli šele po opazovanju zemeljskega magnetizma. Kovinsko zemeljsko jedro ima svoj magnetizem. Drugačnega je kamenita zemeljska skorja. V ogromnem krogu, ki ima večkratni premer lune pota okrog zemlje, delujejo električne silnice naše zemlje. Birkeland je v malem podal našo zemljo s tem, da je železno kroglo primerno ovil in to »zemljico« spravil v 1 m³ veliko stekleno posodo, v kateri je razredil zrak in nato eksperimentalno. V posodi je bila še elektroda, ki je izžarevala katodne žarke, krogla sama pa je bila namazana z barijevim platincianirjem, ki se ob navzočnosti katodnih žarkov sveti. Prišel je do čudovitih rezultatov: dokler se magnetizem »male zemlje« se ni vzbudil, se je svetila vsa površina; ko pa je postala magnetna, je pa žarela le še v bližini polov. Na zemlji pa seveda ne žari površina, temveč plast največje absorpcije v ozračju. Ko je Hale spoznal solnčni magnetizem, vemo, kje je tista »elektroda«, ki vzbuja magnetne tokove, da v njih zažarijo v visokem ozračju dušikovi, vodikovi in helijevi atomi. Vsi pojavi, električni in magnetični, so tu ve-

K francosko-angleškemu pomorskemu dogovoru. Te dni je prišlo v Parizu med Anglijo in Francijo do pomorskega dogovora. Tozadevnih razgovorov so se udeležili (na sliki od leve na desno): angleški zunanji minister Henderson, francoski zunanji minister Briand, angleški mornariški minister Alexander in francoski mornariški minister Dumont.

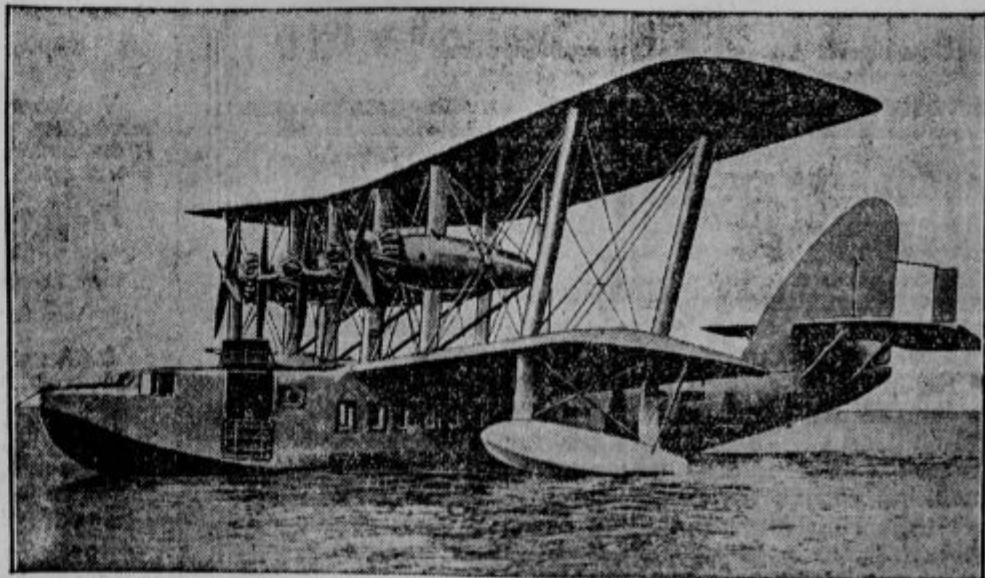
Kaj je severni sij ali polarna luč?

Medtem, ko se delajo na naših oknih ledeni rože in se v mrzlih nočeh belo sveti sneg, trepetja na visokem severu na nebu čudovit sijaj. Včas se to visoki loki, ki gredo neprijetno višje ko naša mavrica, četudi so enake oblike. Ti loki so večinoma beli in na notranjem robu ostro omejeni z drglin, temnim lokom, takozvanim »temnim segmentom.« Še česče kot te loke pa je videti vijugaste proge in trakove v raznih smereh, bele ali modrikaste; včas pa v celem obsegu niso iste barve in tudi ne trajajo dolgo. Komaj zasvetijo ti trakovi temnomodro polarno noč, že začno bledeti in na njihovem mestu se dvignejo iz belega loka številni, še svetlejši žarki, ki izhajajo iz loka kakor prečke iznad osi; z veliko naglico se dvignejo, švigajo in trepetajo in že so presegli zenit. Začetkoma imajo belovijoličasto barvo, pozneje pa njih svetloba rdi vedno bolj; zdi se včas, kakor da bi se sukali okoli nevidnega središča, bližajo se in se stapljajo ter pri tem živo spreminjajo barvo. Kdor je to videl, je imel občutek, kakor da bi se v dalji obračal ogromen svetelnik ali reflektor in so njegovi nižji žarki zakriti za modrim nočnim zastorom.

Ponavadi je to višek pojava; čez nekaj časa se spremeni vse v nejasno, mlečnobelo meglo; umirajoča severna pokrajina je zopet padla v mrak. Včas se pa pojavi severni sij še sijajnejše in veličastnejše; zopet se pokažejo na nebu loki in trakovi, ki se sučejo in valovijo, združujejo se v zanke, spirale in kroge in končno pride na nebo še »severna krona« ali pa »zastori.«

»Severna krona« je kakor velik ognjemet; od njene srede vzhaja na stotine žarkov, ki se živo gibljejo in sama sredi nemirno plapolajo. Lahko se razteza čez celo nebo, toda ponavadi ne traja dolgo. In včas se pokažejo na nebu ognjeni zastori, navzgor nejasno izginjajo, navzdol pa so ostro omejeni. Od daleč so videti kakor prave zavese; odspolaj se pa vidi le njihov vijugasti spodnji rob in torej morajo biti prav tanke. In pri vseh pojavih je svetloba le redko mirna, neprestano utripa in preliva svoje blede barve.

Malokomu je znano, da se pokaže severni sij včas tudi pri nas, le prav redko in ne posebno svetel. Čim dalj gremo proti tečaju, tem pogostejši in lepši je; največ ga pa ni nad te-

Za redno letalsko zvezo med Anglijo in Afriko so na Angleškem zgradili tri velika letala, od katerih bo prvo te dni nastopilo svoj poizkusni polet. Letala, ki so obenem tudi čolni, bodo nosila poleg svoje posadke tudi še 16 potnikov in 32 stotov pošte.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10 349. Telefon števil 2328.

Per e do D'n 35 — napre Pernice iz ruha, volne in bombaža

Kemično čiščenje perja Din 15 — kg
FEIN. ZAGREB. Zrinski trg 17

Službe iskejo

Ekonom
izvešan v vseh delih poljedelstva, z dolgoletnimi spričevanji, išče službo na večjem posestvu. Ponudbe na upravo »Slov.« v Mariboru pod »Ekonom«.

Kot šofer
ali skladiščnik pri industrijskem podjetju iščem nameščenja. Kavcija takoj 100.000 Din. - Ponudbe pod »100« upravi »Slovenca«.

Korespondentinja
z znanjem slovenske, srbohrvaške in nemške korespondence, strojeopisja ter v vseh pisarniških poslih dobro verzirana, bi rada premenila svoje dosedanje mesto. Naslov v upravi »Slovenca« pod števil 2122.

Strojevodja
industrijskega isče službo; gre tudi kot strojnik. Zmožen popravit. Ponudbe na upravo pod »Absolvent obrtne šole« 1799.

Šivilja
za vse išče posla. Prevzame tudi delo na domu. Naslov v upravi »Slov.« pod števil 2136.

Dekle z dežele
v starosti 18 do 19 let, pridna in poštena, želi službo za vsa hišna dela za vajo v kuhinji; gre tudi na gostilno. - Naslov v upravi »Slovenca« pod števil 2126.

Neoženjen moški
star 25 let, išče službo kot voznik z dvema kolesoma ali kaj sličnega, če mogoče v bližini Celja. - Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Trzinu.

Fant
16 let star, išče mesto vajenca v ključavničarski ali elektrotehnični obrti, kjer bi imel hrano in stanovanje v hiši. Drugo po dogovoru. Naslov: A. S. Gor. Jezero 13, p. Stari trg pri Rakcu.

Kuharica
absolventinja kuhinjske šole, želi mesto k bojni družini oziroma v hotel kot druga moč. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Kuharica
prvovrstna, starejša gospa, vajena večjega gospodinjstva, išče mesto kot samostojna ali v pomoč gospodinj. Naslov: Uprava »Slovenca«, Maribor pod »Zvesta« 2103.

Mladenec
pošten in trezen, izvešan nekoliko v elektriki in glasbi, pozneje bi po možnosti položil šolarski izpit, želi mesto sluga ali kaj sličnega v hotelu ali pri bojni družini. Gre tudi za vratarja. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor pod »Pošten« št. 2103.

Kot služkinja
ali postrežnica grem; vajena sem otrok, zmožna kuhanja in vseh hišnih del. - Ponudbe na upravo pod »Pripravna«.

1000 Din plačam

ako Vaših kurjih oči, bradavic, trde kože, bul itd. ne odstranite v treh dneh z
RADIO BALZAMOM.
Prosimo pošljite mi še en lonček R. B., ker isti zelo dobro učinkuje — piše 21. II. 1931 g. Škerbinc Marija, Vransko pri Celju. Zahtevajte povsod samo Radio Balzam. Lonček za 10 Din (predplačilo), na povzetje 18 Din, dva 28 Din, tri 38 Din — pošlje: R. COTIČ, Ljubljana VII, Kamniška ulica 10a.

Zasluzek

1000 Din tedensko
zaslužite z obiskovanjem v Vašem okraju. Znamko za odgovor. - Tovarna Kosmos, Ljubljana pošiljal predal 307.

Do 10.000 Din
mesečno lahko tak zaslužite, ako pošljete svoj naslov upravi »Slov.« - Sigurne zaslužke.

Potnike za Slovenijo
in po enega generalnega zastopnika za Hrvatsko in Banat za povečanje sprejemov. Mina, Maribor-Pobrežje, Nasipna 16.

Na kaj čakate?
Vi ste še vedno nezaposleni? Drugi služijo že več tednov s pomočjo našega novega hišnega obrta. - Pouk je brezplačen. Vam je li težko napisati pismo? Radi pošljemo obširna navodila, ako priložite znamko za odgovor. - Zadruga jugoslov. pletaca, Osijek.

Glavne zastopnike
in krajevne za vse srezne dravske banovine, agilne, reprezentativno zmogljive moči se takoj sprejmejo proti plači in proviziji. - Točne ponudbe na oddel. »Slov.« pod šifro »Stalni zaslužek«.

Vrtnar
oženjen, starejši, zmožen, želi nameščenja. Prevzame tudi mesto hišnika. Naslov pod št. 2080.

Mizarski pomočnik
vaje stavbenega in pohištvenega dela, išče zaposlitve! Ertl, Pobrežje — Zerkovska 61, p. Maribor.

Deklica
17 letna, poštenih staršev, išče službo kot pomoč gospodinj in pekarni ali kaj sličnega. - Naslov v upravi lista pod št. 2187.

Carinski skladiščnik
v pokoju, več slovenščine, nemščine, srbohrvaščine v cirilici in latinici ter italijanščine, verziran v vseh carinskih poslih, sprejme v Ljubljani ali okolici mesto kot carin. deklarant, pisar, moč, kot skladiščnik, tajnik družtev in slično. Ponudbe pod »Agilen« na oglasni odd. »Slovenca« št. 2178.

Absolvent
meščanske šole išče primerno stalno službo. Za prakso delam tri mesece za hrano in stanovanje. - Cenj. ponudbe na Kokot Franjo, poštno ležaje — Grobelno.

Konfektionarji
ki rabite krojitelje, krojiteljice, krojače šivilje, pomočnike in pomočnice, dame šivilje za dom — dobite brezplačne naslove dobro izučeni moči v Krojnem učilišču, Ljubljana, Stari trg 19.

Gradbeni polir
absolv. gradb. rok. šole, s 6 letno polirsko prakso, govori več jezikov, želi spremeniti službo takoj ali s 15. marcem. Gre tudi kot vodja kake stavb. podružnice. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Vesten in podjeten«.

Čitajte in širite
»Slovenca«!

Kapital
ozir. družabnika s kapitalom pod vsakimi pogoji, ki bi se stavili za dobrovoljno in dobro znano trgovsko knjig in preurejevanje papirja, se išče. - Naslov: Doka Radevič, Skopje, Kr. Aleksandra ulica 6.

Kompanjon
h kaki trgovini ali obrti z 8000 do 10.000 Din, ali vložim za kjer koli zanesljivo dobro stalno službo ozir. dam 600 Din onemu, kateri mi isto preskrbi. Ponudbe na oglasni odd. »Slov.« pod šifro »Za vas unaraban 30a«.

POHIŠTVO

PO ZNIŽANI CENI
kupite, dokler je zaloga, in sicer najmodernejše spalnice in jedilnice iz vezanega lesa kakor tudi iz trdega lesa, kuhinje in drugo pohištvo — 10 do 20% ceneje. Za delo se jamči. Ogled tudi ob nedeljah.

ANDREJ KREGAR IN SINOVI
tvornica pohištva
VIZMARJE - ST. VID 100 — PRI KOLODVORU

Službodobe

2 mizar, pomočnika
ki sta vajena tudi stavljenih del, sprejme takoj Ivan Čenčič, mizar, Selca nad Škofjo Loko.

Trgovsko vajenka
iz poštene krščan. družine s štirimi razredi meščanske šole, ne pod 16 let, se sprejme z vso oskrbo v hiši. Le one s prav dobrim ali odličnim uspehom naj pošljejo pismo ponudbe na F. I. Goričar, modna in manufakturna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Notar. pripravnik
začetnika, sprejme Fran Stupica, notar pri Sv. Levartu v Slovenj. Gradcu.

Pekovski vajenca
močnega, vzajem z vso oskrbo v hiši takoj. - Obet Anton, nekarna — Velenje.

Učenca
za pekovski obrt takoj sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov v upravi pod št. 2009.

Graščinski vrtnar
le izurjen strokovnjak, izvešan na vrtu, zelenjaki in v cvetličnjaku, z dobrimi spričevanji, se sprejme za takoj. Ponudbe s prepisi spričeval in zahtev plače ob prosti prehrani in stanovanju, na Oskrbništvo graščine Neukloster, Sv. Peter v Savinjski dolini pri Celju.

Kmetško dekle
ki ima veselje do kuhe in drugih gospodinskih del, takoj sprejme. Pogoji: Hrana, stanovanje in plača. Ponudbe pod »Začetnica« št. 2058 na oglasni oddel. »Slov.«.

Mizarsk. vajenca
takoj sprejme Ivan Šemrl, strojno mizarstvo, Poljanska 69, Ljubljana.

Krojaški vajenec
14—15 leten, se sprejme. I. Smole, št. Vid nad Lj.

Mlinarski vajenec
močan in pošten — se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Zvonko Mešiček — umetni mlin — Sv. Lovrenc na Dravskem polju.

Mizarsk. pomočnika
dobro izvešanega, sprejme Ivan Kuhar, Vizmarje št. 69, št. Vid nad Lj.

Vajenca
za kolarstvo sprejme, hrana v hiši, Bobnar Fr., kolar, Fužine pri Ljublj.

Učenka
sprejme damska krojačica za Božigradom. Sprejme se tudi iz Ježice. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Starejša kuharica 2074«.

Učenka
iz mesta ali bližnje okolice, ki bi se vozila domov, išče modni salon Pavline Rozman, Stiška ulica št. 1.

Trgov. učenca
dobrega računarja, pridnega in poštenega, takoj sprejmem v trgovino z mešanim blagom; hrana in stanovanje v hiši. Leopold Hindrič, trgovec, Braslovče št. 28.

Krepak mladenec
priden, se sprejme v službo. Škerjanec, valjni mlin, p. Radomlje.

Kapital
ozir. družabnika s kapitalom pod vsakimi pogoji, ki bi se stavili za dobrovoljno in dobro znano trgovsko knjig in preurejevanje papirja, se išče. - Naslov: Doka Radevič, Skopje, Kr. Aleksandra ulica 6.

Kompanjon
h kaki trgovini ali obrti z 8000 do 10.000 Din, ali vložim za kjer koli zanesljivo dobro stalno službo ozir. dam 600 Din onemu, kateri mi isto preskrbi. Ponudbe na oglasni odd. »Slov.« pod šifro »Za vas unaraban 30a«.

Veliki ilustrirani cenik zastoj!

Gospe

in gospodične, ako hočete biti moderno in elegantno oblečene in nočete potrošiti veliko denarja, potem takoj pišite na

Trgovski dom

Stermeki, Celje 18

po veliki, novi, ilustrirani cenik, v katerem bode našli moderne plašče, krasne promenadne obleke iz svile in volne ter ogromno izbiro damskih oblek.

Dva učenca

ki bi imela veselje do mizarske obrti, sprejme m. Stanovanje in hrana v hiši. - Janez Logar, stroj. mizarstvo, Zeleniški

Hlapca
konjskega, pridnega in poštenega, kateri zna tudi poljska dela, sprejem takoj ali 1. ali 15. marca. Plača po dogovoru in spretnosti. Ašič Alojzij, Loke, Zagorje ob Savi.

Graščinski vrtnar
le izurjen strokovnjak, izvešan na vrtu, zelenjaki in v cvetličnjaku, z dobrimi spričevanji, se sprejme za takoj. Ponudbe s prepisi spričeval in zahtev plače ob prosti prehrani in stanovanju, na Oskrbništvo graščine Neukloster, Sv. Peter v Savinjski dolini pri Celju.

Kmetško dekle
ki ima veselje do kuhe in drugih gospodinskih del, takoj sprejme. Pogoji: Hrana, stanovanje in plača. Ponudbe pod »Začetnica« št. 2058 na oglasni oddel. »Slov.«.

Mizarsk. vajenca
takoj sprejme Ivan Šemrl, strojno mizarstvo, Poljanska 69, Ljubljana.

Krojaški vajenec
14—15 leten, se sprejme. I. Smole, št. Vid nad Lj.

Mlinarski vajenec
močan in pošten — se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Zvonko Mešiček — umetni mlin — Sv. Lovrenc na Dravskem polju.

Mizarsk. pomočnika
dobro izvešanega, sprejme Ivan Kuhar, Vizmarje št. 69, št. Vid nad Lj.

Vajenca
za kolarstvo sprejme, hrana v hiši, Bobnar Fr., kolar, Fužine pri Ljublj.

Učenka
sprejme damska krojačica za Božigradom. Sprejme se tudi iz Ježice. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Starejša kuharica 2074«.

Učenka
iz mesta ali bližnje okolice, ki bi se vozila domov, išče modni salon Pavline Rozman, Stiška ulica št. 1.

Trgov. učenca
dobrega računarja, pridnega in poštenega, takoj sprejem v trgovino z mešanim blagom; hrana in stanovanje v hiši. Leopold Hindrič, trgovec, Braslovče št. 28.

Krepak mladenec
priden, se sprejme v službo. Škerjanec, valjni mlin, p. Radomlje.

Kapital
ozir. družabnika s kapitalom pod vsakimi pogoji, ki bi se stavili za dobrovoljno in dobro znano trgovsko knjig in preurejevanje papirja, se išče. - Naslov: Doka Radevič, Skopje, Kr. Aleksandra ulica 6.

Kompanjon
h kaki trgovini ali obrti z 8000 do 10.000 Din, ali vložim za kjer koli zanesljivo dobro stalno službo ozir. dam 600 Din onemu, kateri mi isto preskrbi. Ponudbe na oglasni odd. »Slov.« pod šifro »Za vas unaraban 30a«.

Služkinja

prav pridna, snažna in zdrava ter lepega obnašanja, katera je napravila gospodinjstvo tečaj in zna snažno opravljati gospodinska dela, sprejme takoj boljša hiša. Naslov v upravi pod števil 2200.

Korespondentinja
spretno, mlajša moč, perfektno v slovenskem, hrvaškem in nemškem jeziku, prima stenografijo — se takoj sprejme. Pismene ponudbe pod »Industrija Ljubljana« upravi.

Pouk

Ako potrebujete
instruktorja, dobrega risarja itd., se obrnite na Akademski urad dela na univerzi, ki vam bo točno preskrbel dobro in zanesljivo moč.

Čamernikova šolarska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avtor) Prva oblast koncesionirana Prospekti zastoj. Pišite ponil!

Dame, pozor!
Redni pouk v krojnem risanju in prikrojevanju damskih oblek za dom in poklic se vrši pri strokovno izprazni učiteljici ter lastnici modnega ateljeja Roza Medved, Ljubljana, Mestni trg 24-III., nasproti magistrata. Uspeh z jamčen. Istotam se izdelujejo obleke, plašči, kostumi itd. po najnovejših modelnih krojih po zmerni ceni. Dobijo se vsakovrstni kroji po meri.

Objave

Razglas.
Prostovoljna javna prodaja modnega blaga, osobito modernih dežnih plaščev, konfekcije, trgovskega inventarja itd. iz trgovine Martin Jančigaj, Celovška cesta, se bo vršila dne 1. marca in vse naslednje dni, dokler bo zaloga trajala.

Zahvala.
Podpisana se Trgovskemu dobrodelnemu društvu »Pomoč« v Ljubljani najtopleje zahvaljujem za točno izplačilo posmrtnine, ki mi jo je društvo izplačalo po mojem pokojnem soprogu, ter priporočam vsem trgovcem gornje društvo. Mici Stanovnik, Vrhnika.

Učenca
za delikatesno trgovino s predpisano šol. izobrazbo in dobrih spričevanji išče A. Terčon, Kranj — Pri Puščavniku.

Postrežnico
čisto, pošteno, z lepim vedenjem, se sprejme za 2 uri na dan. Nedelje in praznike prosto. Naslov v upravi lista pod št. 2203

Trgovskega učenca
pridnega, zvestega in marljivega, s primerno šolsko izobrazbo, rabi za takoj trgovca Pavel Stergar, Celje 207.

Učenca
za delikatesno trgovino s predpisano šol. izobrazbo in dobrih spričevanji išče A. Terčon, Kranj — Pri Puščavniku.

Postrežnico
čisto, pošteno, z lepim vedenjem, se sprejme za 2 uri na dan. Nedelje in praznike prosto. Naslov v upravi lista pod št. 2203

Trgovskega učenca
pridnega, zvestega in marljivega, s primerno šolsko izobrazbo, rabi za takoj trgovca Pavel Stergar, Celje 207.

Učenca
za delikatesno trgovino s predpisano šol. izobrazbo in dobrih spričevanji išče A. Terčon, Kranj — Pri Puščavniku.

Postrežnico
čisto, pošteno, z lepim vedenjem, se sprejme za 2 uri na dan. Nedelje in praznike prosto. Naslov v upravi lista pod št. 2203

Trgovskega učenca
pridnega, zvestega in marljivega, s primerno šolsko izobrazbo, rabi za takoj trgovca Pavel Stergar, Celje 207.

Učenca
za delikatesno trgovino s predpisano šol. izobrazbo in dobrih spričevanji išče A. Terčon, Kranj — Pri Puščavniku.

Javna dražba

najdenih predmetov se bo vršila 5. marca 1931 ob 9 na postaji Ljubljana na glav. kolodv.

Na javni dražbi
prostovoljni — se bodo izjemoma prodajali najvrednejši predmeti, vsled takojšnje preureditve, ves teden, t. j. od ponedeljka 2. marca do včerajšnje sobote 7. t. m. vsak dan od 9 dalje v Kapiteljski ul. št. 3, dvorišče, levo.

Lep postran. zaslužek
dobi starejši gospod, morda upokojenec, ki bi hotel sprejeti mesto kolekturanta prispevkov za dve društvi. - Kje, pove uprava lista pod št. 2183.

Stanovanje
išče mirna gospa. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Stanovanje«.

Soba
lepo opremljena, parketirana, z električno razsvetljavo, se odda solidnemu gospodu. Istotam je naprodaj ena postelja. - Maribor, Betnavska cesta št. 23, I. nadst.

Dijaka
ali sostanovalec sprejemem. - Sv. Petra cesta št. 43, pritličje.

Stanovanje
sobo in kuhinjo iščem. Plačam za pol leta naprej. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Suho«.

Dvosobno stanovanje
v visokem pritličju takoj ugodno oddam. Naslov v upravi lista pod št. 2177.

Opremljena soba
se takoj odda 1—2 solidnim gospodom. — Ob Ljubljani 27, Kodeljevo.

Vnajem

Kinoaparat
kompleten, nov ali dobro ohranjen, rabljen, se vzame za poskušnjo v najem ali pa kupi. - Ponudbe je poslati upravi »Slovenca« pod značko »Kino G. d. K.« št. 2061.

Pekarijo
vzamem v najem v prometnem kraju na deželi Ivan Brodnjak, Sv. Jurij ob j. z.

Dlačice na bradi itd.

Vas ženirajo, cenjene dame, kvarijo Vam Vašo lepoto, eleganco in sramežljivost. »Venera« eliksir Vas reši v par sekundah — brez bolečin, brez opasnosti — vseh nepotrebnih dlak. Naročite še danes lepo dišeči »Venera« eliksir. Ne bo Vam žal. Bočica 10 Din (predplačilo). Na povzetje 18 Din, dve 28 Din, tri 38 Din — pošilja: R. COTIČ, Ljubljana VII, Kamniška ulica 10a.

Trgovino
z mešanim blagom, v in-
dustrijskem kraju, tik far-
ne cerkve, oddam vsled
bolezni v najem. Najem-
nina samo 175 Din, po-
treben prevzem zalo-
ge. Zelo primerno za začet-
nike; ostalo po dogovoru.
Ponudbe na upravo
»Slov.« pod »Prometna
točka« št. 1990.

Lokal na Bledu
z izlozbo, v centru, od-
dam s 1. majem. Naslov
pove uprava »Slovenca«
pod št. 2088.

Trgovino
oddam v najem z vsem
inventarjem, stanovanje
ter skladišče v novi eno-
nadstropni hiši pri glavni
cesti in farni cerkvi, na
prometnem kraju. Ponud-
be na naslov: J. Javor-
nik, Ig št. 34.

Posestva

Trgovsko hišo
prvovrstno, prodaja ali za-
menja za upokojenca pri-
merno Zagorje, Višnja gora

Lepa trgovska hiša
na prometnem kraju s
primernim vrtom, gospo-
darskim poslojem, s trg.
koncesijo, ob železniški
progi, na prejšnjem Sp.
Stajerskem, se takoj pro-
da ali da v najem. - Po-
nudbe na oglasni oddel.
»Slov.« pod šifro »Hiša«
štev. 1928.

Več stavbnih parcel
po ca. 800 m² se prodaja
na lepi solčni legi ob
drž. cesti pri kolodvoru
Kandija—Novo mesto. -
Ponudbe na upravo lista
pod »Solčna lega 1560«.

„POSEST“
Realiteta pisarna, družba z o. z.
LJUBLJANA Miklošičeva
cesta št. 4

PRODA:

Vilo, enonadstropno, no-
vozidano, tristanovansko,
velik vrt, pri Sv. Kri-
štofu, 385.000 Din. Vilo,
enonadstropno, novozida-
no, štirisobno, dvosobno
in enosobno stanovanje,
1300 m² vrta, Podrožnik,
280.000 Din. Hišo, eno-
nadstropno, podkleteno,
eno petsočno, pet eno-
sobnih stanovanj, 1200 m²
vrta, pri Gor. kolodvoru,
450.000 Din. Hišo, novo-
zidano, pritlično, eno dvo-
sobno, dve enosobni sta-
novanji, 600 m² vrta, 145
tisoč Din. Hišo, vili slič-
no, enonadstropno, tri
dvosobna stanovanja, 1200
m² vrta, Mirje, 380.000
Din. Hišo, novozidano,
dvostanovansko, 500 m²
vrta, Rožna dolina, 130
tisoč Din. Hišo, vili slič-
no, visokopritlično, tri-
stanovansko in stano-
vanska hiša z dvosobnim
stanovanjem, 5000 m² vr-
ta, na lepi solčni legi,
blizu Tabora, 460.000 Din.
Hišo, vili slično, novo-
zidano, dve trisobni, dve
enosobni stanovanji, 800
m² vrta, Kodljevo, 275
tisoč Din. 10 odstot. obre-
stovanje. Hišo, visoko-
pritlično, novozidano, tri
dvosobna stanovanja, 800
m² vrta, Kodljevo, 230
tisoč Din. Hišo, visoko-
pritlično, novozidano, dve
dvosobni stanovanji, 500
m² vrta, Sv. Križ, 130.000
Din. Hišo, novozidano,
tristanovansko, 400 m²
vrta, Kodljevo, 175.000
Din. Hišo, novozidano,
petstanovansko, 600 m²
vrta, Stožice, 200.000 Din.
Hišo, novozidano, visoko-
pritlično, podkleteno, dvo-
stanovansko, pritlikline,
elektrika, vodovod, 700
m² vrta, pri Martinovi
cesti, 220.000 Din. Hišo,
dvonadstropno, trgovsko,
2 lokala, 6 stanovanj,
prometna cesta Ljubljane,
450.000 Din. 10 odstotno
obrestovanje. Stavbišče
600 m², mestni del Rožne
doline, no 70 Din. Stav-
bišče 790 m², Ježica, po
25 Din. Stavbišče 600 m²,
za Bežigradom, po 77 Din.
Stavbišče 750 m², pri
Martinovi cesti, po 75
Din. Parcela 1250 m², pri
Tržaški cesti, po 30 Din.
Parcela 620 m², pri Sv.
Krištofu, 125 Din. Bežig-
rad 1200 m², po 65 Din.
Vodovodna cesta 600 m²,
po 65 Din. Parcela na
Friskovcu, 800 m², po
135 Din. Stavbišče 720 m²,
Sp. Šiška, 100.000 Din.
Poletje tega večje število
stanovanjskih, trgovskih,
gostilniških in obrtnih
hiš, stavbišč v Ljubljani
in predmestjih, na deželi,
kmečka posvetva, gra-
ščinska in veleposvetva,
v največji izbihi po naj-
ugodnejših cenah.

Zastoj
dobite informacije o po-
sestvih, ki so naprodaj,
kakor tudi o kupcih, ka-
teri nameravajo posetstvo
kupiti. Naprodaj imam
vedno razna posvetva, hi-
še, graščine, stavbne pa-
rele itd. po Gorenjskem
in tudi na Stajerskem.
Kupci in prodajalci, pri-
poročam se Vam! Lovro
Rebolj, Kranj 38.

Stavbne parcele
v neposredni bližini že-
lezniške in autopostaje
Dev. Mar. Polje — na-
prodaj. Naslov v upravi
»Slovenca« št. 2089.

Prodajmo
Avto Chevrolet
s 6 cilindri (Limonsine),
radi raznih okolščin po-
ceni prodam. A. Novak,
delavnica, Maribor, Ju-
goslovanski trg 3.

Gramofon
in 23 plošč, malo rab-
ljeno, prodam. Naslov
pod št. 2037.

Nov pisalni stroj
ugodno naprodaj. - »Kos-
mos« - Ljubljana, Poštni
predal 307.

PRINCIPOV 5

1. VESTNA POSTREŽBA
2. DOBER MATERIJAL
3. SOLIDNO DELO
4. UMERJENE CENE
5. TOČNA ODPREMA

VRST
IZDELKOV

1. TISKOVINE ZA URADE, TRGOVINO
IN OBRT, ČASOPISI, REVije, KA-
TALOGI, VABILA, JEDILNI LISTI
2. PLAKATI, ČENIKI, VREDNOSTNI
PAPIRJI, REKLAMNE TISKOVINE
V ENO- ALI VEČBARVNEM TISKU
3. KLIŠEJI V POLJUBNI OBLIKI ZA
ENO- ALI VEČBARVNO REPRODUK-
CIJO SLIK RISB, FOTOGRAFIJ ETC.
4. UMETN. ILUSTRACIJE, ALBUMI,
RAZGLEDNICE, PROPAGANDNE
TISKOVINE V ENO- ALI VEČBARV-
NEM TISKU
5. PREPROSTE IN FINE VEZAVE
KNJIG, ALBUMOV, RASTIRANI
PAPIR, POSLOVNE KNJIGE ZA
TRGOVCE, DENAR. ZAVODE I. DR.

JUGOSLOVANSKA TISKARNA
LJUBLJANA

TELEFON ST. 2.992 BRZOJAVKE: JUGOTISKARNA

Krojaško peč
vltito, kupim. - Črtanc
Ivan, Crnuče 71.

Mladega psa
bernardinca do enega le-
ta, in eno mlado opico,
kupim. Naslov v upravi
»Slovenca« v Mariboru
pod »Ponuda«.

Šivalni stroj
Singer ali Pfaff — brez-
hibno ohranjen — kupim.
Ponudbe na podružnico
»Slovenca« v Celju.

Voz - dera
na peresih, najmanj 1.50
m široka in 3.80 m dol-
ga ter v dobrem stanju,
se kupi. - Ponudbe na
upravo lista pod »Voz«.

Kupim
že rabljene stroje za iz-
delavo parketov, kateri
morajo biti v najboljšem
stanju. - Ponudbe: Ljub-
ljana, Prule 8.

Vsakovrstno
zlatu robnit
po najvišjih cenah
CERNE, Ivelur Ljubljana
Wolova ulica št. 3

Med, vosek
in vse čebelarске potreb-
ščine nudi po najnižjih
cenah Blagovni oddelček
Čebel. društva, Ljubljana,
Vošnjakova ulica 4.

Slama
lepa, za krmo, cca. 3000
kilogramov — se prodaja.
Cena po dogovoru. Vpra-
ša se v upravi št. 1979.

Puhasto perje
čisto čobano po 48 Din
kg druga vrsta po 38 Din
kg čisto belo gospe po
130 Din kg in čisti puh
po 250 Din kg Razpoš-
liam po poštne povzetju
L. BROŽOVIC — Zagreb.
Ilica 82 Kemična čistil-
nica perla.

Vzpenjača
dolga 1800 m, rabljena
še tri zime, v zelo do-
brem stanju in je tudi še
sedaj v obratu, kjer se
lahko ogleda vsak dan
med delavnim časom. Po-
gon na protiutež z 12 vo-
zički, nosilna vrh 18 in
28 mm. vlačilna 13 mm, s
kompletnim inventarjem
in rez. vrivico, ugodno
naprodaj. Dopise pod zn.
»Vzpenjača« št. 1811 na
upravo »Slovenca«.

150 kg medu
zamešanega s satovjem
(Rohhonič) ponuja v pro-
dajo Aubl Karel, medicar
pri Sv. Lenartu v Slov.
goricah.

Takoj naprodaj:
avto
in eventual. koncesija za
taksometer;
VOZ
znamke »Adam«, Tipa 35,
6 sedežen, električna raz-
svetljava itd. Vse v zelo
dobrem stanju. - Vpraša
se pod »Adam Tipe 35«
v upravi »Slovenca«, po-
družnica Celje.

Prodaja se:
1 komplet valjček za
šrot (Schrottwalze) na
novo predelan, 60 cm
širok, za 7000 Din;
1 par belih min. kamnov
36 col, komplet s stol-
lom in sejalcem na paj-
teli, za 3500 Din;
1 par črnih kamnov, 36
col, komplet s stolom,
za 3500 Din.
Prodaja se vse skupaj ali
posamezno. Cela garnitu-
ra je v najboljšem stanju,
še v obratu in se lahko
vsak čas ogleda. »Zora«,
indust. d. z o. z., Črnomelj.

Čevljarji, pozor!
Prave vzorce in gornje
dele dobite pri Karlu
Blatniku, Ljubljana, Hre-
nova ulica 20.

Gramofone
in plošče prodaja še po
stari nizki ceni Radoslav
Dolinar, Jesenice.

Drva
odpadki od parketov od-
dani v vsaki količini pa-
na žaga Lavrentić & Ko
Ljubljana, Vošnjakova ul.
16, za gorenjskim kolo-
dvorom

Kanarčke hancerje
odlikovane, fine pevce, in
samice, prodam. Kodlje-
vo 31, poleg Mladinskega
doma.

Moderna jedilnica
nova, črna, se po izred-
no nizki ceni prodaja. -
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 2201.

Lastniki dvoran
restavracij in kavarn —
pozor! Zelo veliko in le-
po dekoracijsko ogledalo
dobite za 2500 Din v
agenturi in komis. trgo-
vin, Kapiteljska ulica 3,
dvorišče.

Prodajmo lokomobilo
Lanz, vročeparo 48/60/72
HP, v brezhibnem stanju.
Vprašanja na upravo lista
pod štev. 1985.

Kunce
čistokrvne činčila pasme,
poceni prodam. - Poizve
se: »Orient« - Dunajska
cesta 14.

Pes
čisto volčje pasme, 10
mesecev star, dober ču-
vaj, naprodaj. Naslov v
upravi lista pod št. 1958.

Finega sena
večjo množino, se prodaja.
Cena po dogovoru. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 1348.

Dva kozolca
z opeko krita, poceni na-
prodaj. Poizve se Sv. Pe-
tra cesta 79, Ljubljana.

Pozor!
Najboljši in najcenejši
dvokolesni šivalni stroji
se dobijo pri Pepi Krmeli,
Celovška cesta št. 200,
Zg. Šiška.

Kravo
s četrtim teletom prodaja
Val. Babnik, Zg. Šiška 32.

Novi pletilni stroji
10/100, 8/80, in krožni po
nizki ceni na obroke na-
prodaj. - »Kosmos«, Ljub-
ljana, Poštni predal 307.

Pozor, mizarji!
Prodaja se: 2 vagona po-
polnoma suhe rezane hra-
stovine, 27 do 130 mm
debeline, poceni 1200 Din.
1 vagon popolnoma suhe
češnjavine, 27 54 in 80
mm debeline, poceni 700
Din. — 1 vagon suhe ne-
žamane bukovine, 27 do
110 mm debeline, poceni
500 Din. — Vse cene se
razumejo franco naklad.
postaja. - »Zora«, lesna
industrijska d. z o. z.,
Črnomelj.

Za najfinejšo žimo
iz samih govejih repov,
zajamčeno čisto, se pri-
poroča za odjem z za-
gotovitvijo, da bo vsak s
ceno kot kvaliteto zado-
voljen — Remic Stanko,
Ljubno v Savinjski dolini.

Singer levoroč. stroj
še ne rabljen, prodam po
zelo nizki ceni. - Naslov
pove uprava »Slovenca«
pod štev. 2163.

3 stari šivalni stroji
2 ženska in 1 čevljarški
(Flachstep), vsi prav do-
bri, po nizki ceni napro-
daj. Gradaska ulica št. 8.

Čevljarska delavnica
z vsem orodjem in 2 ši-
valnima strojema je v
Ljubljani na najbolj pro-
metni ulici po nizki ceni
naprodaj. Naslov se po-
izve v upravi »Slovenca«
pod štev. 2157.

Za spomlad. saditev
nudi v poljubni množini
priljučna sadna drevesa,
eno- in dveletna, v za-
nesljivih vrstah, nizke
cepljene vrtnice in dve-
letne špargelnove sadi-
ke. - Matko Maretič,
Ljubljana, Gosposvetska 5

Oddati imam
večjo množino dobro ra-
stoučih malih prašičkov,
starih od 8 tednov na-
prej, tri plemenske bibe
umrordske pasme, več
mladih konj (žrebcov) in
1 par konj za lahko vpre-
go. Jeschoung, Arjavas
pri Celju.

Pohišstvo
Več hrastovih in mehkih
spalnih ter kuhinjskih
oprav prodaja Josip Kur-
nik, mizar, Zg. Šiška.

Delikatnesna trgovina
v večjem mestu Slove-
nije, na najprometnejši
točki, se prodaja radi dru-
žinskih razmer. Mesečni
promet 130.000 Din. Do-
pisi naj se pošljejo na
upravnništvo »Slovenca«
pod »Jadran« štev. 2095.

Tri psičke
6 tednov stare, od psice
Bernardinke in volčjaka,
prodam. — Naslov pod
št. 2078.

Več pletilnih strojev
ter inventar prodam radi
opustitve obrata. Pogle-
dati ob nedeljah od 8
do 12. Naslov v upravi
pod št. 2056.

Zanesljivo
kaliha semena
poljedelsko
orodje
špecerijo in železnino
kupite dobro pri
Josipu Jagodič
Celje, Glavni trg

Glasba
Jazz-band
Godbe na pihala
vse instrumente dobite pri
Janku Gregorc
absol. drž. kons.
V zalogi samo najfinejši
francoski, nemški, itali-
janski in ameriški instru-
menti. Precizni v izdelavi
in intonaciji. Strokovno
preizkušeni!
Napol zastoj
z ozirom na kvaliteto. -
Informirajte se! JANKO
GREGORC, član opere -
Ljubljana, Večna pot 9.
Tel. 3394. Tel. 3394.

Franc Kucler
postaja Drenov gršč pri
Vrhniki
priznana najboljša
domaća izdelovalnica

Potrebutete
popravila?
Prinesite
Vaše instrumente,
harmonike, gramofone
k meni; Vam stro-
kovnjaško postrežem

Oto Perc
MARIBOR
Gospodarska ulica št. 34

Piano
skoraj nov, ceno prodam.
- Naslov v upravi »Slo-
venca« pod št. 2194.

Klavirje
in pianine prodaja in iz-
posojuje tudi na obroke:
Warbinek, Ljubljana, Gre-
goričeva ul. 5, v bližini
Glasbene Matice.

Razno

Samopomoč
brez denarja
Kakor drugod, tudi pri
nas izvedljiva (zlasti za
gradnjo stanovanj). -
Navodila: Posvetovalnica
»Marstan« v Mariboru.
Vpisnina 10 Din.

Ako želite kupiti

na obroke

obrnite se na
Kreditno zadružno
detajltnih trgovcev
r z z o z v Ljubljani,
Cigaletova ulica 1
(zraven sodnije).

Nov izum!

Ako imate vlažno stano-
vanje ozir. kuhinjo, osuši,
segreje in prezrači Vam
jo moja naprava. Sposob-
nim zidarjem ozir. pečar-
jem se odda licenca.
Aljančič, Bistrica, Pod-
brezje.

Sigurna eksistenca

Mlekarstvo na veliko z
vsemi potrebnimi podruž-
nicami, stalnimi odjemal-
ci, se ugodno prodaja radi
odhoda iz Zagreba za
160.000 Din, brez podruž-
nic 90.000 Din. Donaša
mesečno 20.000 Din, brez
podružnic 11.000 Din. -
Ponudbe na Interreklam
d. d. Zagreb, Masarykova
ulica 28, pod št. K-1620.

Zavesa

preginjala, posteljno pe-
rilo, monograme, obleke,
veže mehnično, umetno
in ročno Matek & Mikeš,
Ljubljana, poleg hotela
Strukelj. Entlanje meter
25 par. Azuriranje, pred-
tiskanje. Fino vzenje ol-
tarskih prtov, cerkvenih
paramentov in zastav.

Obrič

Vsa krovška dela
izvršuje Franc Javornik,
krovec, Koroščeva ul. 10,
Moste pri Ljubljani.

Foto Holynski

ustreže vsakemu z do-
brim delom in nizkimi
cenami Ljubljana, Du-
najska c. 6 Podružnica:
Moste.

Vino čez ulico

črno 9 Din, belo 10 Din,
cviček 12 Din, burgundec
16 Din in muškatelec 18
Din priporoča vinska klet
- gostilna T. Mencinger,
Ljubljana, Sv. Petra c. 43.

Mizar

prvovrsten delavec, pre-
vzame vsakovrstna po-
pravila, kakor politiranje
mobilij po nizki ceni; gre
na dom. - Ponudbe pod
šifro »Mizar« št. 2189 na
upravo »Slov.«

Modroce

posteljne mreže, železne
zložljive postelje, otoma-
ne divane in tapetinske
izdelke nudi na cenene
RUDOLF RADOVAN
tapetnik. Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske
trave, zime, cvilja za
modroce in blaga za
prevleke pohištva

Radio
Vam
popravi ali
preuredi
najboljše
v tej stroki
dipl. teh.
Tone
Poljšak
Ljubljana
Aleksandrova 5

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA. Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsake vrste vrednostnih papirjev, deviz in valut, garancije, naročila, odreditve in krediti vsake vrste, eskomoti in inkasno menit, ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Brzotiske: Kredit Ljubljana
Tel. 2040 2457 2548: interurban 2706. 2806

VLAHOV

OKREPLJUJUČI ŽELUDAČNI ELIXIR

ki krepi in zdravi želodec,
je edino **R. Vlahov**
odlikovan na vseh
svetovnih izložbah.
Ime Vlahov z našo
etiketo je zaščiteno po
vseh državah sveta.
Čuvajte se ponarejanj!
Tovarnica ustanovljena
leta 1861.

Od cobrega najbolje je le

GRITZNER-ADLER

šivalni stroj in kolo

elegantna izvedba,
najbolji material!

Novost

Šivalni stroj

kot damska
pisalna miza

Le pri

IOS. PETELINC - LJUBLJANA

TELEFON INTERURBAN 2913

Zmerne cene, tudi na obroke

To lahko tudi VI!

Sedaj sami muziciramo ter se izvirno zabavamo v teh dolpih zimskih večerih. Veselje in družabnost sta zaveli k nam. K svojim dobrim glasbenim instrumentom smo prinesli tudi popolnoma zastoj učne zvezke, ki nas na prijeten način poučujejo v glasbi. Tudi VI se lahko naučite kak instrument.

Zahtevajte samo brezplačen glavni katalog

• knjižico „Kako postanem dober glasbenik?“ — od največje in najcenejše odoreme trdke glasbil v Jugoslaviji:

Melner & Herold
tovarnica glasbil in harmonik
prodajna podr. Maribor št. 102.

L. Mikuš - Ljubljana

prilaga svojo zalogo dežnikov
solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

VATA

tudi po 50 kg bale, vedno na razpolago. — Zahtevajte vzorce in ceniki! —
TOVARNA VATE, Maribor, Dravska ulica 15.

Gospodarska Zveza

v Ljubljani

ima stalno na zalogi:

Deželne pridelke - žito - mlevske izdelke - specerijsko in kolonijalno blago - sadje - mesne izdelke - južno sadje - semena - seno - slamo - Težakovo olje za živino - kmetijske stroje in orodja - umetna gnojila - cement - premog itd.

Pozor krojači, šivilje in nešivilje!

Z novo sezono je treba dobiti nove ideje in nuditi strankam nekaj novega in modernega. Zato obiščite zadnji veliki krojni tečaj pred sezono, to je dne 9. marca. Zavod nudi prvi preizkušeni kraj, Agilni učenci (-ke) z lepim vedenjem po zaključku tečaja lahko nastopijo kot krojitelji, krojiteljice. Isto se pomočnikom in pomočnicam reko-mandirajo službe. Revnejšim ceneje. Kroji po meri. Strokovno krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19

PRIHRANITE

denar, čas in jezo, ako izolirate zoper vlago in rjo Vase strehe, železne konstrukcije, vodne nabiralnike, terase, balkone in temeljne zidove, napeljave iz cevi s svetovno priznanimi

„CONCO“

amerikanskimi azbestno nitkastimi izolacijskimi produkti.

The Continental Products Co: Euclid, Ohio U. S. A.

Razpečevanje za Jugoslavijo:
Mirko Marmolja, Maribor, Cankarjeva ulica 26.

Vsa dela s „Conco“ preparati izvršuje tvrdka **PETER ZITNIK**,
splošno kleparstvo in instalacija strelodovodov,
Ljubljana, Ambrožev trg 9. Telefon št. 3146.

Pomladno zdravljenje

Evo že nastopa pomlad in pričeli so se odpirati popki. Sedaj je čas misliti na zdravje, kajti kakor sok v bilki, tako tudi kri pričinja razvijati večjo akcijo cirkulacije, ki more dovesti do težkih posledic. Radi tega je treba očistiti telo nakopičenih in telesu škodljivih snovi.

Treba mu je dovažati nove in oživljajoče sokove, da ga napravimo odpornim in zdravim. V to svrhu je najboljšo naravno zdravljenje s „PLANINKA“ zdravilnim čajem, ki je prirejen večinoma iz najboljših planinskih zdravilnih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je „PLANINKA“ zdravilni čaj, ki vsebuje preizkušene in dobre zdravilne rastline, najboljši in edini regulator za čiščenje in obnavljanje krvi. „PLANINKA“ zdravilni čaj uničuje bolezenske klice, filtrira kri in učinkuje, da ta lahko pravilno cirkulira ter vsled tega popravlja ves organizem. Zdravljenje skozi 6—12 tednov s „PLANINKA“ čajem izvanredno učinkuje, in sicer brez strupa, pri vsi naslednjih boleznih: pri slabu prebavi želodca in zaprtju telesa, lenivem delovanju črev in napetosti telesa, omotici in gorečici, oholenju sečne kisline in hemeroidih, slabosti in odelbelitvi srca, bolezni jeter, nervozni in živčnih boleznih. „PLANINKA“ zdravilni čaj pospešuje tek ter izredno učinkuje pri arteriosklerozi in zasluzanju pluć.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC

ki se ne prodaja odprto, ampak samo v izvirnih plombiranih zavojih à Din 20— z napisom proizvajalca

Lekarna Mr. Ph. L. BAHOVEC - LJUBLJANA

Pripravljalni odbor Gostilničarske pivovarne d. d. Laško

javno subskripcijo

Poziv na javno subskripcijo delnic.

Na podlagi začasne koncesije za ustanovitev Gostilničarske pivovarne d. d. Laško, izdane od kr. banske uprave Dravske banovine v imenu ministrstva trgovine in industrije v Beogradu pod št. VIII/6859-1 z dne 6. XII. 1930, in podeljene pripravljalnemu odboru za ustanovitev Gostilničarske pivovarne d. d. Laško, ki ga tvorijo: **Majcen Ciril**, restavrater na Zidanem mostu, **Kavčič Franc**, posestnik in restavrater v Ljubljani, **Zemljič Franc**, posestnik in hotelir v Mariboru, **Dr. Roš Fran**, odvetnik, posestnik in župan na Laškem, **Ing Uhliř Hugo**, graščak na Rudi, Loka pri Zidanem mostu, **Trop Ognieslav**, posestnik in hotelir v Laškem, **Emeršič Anton**, restavrater v Mariboru, **Pačnik Danimir**, posestnik in gostilničar v Laškem, **Oset Andrej**, hotelir v Mariboru, **Krulej Ernest**, posestnik, gostilničar in župan v Sevnici, **Juvančič Franc**, posestnik in hotelir na Zidanem mostu, **Dolinshek Avgust**, posestnik in gostilničar v Hrastniku, razpisujemo

na delnice, ki jih bo izdala Gostilničarska pivovarna d. d. Laško. Osnovna glavica znaša 10.000.000 Din, razdeljenih na 20.000 delnic po 500 Din. Ta glavica se sme po sklepu obnega zbora zvišati na 25.000.000 Din. Ker je že 11.000.000 Din delniškega kapitala zagotovljenega s predsubskripcijo, se uporabijo s pričujočo subskripcijo pridobljena sredstva za predvideno zvišanje delniške glavice, ki se bo določilo na ustanovnem obnem zboru.

Delnice se bodo glasile na ime in se plačajo:

a) v gotovini takoj po 500 Din za delnico ali
b) 200 Din na delnico takoj, ostanek pa v 12 zaporednih mesečnih obrokih po 28 Din na delnico, pričeni 1. aprila 1931.

V obeh slučajih se plača za vsako delnico še po 10 Din kot vpisnino.

Ustanovni obni zbor se bo sklical, kakor hitro bo sedanja začasna koncesija spremenjena po ministru v končnojavno, za kar smo že zaprosili.

Naloga obnega zbora je, izvoliti upravni odbor, nadzorstveni odbor in njih namestnike. Obni zbor je upravičen sklepati, ako je prisotna osebno ali po pooblaščenih vsaj ena tretjina delničarjev, zastopajočih vsaj eno tretjino delniške glavice. Pravico glasovanja na obnem zboru ima vsak delničar, ki ima po številu delnic sorazmeren delež na vsem premoženju

družbe, na njenih dobičkih in izgubah, jamči pa za družbine obveze samo z vsoto, ki jo bo za delnice plačal.

Rok za subskripcijo se določa na 30 dni n sicer od 2. do 31. marca 1931. Subskripcija se vrši pri:

1. Prvi hrvatski štedionici v Zagrebu in vseh njenih podružnicah (v Sloveniji v Celju, Ljubljani in Mariboru);
2. v pisarni Pripravljalnega odbora za ustanovitev Gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem;
3. pri Okrajni hranilnici in posojilnici, Laško.

Interesenti izven krajev, kjer se vrši subskripcija, se naprošajo, da se blagovolijo obrniti za informacije in tiskovine na eno gori označenih subskripcijskih mest.

Za Pripravljalni odbor za ustanovitev Gostilničarske pivovarne d. d. Laško:

Majcen Ciril, l. r. **Trop Ognieslav**, l. r.
predsednik. tajnik.

V Laškem, dne 25. februarja 1931.

Zahvala

Ob izgubi predragega nam pokojnika

Ivana Kita

nadučitelja v pokoji

smo bili deležni vsestranske tolikih izrazov sočustvovanja in tolažbe, da nam je nemogoče se zahvaliti vsakemu posebej.

Zato se na tem mestu najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so prihajali pokojnika krogiti, vsem, ki so od blizu in daleč prihajali, da ga sprejmo k večnemu počitku, vsem, ki so nam z venci ali sožalji izrazili svoje sočustvovanje in vsem onim, ki so nam kakorkoli z besedo ali dejanjem lajšali gorje, ki nas je ob izgubi nezabnega pokojnika tako zelo potrla.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini,
dne 1. marca 1931.

ZALUJOČA RODBINA.

Usodna preteklost

Roman - Spisal Maurice Constantin-Weyer

zadnja novost

**»Ljudske knjižnice«
skoraj zastonj**

Roman iz kanadskega življenja - Odlikovan z Goncourtovo nagrado - Napeto dejanje - Krasni prizori - Pretresljiva ljubavna tragedija - Zanimivi opisi.

Naročniki „Ljudske knjižnice“
prejmejo to knjigo v teku prihodnjega tedna.

Naročnina na „Ljudsko knjižnico“, ki izhaja šestkrat na leto, znaša na mesec Din 12.- (dvanajstkrat na leto, od novembra do decembra; zamujeni obroki so vplačljivi ob pristopu, ali pa jih je razdeliti na ostale mesece). - Naročniki dobé vsako leto po šest krasnih knjig, v fino platno vezanih, okusno opremljenih.

Letošnji spored obsega:

Victor Hugo: LETO STRAHOTE 1793 - (že izšlo, novi naročniki dobé takoj ob naročilu) - Maurice Constantin-Weyer: USODNA PRETEKLOST - (pravkar izšlo, novi naročniki dobé istočasno z „Letom strahote“) - Lewis Wallace: BEN HUR I. del (izide o Veliki noči) - L. Wallace: BEN HUR II. del (izide o Binkošti) - Henrik Sienkiewicz: SKOZI PUSTINJE IN PUŠCAVO (izide v avgustu) - I. Remizov: V SINJEM POLJU (izide v oktobru).

Poleg „Ljudske knjižnice“ izdaja Jugoslovanska knjigarna še „Leposlovno knjižnico“ - „Zbirko domačih pisateljev“ - „Zbirko mladinskih spisov“ - „Kosmos“ zbirko poljudno znanstvenih in gospodarskih spisov, spominov, potopisov itd.

Zahtevajte podroben cenik brezplačno

Naročniki katere koli knjižne zbirke Jugoslovanske knjigarne uživaio 25% ponusta na vse knjige, ki so izšle in še izidejo v založbi Jugoslovanske knjigarne, izvzemši šolskih knjig.

Poslužite se te edinstvene ugodnosti

USODNA PRETEKLOST velja v knjigarnah Din 26.- broširana in Din 38.- v platno vezana.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Delniška družba pivovarne Union

Pivovarna in sladarna. — Tovarna za špirit in kvas v Ljubljani I. Poštni predal 45. — Podružna pivovarna (preje T. Götz) v Mariboru. — Priporoča svoje izborne izdelke in sicer **svetlo in črno pivo** v sodih in steklenicah. — Pekovski kvas. — Čisto rafinirani špirit.

Ljubljana

Telefon:
LJUBLJANA 2310 in 2311
MARIBOR 2023

Brzojavi:
Pivovarna »UNION« Ljubljana
Pivovarna »UNION« Maribor

Strojnega paznika

išče večji rudnik v dravski banovini. Reflektira se samo na osebe s strokovno šolsko izobrazbo in primerno prakso v ključavničarski stroki. Ponudbe je poslati na upravnništvo »Slovenca« pod št. 2048.

NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu
vijudno naznanjava,
da sva prevzela od

gosp. A. Šuml v Kranju
staroznane gostilno
PRI
PREMENTEZARJU

Priporočava se za obilen obisk z
zagotovim dobri in solidne po-
strežbe s pristno kapljico vsakda-
njim sv. žim pivom, mrzli m in gor-
kimi jedili. Sprejemajo se aboneti.

Cene zmerne. Cene zmerne.

Priporočata se

Anton in Jelica Mušič
mesar in prekaževalec
Kranj

I. SLANOVIC

SPLOŠNO KLJUČAVNICARSTVO, LJUBLJANA,
GAJEVA ULICA ŠTEV. 2.

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela. Specijelno za delikatesna in sla-
ščičarska namizna in izložbena stojala iz
medenine ali železno poniklovana.

Našim odjemalcem

za Veliko noč 400 nagrad

50	nagrada po Din 200-
50	" " " 100-
100	" " " 50-

Za one, ki bodo
dali čevlje templat, pa se razdeli
200 nagrad po Din 10-

Cene čevljev so znižane in se
prodaja le prvovrstno blago. Za
kvaliteto jamčimo. Prosimo, da se
bloki shranijo. Nagrajene številke
blokov se objavijo v časopisu
na Veliko noč.

Detajlna prodaja

pri Pollaku

izdelkov tov. Pollak d. d.
Dunajska cesta 23
(dvorišče)

Severjeva otomana

RUDOLF SEVER — Ljubljana — Marjtin trg 2

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKO ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Novost!

Tribuna dvo-
kolesa Sachs
motorjem po
seboj močno,
okvir nizak, s močnejšo pneumatico,
motor v sredini, montiran z dvono-
prestavo in spojko, 1 1/2 K. S. Vozil
do 40 km na uro in porabi 2 litra goriva na 100 km.
Dobi se tudi sam motorček, kateri se lahko na na-
vadno močno ino montira. Cena prav nizka, ceniki
franko. »TRIBUNA« F. H. L. tovarna dvokoles in otro-
ških vozicov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

POPRAVILNICA ZA

MEHANIČNA

PISALNE - RAČUNSKO -
RAZMNOŽEVALNE - STROJE
BLAGAJNE - GRAMOFONE
FOTO - APARATE

SE PRIPOROČA:

LUDV. BARAGA
LJUBLJANA
ŠELENBURGOVA ULICA 6
TEL. 29-80

Earl Derr Biggers:

Kitajčeva papiga

I.

Aleksander Eden je stopil z meglene ulice San Franciska v veliko kakor dvorana prostorno prodajalno trdnice Meek & Eden. Takoj je stalo štirideset izredno elegantnih poslužnih prodajalcev ob vitrinah, ki so bile polne dragocenih draguljev ter bleščeče srebrnine, zlatnine in platinine; vsi so bili enako oblečeni v brezhibne kutavaje, z rdečimi, kakor rosa svežimi klinčki v levi gumbnici.

Eden je prikimal prijazno na levo in desno. Bil je precej majhen, sivolas mož; imel je svetle, ostre oči ter oblasten nastop, kakršen se je prilegal njegovi družabni veljavi. Kajti vrli gospod Meek se je prežgodaj napotil v veliko večnost in zapustil svojemu družabniku svoj delež v najznamenitejši draguljarski trdnici zahodne ameriške obale.

Iz ozadja je vodilo nekaj stopnic v imenitno opremljene pisarne v medstropju, kjer je preživljal Aleksander Eden svoje dni.

»Dobro jutro, gospodična Chase!« je pozdravil čedno tajnico v predstobi.

Edena njegov čut za lepoto, obrušen v dolgi skušnji draguljarske trgovine, ni pustil na cedilu, ko je to damo sprejel v službo. Bela blondinka je imela oči kakor vijolice in je bila odličnega obnašanja; popolna je bila tudi v svoji obleki. Bob Eden, precej proti svoji volji dedič trgovine, je nekoč dejal, da ima človek, ko prestopa očetovo trgovino, občutek, da je gost kakega zaključnega salona.

Aleksander Eden je pogledal na uro. »V kakih desetih minutah pričakujem obiska, staro prijateljico, gospo Jordan iz Honoluluja. Prosim Vas, privedite jo takoj k meni!«

Na velikem naslonu njegove zasebne sobe je ležala jutrnja pošta, ki jo je le površno pregledal; kajti njegove misli so se preletavale po drugih potih. Zamaknjen je zrl v hišo na drugi strani. Še je visela kadečja se jutrnja megla nad cestami in iz sivih hlapov se je zamišljenemu možu ob oknu odkrivala slika davno prošlih, daljnih dni.

Štiri desetletja so že minila od onega večera v Honoluluju, v veselem, srečnem Honoluluju stare monarhije. V kotu velike dvorane pri Phillimorovih je za steno zelenih palm igrala godba in po blestečem parketu je plesal Alec Eden, tedaj še droban, črnolas mladenič sedemnajstih let, z Alico Phillimore. Nerodni mladi dečko se je včasih spotaknil, kajti ples je bil čisto nov, twostep, ki ga je pravkar prinesel na Hawaje neki pomorski kadet. Morda pa njegovega spotikanja ni bila kriva le njegova nerodnost, marveč tudi omamljiva zavest, da drži v rokah biser otočja.

Veliko zemljanov je, ki jim je sreča nad vse naklonjena. In k tem je spadala Alica Phillimore. Ni bila le bajno lepa, ampak tudi dedinja skoraj neizmernega bogastva. Phillimorove ladje so rezale sedem morij in na tisoč jutrih družinskega posestva je zorel sladkorni trs za zlato žetev. Alec je videl na belem deklečnem vratu simbol njenega prvenstva in premoženja, sloveči biserni niz, ki ga je stari Phillimore prinesel s seboj iz Londona in plačal zanj ceno, da je ves Honolulu zijal z ustmi in očmi.

Lastnik trdnice Meek & Eden je še vedno strmел v valečo se meglo. Kako dražesten je ta spomin na tisti čarobni večer, poln vonja tujih cvetov, dehteč v zamočnem šumenju morskih valov in v mehkešepetu domačih napevov! Kakor skozi kopreno zre pred seboj sij Alicinih modrih oči. Vse razločneje pa vidi — sedaj je namreč že blizu šestdesetih in je povrh dovršen trgovec — njene velike blesteče bisere, ki se v njih toplem blišču lovijo luči kakor v čarobnih zrcalih.

Tja — je skomiznil — okroglo štirideset let je že minilo od tlej in mnogokaj se je poslej že dogodilo; na primer, da se je Alica poročila s Fredom Jordanom, in čez nekaj let, da se jima je rodil edini otrok — Viktor. Eden se je trpko nasmehnil. Kako hudo se je zmotila, ko je temu vihravemu in bedastemu cepcu dala to srečo obetajoče ime!

Godrnjavo je stopil k svoji pisalni mizi. Prav gotovo je kaka Viktorjeva traparija sprožila dogodke, katerih en prizor se bo v kratkem izvršil v tej pisarni. O tem ni dvoma. In ta malopridnež bo stal za kulisami, dokler ne bo padel zastor zadnjikrat.

Marno je bil zatopljen Eden v svojo pošto, ko je njegova tajnica malo kasneje javila napovedano obiskovalko.

Alica Jordan je bila vesela in živahna kakor vedno. Kako se je ustavljala letom! »Alec, ljubi stari prijatelj...« je veselo žvrgolela.

Štislil je njeni drobni roki. »Alica, kako sem vesel, da vas vidim!« Primaknil je usnjat stol. »Za vas častno mesto! Vedno!«

Smehljaje se je sedla. Eden se je igral s svojim nožem na mizi. Končno se je zbral. »Torej... Kaj sem hotel reči... Kako dolgo ste že tukaj?« je počel razgovor.

»Že štirinajst dni, mislim... Res, v ponedeljek je bilo štirinajst dni.«

»Niste držali obljube, Alica. Niste me obvestili.« »Ko sem pa preživela prelepe urice! Viktor...« »Ko skrbi zame.«

»Seveda — Viktor — upam, da se mu dobro godi?« Malce zoprno je sprehajalo Edena in pogledal je v okno. »Megla se dviga, kajno? Imeli bom še lep dan...«

»Ljubi, stari Alec, pri meni vam ni treba hoditi okoli vrele kaše. Tega nisem vajena. Najprvo kupčija — je moje geslo. Tako je, kakor sem vam po telefonu povedala: Sklenila sem prodati Phillimorove bisere.«

Ljubljana knjižničarica: Iz založništva Jugoslov. knjižarne v Ljubljani: 29 zvezek: Savinšek: IZPOD GOLICE, 30 Din, vez 42 Din — 30 zvezek: Sienkiewicz, N. A. POLJU SLAVI, 28 Din, vez 40 Din — 31 zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28 Din, vez 40 Din — 32 zvezek: Remmich, ZAGORSKI ZVONOV, 28 Din, vez 40 Din — 33 zvezek: Bridges, N. A. POMOC, 30 Din, vez 42 Din — 34 zvezek: Brackett, CIBRAJSKI OTROK, 28 Din, vez 40 Din — 35 zvezek: Brackett, CIBRAJSKI OTROK, 28 Din, vez 40 Din.

Za može dela:

Vrsta 6627-06

Ako nosite obleko iz angleške tkanine, ne morete biti brez te oblike športnega čevlja. Imamo jih v črni in rjavi barvi.

Vrsta 1937-22

Okusni polčevlji, ki jih morete nositi povsod in ob vsakem vremenu. So iz črnega boksa s celogumijevim podplatom, ki se ne da uničiti.

Za delo v pomladi

Imamo veliko izbero moških in ženskih čevljev za vsak posel. Radevolje Vam svetujemo, katera vrsta je za Vas najprimernejša. Edino z obutevjo, ki je izbrana za določeno svrho, morete zvišati kapaciteto svojega dela in zmanjšati porabo moči. Nikar ne nosite pri delu čevljev, ki ste jih nabavili za praznik, marveč kupite obutev, ki je specielno izdelana za ta namen.

Obiščite nas

Za žene:

Za otroke

smo pripravili iznenađenje. Porazdelili smo nove velikosti, kar pomeni

novi znižanje cen otroških čevljev

Želimo, da ima vsak otrok za na nevarnejše pomladne dni dobro obutev. Izkoristite to priiko. Oskrbite Vaše otroke takoj z močnimi čevlji za štrpaci.

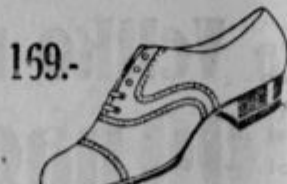
Vrsta 3767-22

Moški čevlji iz črne mastne kravine z dvojnimi podplatom. Primerni tudi za praznik. Zelo trpežni.

Vrsta 0767-00

Bakanči iz mastnega gornjega usnja s celogumijevim podplatom. Zdrže dolgo časa, ako jih negujete z našo mastjo.

Vrsta 3635-18

Polčevlji na zadrge so še vedno priljubljeni, posebno zaradi svoje prijetne forme in lepe oblike.

Vrsta 1945-11

Damski čevlji iz boksa z nizko peto, pripravljeni za delavnik in praznik, zlasti za popoldanske izprehode.

Vrsta 3762-22

Za dež in slabo vreme. Podplat je dvojen in iz močnega kravjega usnja. Isto vrsto imamo v boksu in v črni ali rjavi barvi.

Vrsta 3922-08

»Mokasinke« močni čevlji iz dublboxa z gumijastim podplatom, ideali vseh dečkov.

Vrsta 9897-70

Celo gumijevi čevlji prirejeni za pomladna dela v vodi in na mokrih tleh. Obvarovali Vam bodo nogi vedno suhi. Osnažijo se pod črpalko.

Vrsta 1867-70

Čevlji za delo, v celoti iz gumija so edini, ki pri pomladnem delu na mokrem in v vodi obvarujejo nogi topli in suhi.

Vrsta 2957-17

Na deželi ne morete biti pomladi brez teh čevljev. So iz mehkega boksa z udobno nizko peto.

Vrsta 3945-05

Ženski čevlji s špango za vsak dan iz čvrstega boksa. Za nedeljo lakasti iste oblike Din 169.—.

Vrsta 1634-22

Za dijake. Spomladi odložite visoke čevlje in jih zamenjajte z udobnimi polčevlji iz boksa v črni ali rjavi barvi.

Vrsta 9891-70

Za naše male generale celogumasti škornji po znižani ceni. Kupite jih Vašim otrokom in napravili jim boste veliko radost, ter jim ohranili zdravje.

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„Jugrad“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. z. o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35/I.

Pravila proti plačilu Din 5.— v znamkah. Za odgovor prosimo znamko. Uradne ure od 8—12 in 14—18.

EKSPORIRNA HIŠA

MARIBOR

„LUNA“

Ist A Pristernih

Aleksandrova 19

Velika izbirna zaloga: nogavice, otroških, ženskih in moških srajc, spodnjih hlač pletenin, maje, puloverov, telovnikov, lastni izdelki. Čevlji za dom in telovadbo: snežni čevlji, dežniki, igrače. — Lastna pletarna in predtiskarija, tudi se prevzame entlanje in ažuriranje. — Ves pribor za šivanje, kakor volna, svile itd. Krojači in šivilje dobe znaten popust. — Tudi gugalni konji, sanke, vozički za pupe po izredno nizkih cenah. — Na drobno in na debelo.

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

NOVOSTI NOVOSTI NOVOSTI

KLOBUKI ZA DAME IN GOSPODE
IVAN IN HELENA KVAS
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 32.
Najnovejši modeli za pomlad in poletje ravnokar dospeli. Oglejte si našo veliko zalogo damskih in moških klobukov! Točna popravila! Solidne cene!

Kanarčki harcerji naprodaj

Ljubitelji kanarčkov!

Imam večje množine zlatih vrvicev (Edelroller), odlikovanih z veliko in malo srebrno kolajno in častno diplom. Jamčim, da so dobri pevci. Cena 150 do 250 D n. plemenite samice 50 Din. Razpošiljam tudi po pošti in jamčim da pride ptič živ.

PISKAR ALOJZIJ
gojitelj pravih harkih kanarčkov
LJUBLJANA, Sv. Petra c. št. 52.

A 12/31.

Dražbeni oklic!

Dne 16. marca 1931 dopoldne ob 10 se bo vršila v pisarni javnega notarja Tavzesa Frana v Logatcu dražba celotnega posestva pok. Musca Frana iz Broda št. 16, vložek št. 29 in 140 k. o. Blekova vas, s pritlikino in premečinami vred. Cenilna vrednost nepremičnine 171.257/30 Din, pritlikline 6900 Din in premečnine 2070 Din.

Najmanjši ponudek: skupna cenilna vrednost 180.227/30 Din. Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski okrajnega sodišča v Logatcu.

Pojasnila daje notarska pisarna v Logatcu.

OKRAJNO SODIŠČE V LOGATCU, ODD. I., dne 23. februarja 1931.

AVINAL

je znano sredstvo berlinskega lekarinarja Franka za odvrčanje od pijanstva. S pomočjo »AVINALA« se je odvadilo alkohola tudi v naši deželi že neka sto ljudi.

Glavni depot: Apo eka Mr. Rožmana, Beograd, Terazije 5.

Čevljarji pozor!

Za spomladansko sezono sem dobil ševro in boks v najnovejših modnih barvah iz inozemskih tovarn, kakor tudi črni in rjav boks in prvovrstne podplate od najboljših domačih tovarn po najnižjih cenah. Osebo naj se vsak sam prepriča, saj nakup ni obvezen. Priporoča se

FRANC ERJAVEC

trgovina usnja, Ljubljana, Stari trg 11/a.

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša circa po odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem. Varnost nudijo lastna parača, nadpolovica deinic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Kredi i v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vkupitbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000.—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000.—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu